

Møteinnkalling

Utvalg:	Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested:	Storjord
Dato:	26.02.2016
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på telefon 755 47981. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet starter med en presentasjonsrunde og en rask opplæring i forvaltning av verneområder. Det vil tilrettelegges for en kursdag senere på våren.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2016	Valg av leder og nestleder for Midtre Nordland nasjonalparkstyre 2016 - 20xx		2016/312
ST 2/2016	Godkjenning av innkalling / protokoll		2003/577
ST 3/2016	Referatsaker		2003/577
RS 1/2016	Klagebehandling - Avslag på søknad om utbygging av hytte ved Store Gåsvatnan - Gåsvatnan landskapsvernområde		2015/1258
RS 2/2016	MIDNOR - Avgjørelse i klagesak - Søknad om tillatelse til innsamling av plantebelegg - Rago - Sjunghatten - Junkerdal - Saltfjellet-Svartisen - Prosjekt Saltens Flora		2014/3376
RS 3/2016	Oppnevning av Sametingsrepresentanter		2016/312
RS 4/2016	Avgjørelse av klagesak - Utvidelse av hytte - Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Joar Lillerødvann		2015/1534
RS 5/2016	MIDNOR - Informasjonsbrev til nasjonalpark- og verneområdestyrene		2015/91
RS 6/2016	Uttalelse - Søknad om utvidelse av gjerdeanlegg - Sørrelva - Saltdal		2015/8095
RS 7/2016	MIDNOR - Uttalelse vedr scooterløype - Saltfjellet landskapsvernområde - Saltdal		2014/3943
RS 8/2016	Rapport - Dispensasjon motorferdsel i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Norges vassdrags- og energidirektorat		2014/90
RS 9/2016	MIDNOR - Henvendelse vedr søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Oppsetting av informasjonsskilt og etablering av bru - Saltfjellet - Saltdal		2015/7562
ST 4/2016	Delegerte saker		2003/577
DS 1/2016	MIDNOR - Søknad om dispensasjon fra verneforskrift - Transport med snøskuter - Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde - Kåre Alm		2012/7795
DS 2/2016	MIDNOR - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltdal jeger- og fiskerforening		2012/9011
DS 3/2016	MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Gåsvatnan landskapsvernområde - Transport til hytte - Lillian Trones Osbak og Helge Osbak		2013/517

DS 4/2016	MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Motorferdsel Nordre Bjellåvatn -Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Astrid Marie Nilsen	2016/544
DS 5/2016	MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Bruk av snøskuter - Gåsvatnan landskapsvernområde - Jan Steinar Olsen med flere	2013/753
DS 6/2016	MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Bruk av snøskuter - Gåsvatnan landskapsvernområde - Saltfjellet landskapsvernområde - Jan Steinar Olsen med flere	2013/753
DS 7/2016	MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Transport til drift av hyttetilbud- Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Bodø og Omegns Turistforening	2015/7970
DS 8/2016	MIDNOR - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Gåsvatnan landskapsvernområde - Tove Engan	2013/769
DS 9/2016	MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Motorferdsel - Gåsvatnan landskapsvernområde - Karin og Stein Berntsen	2013/932
DS 10/2016	MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Motorferdsel Kvitbergvatn - Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Astrid Marie Nilsen	2016/544
DS 11/2016	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet	2012/1161
DS 12/2016	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Trond Nyquist og Marita Leirvik	2013/2267
DS 13/2016	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Gudmund Andreassen	2012/1395
DS 14/2016	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Jørn Ove Strømsnes	2012/1620
DS 15/2016	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Rainer Korneliussen	2016/141
DS 16/2016	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Frants Andorsen	2012/126
DS 17/2016	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert ferdsel til hytte i Kvæblokk - Maria Nordahl	2016/628
DS 18/2016	Junkerdalen nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Nienna - Lars Anders Lunde	2012/1716

DS 19/2016	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Øvre Rosna - Johan Karbøl	2012/638
DS 20/2016	Dispensasjon. Transport til egen private hytte. Gåsvatnan landskapsvernområde	2016/639
DS 21/2016	Gåsvatnan landskapsvernområde. Dispensasjon for bruk av snøskuter for frakt av varer og utstyr til egen privat hytte	2016/929
DS 22/2016	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Gåsvatnan landskapsverneområde - Jan Kristensen - Jacob Linaker	2013/595
DS 23/2016	Saltfjellet landskapsvernområde. Søknad om bruk av snøskuter for frakt av varer til egen privat hytte.	2012/207
DS 24/2016	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Dispensasjon for bruk av snøskuter for frakt av varer og utstyr til egen privat hytte ved Djupvatnet Øvre Tollådalen, Baiarn	2016/952
DS 25/2016	Saltfjellet landskapsvernområde - Baard Ellingsen - Dispensasjon for motorisert ferdse	2016/467
DS 26/2016	Dispensasjon fra motorferdselforbudet i Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde - Marit Jensen Haugen	2015/7752
ST 5/2016	Valg av arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre 2016-20xx	2016/312
ST 6/2016	Møtedatoer for Midtre Nordland nasjonalparkstyre, rådgivende utvalg og arbeidsutvalg 2016	2015/7157
ST 7/2016	MIDNOR - Høring av forslag til endringer i motorferdselsregelverket: Persontransport i utmarksnæring og bruk av el-sykler i utmark	2016/610
ST 8/2016	Søknad om dispensasjon for motorisert transport i forbindelse med fangst og merking av gaupe og jerv - Norsk institutt for naturforskning	2014/85
ST 9/2016	Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til frakt av ved og utstyr til Fellvasstua - Bodø og omegn turistforening	2015/7972
ST 10/2016	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til oppsetting av skilt - Fauske kommune	2016/813
ST 11/2016	Låhko nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til transport av varer og utstyr ved Nedre Naver - Vitar AS	2014/3695
ST	Avslag på søknad om dispensasjon for motorisert ferdse. Gåsvatnan landskapsvernområde og	2015/7711

12/2016	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	
ST	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om organisert	2016/138
13/2016	teltleir ved Balvatnet - foreningen Skaidivagge	
ST	Dispensasjon for utvidelse av gjerdeanlegg ved	2015/8095
14/2016	Sørelva Saltdal kommune, innen Saltfjellet landskapsvernområde	
ST	Junkerdalsura naturreservat - Søknad om	2012/8574
15/2016	etablering av tilrettelagt utsiktsplass ved nytt veganlegg Tjørnfjellet - Statens Vegvesen	
ST	Dispensasjon for Kloppegging ved	2016/881
16/2016	Tvarrbrennstua	
ST	Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark. Bodø og	2016/471
17/2016	omegns turistforening. Søknad om dispensasjon for kloppegging	
ST	Reingjerde Eemska- Sørelva. Evaluering etter 5 -	2012/4012
18/2016	års drift	
ST	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Reinhornrennet	2012/1346
19/2016	2016. Dispensasjon for idrettsarrangement og bruk av mororiserte kjøretøy for preparering av skiløype. IL Stormfjell.	
ST	Dispensasjon for oppføring av reingjerde.	2016/1422
20/2016	Saltfjellet landskapsområde. Jernbaneverket.	
ST	Eventuelt	2003/577
21/2016		

Arkivsaksnr: 2016/312-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 13.01.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	1/2016	26.02.2016

Valg av styreleder og nestleder for Midtre Nordland nasjonalparkstyre 2016 – 20xx

Forslag til vedtak

Styreleder og nestleder velges for ... år.

Leder: Ingen innstilling fra saksbehandler

Nestleder: Ingen innstilling fra saksbehandler

Bakgrunn

I vedtektene til Midtre Nordland nasjonalparkstyrets står det at nasjonalparkstyret selv skal velge leder og nestleder.

Leder skal ha en rutinemessig oppfølging av nasjonalparkforvalterne.

Leder skal lede møter i nasjonalparkstyret, og leder plikter å kalle inn til møter når minst 1/3 av medlemmene ønsker det, eller hvis lederen bestemmer at det skal avholdes møter. Nasjonalparkstyret bør ha møter minst fire ganger hvert år. Leder skal sammen med et styremedlem som velges før møtets begynnelse godkjenne protokoll. Ved lik stemmegivning har leder dobbeltstemme.

Nestleder skal være leders stedfortreder, og skal lede møter der leder ikke deltar.

I styresak 6/2015; «Høring om revidering av vedtekter for Midtre Nordland nasjonalparkstyre», spilte styret inn at leder og nestleder bør velges for to år. I vedtektene til styret er det ingen føringer for tidsramme for vervene.

På grunn av overgang fra gamle til nye vedtekter ble også oppnevnt nye Sametingsrepresentanter i år. Disse skal sitte til Sametingsvalget 2017, og fra da skal det oppnevnes representanter ved hvert Sametingsvalg.

I den siste perioden har styreleder og nestleder vært valgt for fire år.

Vurdering

Ut fra tidligere signaler fra styret (*Høring om revidering av vedtekter for Midtre Nordland nasjonalparkstyre ST 6/2015*), er det nærliggende at leder og nestleder velges for to år. Bakgrunnen for dette var at Sametingsrepresentantene skulle ha like muligheter til å bli valgt som leder.

Sametinget har oppnevnt nye representanter for Midtre Nordland nasjonalparkstyre, men disse skal kun sitte til Sametingsvalget i 2017, for så å følge Sametingets valgperiode.

Nasjonalparkstyret får selv vurdere på nytt om de ønsker å velge leder og nestleder for to år eller fire år. Det står ikke spesifisert noe om dette i vedtektene.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

[Vedtekter for Midtre Nordland nasjonalparkstyre i Nordland fylke](#)

ST 3/2016 Referatsaker

Viggo Skogmo
Skogmoen
8100 Misvær

Trondheim, 15.01.2016

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/9127

Saksbehandler:
Marit Doseth

Klagebehandling - Avslag på søknad om utbygging av hytte ved Store Gåsvatn i Gåsvatnan landskapsvernområde

Det vises til klage datert 26. juni 2015 på søknad om utbygging av hytte og oppføring av platting ved Store Gåsvatn i Gåsvatnan landskapsvernområde.

Miljødirektoratet opprettholder nasjonalparkstyrets avslag på søknad om utvidelse av hytte og bygging av platting ved Store Gåsvatn i Gåsvatnan landskapsvernområde.

Bakgrunn for saken

Den 16. februar 2015 søkte Viggo Skogmo om tillatelse til å beholde oppført platting og tilbygg til hytte i Gåsvatnan landskapsvernområde. Fylkesmannen i Nordland hadde i forkant av søknaden i brev datert 05.02.2015 varslet krav om mulig retting. Bakgrunnen for varslet var at det var registrert byggeaktivitet på fritidseiendommen som ikke var behandlet etter verneforskriftens bestemmelser. Eksisterende hytte er nesten 8 m² større enn det som det ble gitt tillatelse til i 1994 og har en platting på nærmere 48 m² som ikke er omsøkt. Det var også utplassert stålbuer på ca. 5 m².

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden i møte den 16. juni 2015. Søknaden ble behandlet etter nml. § 48 og forvaltningsplan for de vernede områdene i Saltfjellet. Styret fant ikke å kunne gi dispensasjon til utvidelsen av hytta og plattingen, da tiltakene ble ansett å være i strid med formålsbestemmelsen. Det ble vist til at hytta er lokalisert på en tange ut i Store Gåsvatn og ansees som svært skjemmende på landskapet. Det ble også vist til at en tillatelse vil kunne skape en uheldig presedens. Forvaltningsplanen ble ikke ansett som relevant siden den bare omhandler hytter med festekontrakt til Statskog og omsøkte hytte ligger på en selveiertomt.

Klagen

Vedtaket ble påklaget av Viggo Skogmo i brev datert 26. juni 2015. I klagen gis en redegjørelse for hyttas forhistorie.

Klager mener at byggherren i denne sak har opptrådt selvstendig og ignorert beskjed om å oppføre hytta i samsvar med de 30 m² det var gitt tillatelse til i 1995. Dette beklages og det tas selvkritikk på at klager selv ikke har fulgt dette bedre opp.

Det opplyses at tilbygget på 7-8 m² har funksjon som uthus og at det ble vurdert at den beste løsningen var å ha det som tilbygg, ikke en selvstendig bygning. Klager opplyser at han levde i den villfarelsen at tilbygget ikke krevde særskilt søknad.

Det vises til at det finnes andre hytter som er større, ligger tilsvarende åpent og har frittstående uthus og en manglende tillatelse vil ifølge klager være en forskjellsbehandling. Klager mener hytta ikke endrer landskapets art eller karakter, selv med et tilbygg som medfører at hytta samlet er 37,74 m². Uthuset har i tillegg lavere høyde enn hytta og farger som er tilpasset omgivelsene.

Plattingen skal få naturfarge som hytta og ligge på bakken, slik at den går sammen med terrenget.

Stålbuen opplyses vil bli fjernet i løpet av vinteren 2015/2016.

Avslutningsvis refereres det til brev fra Klima- og miljødepartementet datert 15.06.2015 hvor det heter at «... *det i utgangspunktet skal legges mindre vekt på presedenshensyn i landskapsvernområder enn i nasjonalparker og naturreservater. Dette fordi det i landskapsvernområder generelt kan tillates flere tiltak enn i de øvrige vernekategoriene, slik at terskelen for å si nei begrunnet i presedenshensyn skal ligge høyere. Departementet vil fremheve at det skal legges mindre vekt på presedenshensyn ved vurderingen av tilbygg enn ved nybygg, ettersom landskapspåvirkningen av tilbygg gjennomgående er mer beskjeden enn ved nybygg.*»

Forberedende klagebehandling

Klagen ble behandlet av Midtre Nordland nasjonalparkstyre i møte den 27. august 2015. Styret fant at klagen ikke inneholdt noen nye relevante opplysninger. Det bemerkes at presedenshensyn ikke er blitt tillagt vekt ved nasjonalparkstyrets avslag og departementets brev datert 15. juni 2015 gir Miljødirektoratet og Fylkesmannen noen generelle føringer for behandling av klagesaker. Klagen ble oversendt Miljødirektoratet for klagebehandling 1. september 2015.

Miljødirektoratet sin vurdering

Klima- og miljødepartementet vedtok den 11. juni 2010 i medhold av naturmangfoldloven § 62 at Midtre Nordland nasjonalparkstyre skulle forvalte verneområdene Rago, Sjunghatten, Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen nasjonalparker. Styret består av representanter for de berørte kommunene. Klagemyndighet over styrets vedtak er delegert til Miljødirektoratet, jf. Klima- og miljødepartementets brev datert 23. januar 2015.

Klageinstansen kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken til underinstansen for helt eller delvis ny behandling.

Hytta ligger innenfor Gåsvatnan landskapsvernområde som er vernet ved kgl.res. 8. september 1989 nr. 894. Formålet med vernet er blant annet å bevare et vakkert og egenartet naturlandskap, jf. forskriften pkt. III. Det er i utgangspunktet forbud mot inngrep som kan endre landskapets art eller karakter jf. pkt. 1 i kap. IV. Kap VI har bestemmelser om hvilke tiltak som det likevel kan gis tillatelse til og omsøkte tiltak er ikke blant disse tiltakene.

Dispensasjon for utvidelse av hytta og bygging av platting må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfold § 48. Etter denne bestemmelsen kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dersom vilkårene er oppfylt, følger det av § 48 at dispensasjon «kan» gis. Ingen har krav på dispensasjon, det er opp til forvaltningsmyndighetens skjønn om dispensasjon skal gis. Det følger av forarbeidene til § 48 at terskelen for å gi dispensasjon er høy. Bestemmelsen kan ikke anvendes for å utvide rammen som er trukket opp i vernevedtaket, den er i utgangspunktet en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Særlig konsekvensene av en dispensasjon bør vurderes, som eksempel nevnes det økte presset for liknende dispensasjoner som kan oppstå i tilfeller hvor andre kan tenkes søke om dispensasjon på samme grunnlag. Vernevedtaket må ikke uthules gjennom omfattende dispensasjoner.

Det følger av forarbeidene at hva som må anses å være i strid med verneformålet, må ses i sammenheng med tiltakets omfang, art og plassering vurdert opp mot verneformålet. At dispensasjonsadgangen er snever fremkommer ved at det er satt vilkår om at det bare kan gis dispensasjon dersom tiltaket ikke «påvirker verneverdiene nevneverdig» (vår understrekning).

Det følger av kapittel III i verneforskriften at verneformålet for Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte elv og de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlvfjell. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

De omsøkte tiltakene vil i liten grad påvirke truet, nær truet eller verdifull naturmangfold som er omfattet av verneformålet, jf. naturmangfoldloven § 8.

Direktoratet legger til grunn at en utvidelse på 7-8 m² på en hytte som er 30 m² vanligvis ikke vil ha vesentlig innvirkning på landskapets art eller karakter. Dette gjelder særlig dersom utvidelsen er utført hensynsfullt med tanke på farger, utforming og tilpassing til eksisterende bebyggelse og landskap. Direktoratet finner allikevel ikke grunn til å overprøve styrets vedtak som påpeker at hytta ligger særlig eksponert til ute på en odde i høyfjellsterreng og at denne plasseringen lett medfører at små fysiske tiltak medfører endringer i landskapsbildet.

Når det gjelder oppføringen av plattingen på 45 m² rundt hytta mener direktoratet at dette er et tiltak som alene eller sammen med andre lignende tiltak vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Plattingen er et relativt stort, utvendig byggverk som lett vil være synlig i landskapet selv med nøytrale farger. Det er flere hytter rundt Store Gåsvatn og en tillatelse vil kunne skape presedens. I departementets brev fra 15. juni 2015 som det vises til i klagen, fremheves det at det skal legges mindre vekt på presedenshensyn ved vurderingen av tilbygg enn ved nybygg, ettersom landskapspåvirkningen av tilbygg gjennomgående er mer beskjedne enn ved nybygg. Bygging av plattingen er etter direktoratet sin vurdering å betrakte som et nybygg som alene eller sammen med andre vil kunne endre landskapet.

Vedtak

Klima- og miljødepartementet opprettholder avslaget fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre, datert 16. juni 2015, på søknad om dispensasjon til utvidelse av hytte og bygging av platting i Gåsvatnan landskapsvernområde. Klagen tas ikke til følge. Klagesaken er endelig avgjort. Vedtaket kan ikke påklages videre.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug

Kopi til:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Statskog fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Prosjekt Saltens Flora v/Bernt-Gunnar Østerkløft
Meløysjøen
8157 MELØY

Trondheim, 11.12.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/9183

Saksbehandler:
Marit Doseth

Avgjørelse i klagesak på søknad om tillatelse til innsamling av plantebelegg fra nasjonalparkene Rago, Sjunkehatten, Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen

Det vises til klage på Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak 10. juni 2015, oversendt til Miljødirektoratet i epost datert 1. september 2015.

Miljødirektoratet opprettholder Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt avslag på søknad om å ta belegg i arter som på den Norske rødlista for arter er sårbar (VU), sterkt trua (EN) og kritisk trua (CR). Det er lagt vekt på at omfanget av arter som er truet kan reduseres eller forsvinne i områdene som følge av tiltaket, noe som kan være i strid med verneformålet, jf. naturmangfoldloven § 48 første ledd. Når det gjelder arter som på rødlista hører inn under kategorien nær trua (NT) tillates uttak av disse i områder hvor det er dokumentert at arten er levedyktig.

Bakgrunn for saken

Salten Naturlag v/Bernt-Gunnar Østerkløft søkte i brev datert 28. mai 2015 om dispensasjon fra verneforskriftene for Rago, Sjunkehatten, Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen nasjonalparker for innsamling av nødvendige plantebelegg i perioden 2015-2019. Det er gjennom prosjektet Saltens flora drevet systematisk kartlegging av floraen i Saltenkommunene siden 2003.

Det redegjøres for foreningens tidligere kartlegginger i regionen og planer for gjennomføringen av innsamlingen. Rødlisterarter kan ifølge søknaden være vanskelig å bestemme i felt og må vitenskapelig dokumenteres og det må følgelig tas nødvendig belegg i disse. Det søkes om at fire navngitte personer gis dispensasjon.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden 10. juni 2015. Søknaden ble vurdert etter verneforskriftene for nasjonalparkene. Siden ingen av forskriftene har særskilte dispensasjonsbestemmelser for uttak av planter ble søknaden behandlet etter naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ.

Styret ga tillatelse til innsamlingen av to eksempler av hver art, med unntak av arter som har status som NT, VU, EN og CR på den norske Rødlista. Registreringer i Artsdatabasens registreringssystem

skulle varsles nasjonalparkstyret.

Klagen

Nasjonalparkstyrets vedtak ble påklaget i brev datert 23. juli 2015. Klagefristen hevdes å være overholdt da vedtaket trolig på grunn av en adressefeil først ble mottatt den 13. juli 2015.

Begrensningen i adgangen til å ta belegg i rødlistearter ble påklaget. Klager gir en ytterligere redegjørelse for nytten av prosjektet, hvor det også vises til det nære samarbeidet med museet i Tromsø. Finansieringen med kr. 200.000,- fra SABIMA og denne organisasjonens presisering av at det også må tas belegg av kritiske arter blir trukket frem i klagen. Avslutningsvis hevdes det at kunnskapen om verneverdiene i verneområdene ofte er mangelfull. Dersom det ikke kan tas belegg i rødlistearter vil kunnskapen forbli mangelfull.

Forberedende klagebehandling

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet klagen i møtet den 27. august 2015. Vedtaket ble opprettholdt. Klagen inneholdt ifølge styret lite som er av betydning for utfallet i saken. Samarbeidet med museet i Tromsø og økonomisk støtte fra SABIMA er ikke relevant for forvaltningen av verneområdene. Det ble vist til at datagrunnlaget ble vurdert som tilstrekkelig av direktorat og departement da nasjonalparkene ble etablert.

Miljødirektoratet sin vurdering

Klima- og miljødepartementet vedtok den 11. juni 2010 i medhold av naturmangfoldloven § 62 at Midtre Nordland nasjonalparkstyre skulle forvalte verneområdene Rago, Sjunghatten, Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen nasjonalparker. Styret består blant annet av representanter for de berørte kommunene. Klagemyndighet over styrets vedtak er delegert til Miljødirektoratet, jf. Klima- og miljødepartementets brev datert 23. januar 2015.

Klageinstansen kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken til underinstansen for helt eller delvis ny behandling.

I følge forvaltningsloven § 29 første ledd er fristen for å klage 3 uker fra det tidspunkt underretting om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap om vedtaket, jf. annet ledd i denne bestemmelsen. Klager mottok først vedtaket som er datert 19. juni 2015 den 13. juli 2015 etter etterlysning. Klagen er datert 23. juli 2015 og Miljødirektoratet legger til grunn at klagen er fremsatt innen klagefristen som først begynte å løpe da klager fikk kjennskap til vedtaket.

Klagen behandles etter verneforskriftene for de ulike nasjonalparkene og naturmangfoldloven. De ulike nasjonalparkene har ulike verneformål, det vises til de formålsbestemmelsene for de enkelte områdene, jf. forskriftenes § 2 og punkt III.

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble vernet ved kgl.res av 8. september 1989. Formålet med parken er blant annet å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.

Junkerdal nasjonalpark ble vernet ved Kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004. I følge formålsbestemmelsen her skal man ved vernet bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.

Sjunkhatten nasjonalpark ble vernet ved kgl.res av 5. februar 2010. Formålet er blant annet å bevare et fjord- og høgfjellsøkosystem med egenartet og variert biologisk mangfold.

Rago nasjonalpark ble etablert ved kgl.res av 22. januar 1971 og formålet er å ivareta et uberørt nordlandsk fjellandskap med egenartet dyreliv i grenseområdet mot den svenske nasjonalpark Padjelanta.

Ingen av verneforskriftene åpner for uttak av sjeldne arter i nasjonalparken. Plantelivet er vernet mot all skade og ødeleggelse jf. verneforskriftene for Sjunkhatten og Junkerdal § 3 pkt. 2.1, verneforskriften for Rago III pkt. 2.3 og verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen IV pkt. 2.

Dersom det skal gis dispensasjon i denne sak må den hjemles i naturmangfoldloven § 48 første ledd. I følge denne bestemmelsen kan det gis dispensasjon fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I foreliggende tilfelle er det første alternativ som er aktuelt.

Uttak av sjeldne og trua plantearter i nasjonalparker som har plantelivsfredning, vil kunne stride mot verneformålet i de tilfeller hvor uttak medfører at artens eksistens eller utbredelse i området blir truet som følge av uttaket. Flere av nasjonalparkene har bevaring av plantelivet og det biologiske mangfoldet som en del av verneformålet. Særlig er dette fremhevet i Junkerdal nasjonalpark hvor det er det unike plantelivet er særlig viktig for verneformålet.

Direktoratet mener at det arbeidet som Prosjekt Salten Flora gjør med en bred kartlegging av floraen i saltenkommunene er viktig for å øke kunnskapsgrunnlaget. Prosjektet ønsker best mulig oversikt og søker derfor om uttak også av artene som befinner seg på den norske Rødlista for arter. I kategoriene kritisk truet (CR), sterkt truet (EN) og sårbar (VU) plasseres artene som har høy til ekstremt høy risiko for å dø ut fra Norge hvis de rådende forholdene vedvarer. Artene som plasseres i kategorien nær trua (NT) har ikke samme risiko for utryddelse. Direktoratet mener at det må kunne tas belegg av planter i denne sistnevnte kategorien hvis det kan dokumenteres at planten er levedyktig i verneområdet. Med levedyktig mener direktoratet at det finnes et tilstrekkelig antall eksemplarer av arten på stedet og uttaket ikke medfører fare for forekomsten. For å sikre at dette er tilfelle, må antall eksemplarer kartfestes og lokaliseres i faglig rapport som sendes styret etter avsluttet feltarbeid.

I foreliggende tilfelle ønskes det også å ta belegg i arter som er sårbar, til og med kritisk truet i nasjonalparkene. Det foreligger ingen uttømmende kunnskap om artenes utbredelse i nasjonalparkene, jf. nml. § 8. I verste fall kan arten(e) forsvinne helt fra områdene. Dette er en utvikling som ikke ønskes i nasjonalparkene og tiltaket vil også kunne være i strid med verneformålet, jf. nml. § 48 første ledd. Når det mangler kunnskap om hvilke virkninger en beslutning kan ha for naturmiljøet, kommer føre-var-prinsippet i nml. § 9, hvor potensiell skade på

verneverdiene skal vurderes. Det tillates derfor ikke at det tas belegg i arter som er kritisk truet(CR), sterkt truet (EN) og sårbar (VU).

Vedtak

Miljødirektoratet gir Prosjekt Salten Flora tillatelse til å ta belegg i arter som er nær trua (NT) på «Norske rødliste for arter 2015» i nasjonalparkene Rago, Sjunkehatten, Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen. Artene som det tas belegg må være levedyktige i nasjonalparkene til tross for uttaket. Det skal gis etterfølgende rapport til styret hvor lokaliteten kartfestes og antall eksemplarer loggføres.

Det gis ikke tillatelse til å ta belegg i arter som hører inn under kategoriene sårbar(VU), sterkt trua (EN) og kritisk trua (CR).

Klagesaken er endelig avgjort og vedtaket kan ikke påklages videre.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein

Olav Nord-Varhaug

Avdelingsdirektør

Kopi til:

Midtre Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
nasjonalparkstyre			
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Naturvernforbundet i Nordland		8602	MO I RANA

Fra: Bjørn Arne Næss[bjorn.arne.nass@miljodir.no]
Dato: 03.02.2016 11:08:36
Til: Ingvaldsen, Inge Sollund
Kopi: Olav Nord-Varhaug; Marte Eliasson
Tittel: SV: Vedtekter for Midtre Nordland nasjonalparkstyre

De som Sametinget oppnevner nå blir satt inn for to år.
Fra og med neste Sametingsvalg – 2019 skal de følge perioden for Stortingsvalg/Sametingsvalg. Så da blir det riktig i forhold til gjeldende forskrift.

I den gamle versjonen av vedtektene sto det nok at de skulle følge kommune/fylkeskommune valgene.

Hilsen Bjørn Arne

Fra: Ingvaldsen, Inge Sollund [mailto:fmnoiin@fylkesmannen.no]
Sendt: 3. februar 2016 10:54
Til: Bjørn Arne Næss <bjorn.arne.nass@miljodir.no>; Inger Anne Ryen <inger.anne.ryen@miljodir.no>
Emne: Vedtekter for Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Hei!

Måtte bare forhøre meg angående våre vedtekter og oppnevning av nye sametingsrepresentanter.

I våre vedtekter står det:
Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for henholdsvis kommunestyret, fylkestinget og Sametinget.

Registrerer at Sametinget har oppnevnt nye representanter i år, noe som strider med vedtektene om at de skal følge valgperioden for Sametinget? Skal vi se bort i fra dette. Skriver saksfremlegg til styret om valg av leder og da ønsker jeg at dette blir rett 😊

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Inge Sollund Ingvaldsen

Nasjonalparkforvalter

fmnoiin@fylkesmannen.no

+ 47 755 47981

<http://www.nasjonalparkstyre.no/Midtre-Nordland/>

Joar Lillerødvann
Engveien 3c
8613 MO I RANA

Trondheim, 27.01.2016

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/9706

Saksbehandler:
Marit Doseth

Avgjørelse av klagesak - avslag på søknad om utbygging av hytte i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Det vises til klage datert 23. juni 2015 på søknad om utvidelse av hytte i Brundalen i søndre del av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Direktoratet tar ikke klagen til følge og avslaget på søknad om utvidelse av hytte i Brundalen i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark opprettholdes. Det legges vekt på at hytta befinner seg inne i nasjonalparken hvor verneformålet blant annet er å bevare et tilnærmet uberørt fjellområde og hvor det er en streng praksis med hensyn til byggetillatelser. Terskelen for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ skal etter forarbeidene være høy.

Bakgrunn for saken

Joar Lillerødvann søkte den 27. februar 2015 om utvidelse av hytte i Brundalen i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Opprinnelig hytte oppført i 1995 er på 36 m², det omsøkte tilbygget er på 25 m².

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden den 16. juni 2015. Tiltaket ble vurdert etter naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ. Styret mente at utvidelsen av hytta vil være i strid med verneformålet som blant annet er å bevare fjellområdet tilnærmet urørt. En tillatelse vil kunne skape presedens og søknaden ble derfor avslått. Styret viste til det pågående arbeidet med revisjon av forskriftene og forvaltningsplan, og oppfordret søker til å delta i høringsprosessen.

Klagen

Vedtaket ble påklaget i brev datert 23. juni 2015. Klager gjorde gjeldende at påbygget på hytta ikke vil være i strid med verneformål eller påvirke verneverdiene nevneverdig, da utvidelsen ikke vil medføre større trafikk eller gi mer slitasje på naturen. Det omsøkte tiltaket er bare et ønske om bedre fasiliteter.

Nasjonalparkstyrets behandling av klagen

Klagen ble behandlet av Midtre Nordland nasjonalparkstyre i møte den 27. august 2015. Styret uttrykte at de var enige med klager i at utvidelsen isolert sett ikke er en trussel mot verneverdier eller verneformål, men mente at presedensvirkningene av en tillatelse vil kunne være det. I

Saltofjellet- Svartisen med tilhørende verneområder opplyses det å være 61 private hytter, i tillegg til 32 åpne. Det ble vist til Klima- og miljødepartementets avgjørelse i liknende klagesak fra april 2015 hvor det ikke ble gitt tillatelse til utvidelse. Det ble også referert også til Klima og miljødepartementets brev datert 2. mars 2015 hvor det heter at «*hvis verneformålet er å ta vare på et stort sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget område, skal det være færre bygninger og mindre bygninger til før man kommer i strid med verneformålet*». Styret viste avslutningsvis til den pågående prosessen med revisjon av forskrifter og forvaltningsplan og mente det vil være uheldig å endre praksisen før totalgjennomgangen av forskriftene og forvaltningsplanen er gjennomført.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Miljødirektoratet mener saken er tilstrekkelig opplyst, og at klagen kan behandles.

Klageinstansen kan prøve alle sider av en sak, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen for helt eller delvis ny behandling.

Verneforskriften for Saltofjellet-Svartisen nasjonalpark, forskrift 8. september 1989 nr. 893, angir verneformålet og hva som er tillatt innenfor nasjonalparken. Etter pkt. 1.1 i kapittel IV er landskapet fredet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger anlegg, vegbygging med mer. Opplistingen under dette punktet er ikke uttømmende. I følge pkt. 1.3 i denne bestemmelsen kan det gis tillatelse til utvidelse av foreningshytter, men omsøkte hytte er en privathytte så bestemmelsen kommer ikke til anvendelse.

Dispensasjon for utvidelse av hytta må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. § 48 første ledd første alternativ. Ingen har krav på dispensasjon selv om vilkårene for å gi er oppfylt, det er i slike tilfelle opp til forvaltningens skjønn om dispensasjon skal gis. Av bestemmelsens forarbeider fremgår det at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy og i utgangspunktet skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Rammene for vernevedtaket skal ikke utvides ved dispensasjonen og det bør vurderes hvilke konsekvenser det kan få dersom andre kan tenkes søke på samme grunnlag.

Hva som ansees å være i strid med verneformålet må sees i sammenheng med tiltakets omfang, art og plassering vurdert opp mot verneformålet.

Det fremgår av verneforskriften III at formålet med nasjonalparken er å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull. I tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltofjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som inneholder mange samiske og andre kulturminner. Allmenheten skal også gis muligheten til naturopplevelse i området.

I foreliggende sak søkes det om tillatelse til et påbygg på 25 m² på eksisterende hytte som er 36 m². Utvidelser av bygninger må vurderes individuelt i hvert enkelt område. Direktoratet er enig med nasjonalparkstyret i at utvidelsen i seg selv ikke nødvendigvis er i strid med verneformålet, selv om utvidelsen prosentvis er stor. Verneformålet for nasjonalparken er å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde og den omsøkte utvidelsen på 25 m² vil ikke alene gjøre at fjellområdet fremstår som mindre uberørt. Det omsøkte tiltaket vil alene i liten grad påvirke truet, nær truet eller verdifullt naturmangfold som er omfattet av verneformålet. Den foreliggende kunnskap om naturmangfoldet i saken er i samsvar med naturmangfoldloven § 8.

Det fremgår av saksforberedelsen til nasjonalparkstyret sitt vedtak at det er i underkant av hundre hytter i Saltfjellet-Svartisen med tilliggende verneområder. En tillatelse til omsøkte utvidelse vil kunne skape en presedens vil kunne medføre en betydelig økning i bygningsmassen. En slik utvikling er uønsket i verneområdene, nasjonalparken vil kunne fremstå som mindre uberørt og det vil dermed være i strid med verneformålet.

Vedtak:

Miljødirektoratet opprettholder nasjonalparkstyrets avslag på søknad om utvidelse av hytte i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Klagen tas ikke til følge og klagesaken er endelig avgjort. Vedtaket kan ikke påklages videre.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Olav Nord-Varhaug
Fungerende avdelingsdirektør

Marit Doseth

Kopi til:
Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Moloveien 10 8002 BODØ

Likelydende brev til nasjonalpark- verneområdestyrene

Trondheim, 07.12.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/10137

Saksbehandler:
Marte Eliasson

Informasjonsbrev til nasjonalpark- og verneområdestyrene

Miljødirektoratet har som kjent revidert vedtektene for alle nasjonalpark- og verneområdestyrene. I vedtektenes pkt.2 går det nå frem at styrene anses som en egen juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer. Dette innebærer at styrene må skaffe seg et organisasjonsnummer som er et unikt nummer for identifikasjon av juridiske personer (enheter) i Norge. Dette får man ved å registrere styret i Brønnøysundregisteret.

Miljødirektoratet vil, når styret har registrert seg i Brønnøysundregisteret, kunne overføre driftsmidler og tilskuddsmidler direkte til styret basert på innmeldte behov og søknader om tilskudd. Dersom styret ønsker dette må det i tilfelle opprette en egen bankkonto tilhørende styret, og det vil, i tråd med økonomibestemmelsene for staten, bli stilt krav til at styret etablerer systemer og rutiner for intern kontroll.

Styrene må derfor levere revisorbekreftet regnskap som viser hvordan utbetalte midler er benyttet. Dersom regnskapstallene rapporteres på et overordnet nivå, er det også behov for å rapportere økonomien med et mer detaljert og fullverdig regnskap for driften. Regnskapet bes lagt ved rapporten som vedlegg. Dersom det viser seg at det er utbetalt for mye ved avregning, kan dette kreves tilbakebetalt, men dersom tildeling videreføres i etterfølgende år, kan tildelingen for etterfølgende år eventuelt reduseres med et beløp tilsvarende det som er for mye utbetalt.

Dersom forutsetningene for utbetaling endres vesentlig eller bortfaller (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig), skal Miljødirektoratet underrettes umiddelbart.

Regnskapsbilag knyttet til gjennomføringen av tiltaket skal oppbevares i minst 10 år, eller i henhold til regnskapsloven. Styrene skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet. Miljødirektoratet kan iverksette alle kontroller vi finner nødvendige og hensiktsmessige.

Det gjøres videre oppmerksom på at Miljødirektoratet helt eller delvis kan kreve utbetalt beløp

tilbakebetalt dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller at forutsetningene bortfaller.

Hvordan gå frem for å registrere styret i Brønnøysundregisteret

Når styret skal registrere seg i Brønnøysundregisteret må det fylle ut skjema om «Samordnet registermelding». Dette skjemaet finner dere ved å gå inn på altinn.no. Klikk dere inn på samordnet registermelding. På midten av siden finner dere dette skjemat i papirblankett.

Pliktige opplysninger som må meldes for å få tildelt organisasjonsnummer fremkommer av enhetsregisterloven § 5. I tillegg skal opplysninger som nevnt i § 6 meldes, dersom de finnes. Dokumentasjonskravene fremkommer av § 8.

Som vedlegg til dette brevet ligger et skjema om samordnet registermelding hvor vi har «gulet ut» de feltene som må fylles ut. De øvrige punktene i skjemaet kan utelates. For å lette utfyllingen av skjemaet har vi under gitt noen kommentarer til noen av de punktene som må fylles ut i skjemaet, og hvor vi regner med det kan oppstå spørsmål i forbindelse med utfyllingen.

I pkt. 2 skal det krysses av for enhet som ikke er registrert tidligere.

I pkt. 3 skal det krysses av for «Nei» i 3.1.

I pkt. 8 skal det krysses av for alternativet «annen juridisk person»

I pkt. 9a skal dato for oppnevningen av styret oppgis.

I pkt. 11 skal det gis en beskrivelse av styrets oppgaver, f. eks forvaltning av X verneområde.

I pkt. 12 skal forvalter og styreleder oppgis.

I pkt. 14 skal vedtaksdato og år for gjeldende vedtekter oppgis.

I pkt. 19 skal alle styredeltakere og deres roller oppgis.

I pkt. 20 skal det krysses av for hvem som skal tildeles signatur. Her kan styret finne frem til det alternativ de mener egner seg best, men forvalter kan ikke tildeles denne myndigheten alene.

I pkt. 22 må revisor oppgis.

I pkt. 23 må regnskapsfører oppgis.

I pkt. 27 må alle styremedlemmer signere.

I tillegg til utfylling av skjema om samordnet registermelding, må følgende dokumentasjon vedlegges skjemaet:

- gjeldende vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyret
- brev fra Miljødirektoratet/Klima- og miljøverndepartementet om oppnevning av gjeldende styre
- styrevedtak med fullmakt til styrets leder/styremedlemmer leder til å inngå avtaler og påta styret forpliktelser - signaturrett

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Marte Eliasson
seniorrådgiver

Kopi til:
Klima- og
miljødepartementet

Postboks 8013 Dep 0030 OSLO

Fylkesmennene

Vedlegg: Skjema - Samordnet registermelding

Fylkesmannen i Nordland
Jo Vidar Nordhaug
Statens hus Moloveien 10

8002 BODØ

Uttalelse - søknad om utvidelse av gjerdeanlegg - Sørrelva - Saltdal kommune

Vi beklager sen tilbakemelding.

Med bakgrunn i lov om kulturminner, naturmangfoldloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Kultur- og miljøavdelingen følgende uttalelse:

Planfaglig uttalelse

Så langt vi kan se, vil tiltaket ikke være i strid med regional politikk slik dette blant annet er formulert i fylkesplanens arealpolitiske retningslinjer.

Planfaglig vurdering: Geir Davidsen, fagleder plan, tlf: 75 65 05 32

Kulturminnefaglig uttalelse

Tiltaket er sjekket mot våre arkiver. Så langt en kjenner til, er det ikke i konflikt med kjente verneverdige kulturminner. *Alle kulturminner er imidlertid ikke registrert.* Skulle søknaden bli innvilget, vil fylkeskommunen derfor vise til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonsentrasjoner, må Kulturminner i Nordland underrettes umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeide i marken.

Uttalelsen gjelder ikke samiske kulturminner; det vises til egen uttalelse fra Sametinget.

Med vennlig hilsen

Trine Johnson
Fagleder arkeologi

Martinus Hauglid
arkeolog

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Fylkesmannen i Nordland	Statens hus Moloveien 10	8002	BODØ
-------------------------	--------------------------	------	------

Kopi til:

Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
------------	-------------------	------	----------

Oslo 16.12. 2015

Til:

Fylkesmannen i Nordland (fmno@fylkesmannen.no)

Klima- og miljødepartementet (postmottak@kld.dep.no)

Miljødirektoratet (postmottak@miljodir.no)

Kopi:

Nasjonalparkstyret for Midtre Nordland (fmnopost@fylkesmannen.no)

Saltdal kommune (postmottak@saltdal.kommune.no)

Stans Saltdal kommune sin skuterplan!

Saltdal kommune har i kommunestyremøte i november 2015 enstemmig gjort et vedtak og besluttet å søke vernesonen for Saltfjellet landskapsvernområde i Graddis/Junkerdal flyttet. Saltdal kommune ønsker dette for å gjøre plass til en skuterløype som transitt fra Junkerdalsenteret og til det svenske løypenettet.

Dette ble gjort i forhold til etablering av Turistøypa for skutertransport i Fauske i forbindelse med forsøksordninga. Naturvernforbundet ser særdeles alvorlig på dette forsøket fra Saltdal kommune på å etablere skuterløype i et naturområde som er vernet. Dette er i strid med alle intensjoner med nye endringer i motorferdselloven og alle politiske signaler som er lagt til grunn for denne. Dette er også fullstendig i strid med faglig og kunnskapsbasert naturforvaltning. Vi minner om at dette er natur som er vernet gjennom vedtak gjort av Kongen i statsråd, for å bevare det mest verdifulle av norsk natur.

Naturvernforbundet ber miljømyndighetene om blankt å avvise denne forespørselen fra Saltdal kommune og tydeliggjøre at avverning av natur til fordel for snøskuterløyper er en fullstendig uakseptabelt politikk, med utgangspunkt i lov og forskrifter for etablering av skuterløyper.

Bakgrunn:

Saltdal kommune har bedt Fylkesmannen i Nordland om å vurdere muligheten for å flytte vernegrensen for Saltfjellet landskapsvernområde fordi kommunen ønsker å etablere snøskuterløyper der det i dag er landskapsvernområde.

Naturvernforbundet mener det er helt uakseptabelt hvis vernet natur skal måtte vike for snøskuterkjøring. For naturvern- og friluftinteressene er det svært konfliktfylt i seg selv at nye forskrifter åpner for å etablere løyper for fornøyleseskjøring med motorkjøretøy i norsk utmark. Naturvernforbundet er derfor svært overrasket over at et kommunestyre til og med vedtar ønske om å flytte vernegrenser for å etablere skutertrasè. Verneområder skal ikke berøres av motorisert ferdsel, jf. § 4a i forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag:

«Motorkjøretøyer kan i utmark og på islagte vassdrag bare brukes i samsvar med forskrift gitt av departementet. Departementet kan gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre....

Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for dem som kjører og andre. Før fastsetting av løypene skal kommunen utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges, og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen».

Her er det i de nasjonale retningslinjene i ny forskrift for motorisert ferdsel tydelig understreket at anlegging av løyper for motorferdsel ikke skal berører verneområder.

Når Saltdal kommune nå forsøker seg med å flytte vernegrenser for å tillate snøskuterløype er dette et forsøk på å overprøve de nasjonale forskriftene for etablering av snøskuterløyper.

Naturvernforbundet mener det er helt avgjørende at miljømyndighetene entydig slår fast at det ikke finnes det minste rom for å kunne vurdere slike alternativer som det Saltdal kommune her forsøker seg på. Miljømyndighetene må knesette dette prinsippet om at det er uakseptabelt å forsøke på flytte vernegrenser for å etablere snøskuterløyper.

Naturvernforbundet mener det er nødvendig med en tydelig begrunnet avvisning av henvendelsen som gjør at liknende forespørsler fra andre kommuner i Norge blir gjort uaktuelle en gang for alle. Vi ber om å bli holdt orientert om miljømyndighetenes svar og eventuell videre oppfølging av denne saken.

Mvh

Lars Haltbrekken
Naturvernforbundet
Leder

Erling Solvang /s/
Naturvernforbundet i Nordland
leder

Noregs
vassdrags- og
energidirektorat

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 BODØ

Mottatt FM-NO
03 DES. 2015

Vår dato: 26.11.2015
Vår ref.: 200701792 hbhae
Arkiv: 331
Dykkar dato: 27.2.2007
Dykkar ref.: 2005/3971

Sakshandsamar:
Hallgeir Elvehøy.
22959683 , hae@nve.no

Motorisert ferdsel med dispensasjon i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i 2015

NVE har dispensasjon frå motorferdsel forbodet i Nasjonalparken fram til og med 2016 for å drive glasiologiske undersøkingar. I 2015 vart dispensasjonen nytta i følgjande høve:

4. februar vart helikopter frå Nordlandsfly i Bodø nytta ved vedlikehald av målestakane på Engabreen.

19. juni vart helikopter frå Nordlandsfly i Fauske nytta til å frakte to personar opp til Tåkeheimen. Den fast stasjonerte snøskuteren på Tåkeheimen vart brukt ved snømålingane på Engabreen. Retur til fots pga. dårlig vær.

19. august vart helikopter frå Nordlandsfly i Mosjøen nytta ved stakeinnmålingar og vedlikehald.

22. september vart helikopter frå Nordlandsfly nytta til å løfte masteseksjoner brukt i massebalansemålingane frå Kilvik til midlertidig lager ved NVE sin meteorologiske stasjon på «Skjæret» - eit breskjær (1364 moh.) på nordsida av Snøtind.

27. oktober vart helikopter frå Heliscan på Tverrlandet nytta ved massebalansemålingar på Engabreen.

Med helsing

Rune Engeset
seksjonssjef

Hallgeir Elvehøy
senioringeniør

Dokumentet vert sendt utan underskrift. Det er godkjent etter interne rutinar.

Vedlegg:

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Jernbaneverket

Mottatt FM-NO

04 JAN. 2016

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 BODØ

Postadresse:
Postboks 4350
NO- 2308 Hamar

postmottak@
jernbaneverket.no

Sentralbord:
05280

Org. Nr.:
971 033 533 MVA

Bankgiro:
76940501888

IBAN-NR.
N054769405001888

SWIFT:
DNBANOKK

jernbaneverket.no

Henvendelse til: Bente Kalbakk
Tlf.: +47 95747013
Faks:
E-post: Bente.Kalbakk@jbv.no

Dato: 23.12.2015
Saksref.: 201509414-3
Deres ref.:
Vedlegg:

Henvendelse vedr søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Oppsetting av informasjonsskilt og etablering av bru i forbindelse med samiske kulturminner - Saltfjellet landskapsvernområde

Vi viser til brev mottatt 15.12.2015 med deres referanse 2015/7562-432.3, hvor det orienteres om at Sametinget ved Sidsel Bakke gis dispensasjon til å sette opp informasjonsskilt og pekere for å informere om samiske kulturminner i Saltfjellet landskapsvernområde.

Jernbaneverket (JBV) har tidligere blitt kontaktet av Sidsel Bakke, hvor hun har informert om kommende planer om informasjonstavle om offersteinene på Stødi vest for E6 og jernbanen. Offersteinene ligger slik til at jernbanen må krysses for å komme helt inntil disse. Infoplakat må presisere at det ikke er tillatt å krysse jernbanelinjen. Selv med denne presiseringen kan det være fare for økt ferdsel over jernbanen. JBV har ikke sett på konsekvensene enda ved oppføringen. Vi ber derfor om tid til å få gjennomført en risikovurdering av forholdet, og før Sametinget iverksetter tiltaket.

Med hilsen
Tom Petter Høgset
Banesjef
Nordlandsbanen Nord

Bente Kalbakk
S/K rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

ST 4/2016 Delegerte saker

DS 1/2016 MIDNOR - Søknad om dispensasjon fra verneforskrift - Transport med snøskuter - Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde - Kåre Alm

DS 2/2016 MIDNOR - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltdal jeger- og fiskerforening

DS 3/2016 MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Gåsvatnan landskapsvernområde - Transport til hytte - Lillian Trones Osbak og Helge Osbak

DS 4/2016 MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Motorferdsel Nordre Bjellåvatn -Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Astrid Marie Nilsen

DS 5/2016 MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Bruk av snøskuter - Gåsvatnan landskapsvernområde - Jan Steinar Olsen med flere

DS 6/2016 MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Bruk av snøskuter - Gåsvatnan landskapsvernområde - Saltfjellet landskapsvernområde - Jan Steinar Olsen med flere

DS 7/2016 MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Transport til drift av hyttetilbud- Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Bodø og Omegns Turistforening

DS 8/2016 MIDNOR - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Gåsvatnan landskapsvernområde - Tove Engan

DS 9/2016 MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Motorferdsel - Gåsvatnan landskapsvernområde - Karin og Stein Berntsen

DS 10/2016 MIDNOR - Søknad om dispensasjon - Motorferdsel Kvitbergvatn - Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Astrid Marie Nilsen

DS 11/2016 Sjunghatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra

DS 12/2016 Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Trond Nyquist og Marita Leirvik

DS 13/2016 Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Gudmund Andreassen

DS 14/2016 Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Jørn Ove Strømsnes

DS 15/2016 Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Rainer Korneliussen

DS 16/2016 Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Frants Andorsen

DS 17/2016 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert ferdsel til hytte i Kvæblokk - Maria Nordahl

DS 18/2016 Junkerdalen nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Nienna - Lars Anders Lunde

DS 19/2016 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Øvre Rosna - Johan Karbøl

DS 20/2016 Dispensasjon. Transport til egen private hytte. Gåsvatnan landskapsvernområde

DS 21/2016 Gåsvatnan landskapsvernområde. Dispensasjon for bruk av snøskuter for frakt av varer og utstyr til egen privat hytte

DS 22/2016 Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Gåsvatnan landskapsverneområde - Jan Kristensen - Jacob Linaker

DS 23/2016 Saltfjellet landskapsvernområde. Søknad om bruk av snøskuter for frakt av varer til egen privat hytte.

DS 24/2016 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Dispensasjon for bruk av

DS 25/2016 Saltfjellet landskapsvernområde - Baard Ellingsen - Dispensasjon
for motorisert ferdsel

DS 26/2016 Dispensasjon fra motorferdselforbudet i Saltfjellet - Svartisen
nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde - Marit Jensen Haugen

Arkivsaksnr: 2016/312-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 13.01.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	5/2016	26.02.2016

Valg av arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre 2016-20xx

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har gjort følgende vurderinger:

-
-
-

og utnevner styreleder og nestleder, samt et styremedlem som representanter til arbeidsutvalget:

1. Styreleder
2. Nestleder
3. Ingen innstilling fra saksbehandler

Arbeidsutvalget velges for samme antall år som leder og nestleder.

Bakgrunn

I styrets vedtekter er det åpnet opp for at styret kan opprette et arbeidsutvalg:

«Styret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av personer fra styret, hvorav minst ett medlem bør være en representant innstilt av Sametinget.

Styret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven».

I styresak 13/2010 – Delegering av myndighet til arbeidsutvalget i enkeltsaker, vedtok styret:

1. *Styret delegerer myndighet for dispensasjonssaker som kan behandles med hjemmel i forskrift eller hjemmel i forvaltningsplan til arbeidsutvalget*
2. *Styret vedtar at dispensasjonssaker som skal behandles etter den generelle unntaksparagrafen (Naturmangfoldloven § 48) kan behandles av arbeidsutvalget etter en høringsrunde med styret pr. epost.*
3. *Saker sekretariatet/arbeidsutvalget er usikker på behandlingen av sendes til styret for prinsipiell avklaring*
4. *Styret vedtar videre at det skal skrives brev til Miljøverndepartementet der det bes om føringer for hvordan forvalteren kan gjøre saksbehandling på vegne av styret. Høgsæt skriver brevet, som sendes til styreleder for godkjenning før det sendes til Miljøverndepartementet.*

I styresak 33/2013 – Delegering av myndighet – Midtre Nordland nasjonalparkstyre vedtok styret å delegere en del av disse sakene videre til sekretariatet:

1. *Styret delegerer myndighet til forvalterne i kurante saker hvor det regelmessig behandles tillatelser etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser som vedrører ferdsel. Den delegerte myndigheten gis innenfor de rammer som trekkes opp for det enkelte verneområde i denne saken.*
2. *Det rapporteres løpende til AU og styret om hvilke dispensasjonssaker som er behandlet av forvalterne på delegert myndighet*
3. *Selv om det ikke foreligger nye godkjente forvaltningsplaner for alle verneområdene, vurderer ikke styret behov for særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.*
4. *Styret evaluerer praksis og reglement etter 1 år.*

I styresak 17/2014 – Evaluering av delegasjon til forvalterne etter ca. ett år – ble delegeringa til forvalterne evaluert:

- *Midtre Nordland nasjonalparkstyre har gode erfaringer med delegering av myndighet til forvalterne for en del kurante saker hvor det i vernebestemmelsene finnes spesifiserte dispensasjonshjemmeler. Det viktigste her vurderes å være at man yter bedre service til søkere som da får raskere svar på sine henvendelser og styret fritas for mye rutinemessig arbeid*

I praksis så har delegasjon til forvalterne ført til at det blir svært få saker til behandling i arbeidsutvalget. I 2015 utgjorde dette kun seks saker.

I de nye vedtektene for Midtre Nordland nasjonalparkstyre er det åpnet opp for ytterligere delegering til forvalterne. Dette vil bli en sak på neste styremøte (mai/juni).

Vurdering

Som følge av at styret delegerte kurante ferdselssaker med hjemmel i forskrift til forvalterne (ST 33/2013) har det blitt særdeles liten saksmengde for arbeidsutvalget. I 2015 behandlet AU seks saker, men hadde likevel oppe mange tema til drøfting: for eksempel nasjonalparkkonferanse, vertskapskurs, rådgivende utvalg, befaringer, o.l. (se protokoller).

Dersom Midtre Nordland nasjonalparkstyre skal opprettholde et arbeidsutvalg må styret gjøre noen vurderinger for hva utvalget skal brukes til.

Tidligere har det vært nevnt at arbeidsutvalget skal jobbe med strategiske saker. Etter de nye vedtektene er det åpnet opp for enda mer delegering til forvalterne. Dersom

ytterligere delegering blir vedtatt på neste styremøte vil dette resultere i at resterende AU-saker samt noen styresaker vil bli delegert til forvalterne. Derfor er det kanskje mest hensiktsmessig at de strategiske sakene løftes opp til styret fremfor arbeidsutvalget.

Siden det skal oppnevnes nye representanter fra Sametinget etter Sametingsvalget i 2017 anbefales det at AU velges for to år.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Arkivsaksnr: 2015/7157-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 04.02.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	6/2016	26.02.2016

Møtedatoer for Midtre Nordland nasjonalparkstyre, rådgivende utvalg og arbeidsutvalg 2016

Forslag til vedtak

Styret godkjenner datoene for fastlagt aktivitet i 2016:

- 25. mai opplæring og kurs på Storjord
- 26. mai – Styremøte Storjord
- 15. september - befaring
- 16. september – Styremøte
- 8. desember – Møte med Rådgivende utvalg
- 9. desember – Styremøte Storjord

Nasjonalparkkonferanser kommer i tillegg når datoene for disse er satt.

Bakgrunn

For å kunne planlegge styrets og sekretariatets aktiviteter er det viktig at styret vedtar en møteplan for 2016. Det har ikke kommet noen innspill fra kommunene om møtedatoer for kommunestyremøtene.

Fylkestinget har vedtatt følgende møtekalender for 2016:

Tabell 1. Oversikt over Fylkesting 2016

1. samling	7. 3.2016	Scandic Havet, Bodø
2. samling	25.4.2016	Quality Hotel Grand Royal, Narvik
3. samling	6. 6.2016	Scandic Meyergården, Mo i Rana
4. samling	3.10.2016	Scandic Meyergården, Mo i Rana
5. samling	5.12.2016	Radisson BLU Hotel, Bodø

Miljødirektoratet har uttalt at de ønsker å få utnevnt de nye representantene til Midtre Nordland nasjonalparkstyre innen årsskiftet.

Vurdering

I 2015 ble styremøtene lagt til 4. mars, 16. juni, 27. august og 11. desember.

Fra sekretariatets side er det lite ønskelig å ha to møter så tett opp mot sommer og ferieavvikling. Vi mener at møtet som ble lagt til midten av juni bør komme i medio- / slutten av mai. Vi i sekretariatet mener også det er lite ønskelig å ha styremøte i august. Det blir for hektisk å ha styremøte så tett opp til sommerferieavvikling, samtidig blir det lenge til neste styremøte i desember. Det ble ikke avholdt AU-møte i forkant av styremøtet i august som en konsekvens av ferieavvikling. Saksbehandlingen til møtet ble heller ikke ideell. Møtet ble lagt så tidlig for å ta hensyn til innspill fra sametingsrepresentantene. Det var kun en av sametingsrepresentantene som deltok på dette styremøtet. Møtet bør heller ikke legges for tett opp til 25. september da det erfaringsmessig bruker å komme søknader om transport av elg i forbindelse med elgjakta.

Annen aktivitet for styrets medlemmer i 2015 utover de ordinære styremøtene; har blant annet vært kursdag 5. mars, nasjonalparkkonferanse 15. april, befaring i Jarbrudalen i Gåsvatnan landskapsvernområde 15. juni, befaring i Láhko nasjonalpark 26. august og møte med rådgivende utvalg 10. desember. I tillegg var det ett mailmøte i styret. Vi ser for oss at det må settes av en dato og midler til å arrangere kursdag også i 2016. Ideelt sett burde dette vært gjort før første styremøte, men på grunn av sen oppnevning av styre lar det seg ikke gjøre å arrangere en kursdag på dette møtet.

Det er enda uklart om det skal arrangeres nasjonalparkkonferanse i 2016, men Miljødirektoratet har signalisert at dersom det blir arrangert en slik konferanse blir den lagt til høsten. I tillegg har nasjonalparkstyret sammen med Nordland nasjonalparksenter, Saltdal, Rana og Beiarn nasjonalparkkommuner og Bedriftsnettverk Sulitjelma levert søknad om midler over «naturarven som verdiskaper» med den hensikt å arrangere en lokal nasjonalparkkonferanse på Storjord i løpet av høsten. Det vil være opp til styret selv å avgjøre om det skal avholdes befaringer i forkant av noen styremøter. Dersom det blir kursdag på Storjord dagen før styremøtet i mai, ønsker sekretariatet at man tar en befaring i Junkerdalsura naturreservat etter endt kurs.

Tabell 2: Styrets aktivitet i 2015 og sekretariatets forslag for aktivitet i 2016

2015		2016	
1. Styremøte	4. mars (Bodø)	1. Styremøte	26. februar (Storjord)
Opplæring / kurs	5. mars		
Nasjonalparkkonferanse	15. april		
Befaring Jarbrudalen	15. juni	Opplæring/kurs	25. mai
2. styremøte	16. juni (Storjord)	2. Styremøte	26. mai (Storjord)
Befaring Lahko	26. august	Befaring?	15. september
3. styremøte	27. august (Nord-Arnøy)	3. Styremøte	16. september
Møte med RU	10. desember	Møte med RU	8. desember
4. styremøte	11. desember (Storjord)	4. Styremøte	9. desember

Arbeidsutvalget hadde kun fire ordinære møter i 2015, hvorav det ene AU-møtet var under styremøtet 4. mars. AU hadde også to mailmøter i 2015.

For 2016 foreslås det kun AU-møte i forkant av første styremøte. Det kan utnevnes et nytt arbeidsutvalg på styremøtet og det nye arbeidsutvalget bør få bestemme møtedatoene i hht. de møtedatoene som styret fastsetter for styremøter i 2016.

Tabell 3: Aus aktivitet i 2015 og forslag til AU-møter i 2016

	2015	2016
Dialogmøte med FMNO	12. januar	
1. AU-møte	23. februar	12. februar
2. AU-møte	4. mars	
Mailmøte	25. mars	
Mailmøte	4. mai	
3. AU-møte	20. mai	
Dialogmøte Røde Kors & FM	28. mai	
4. AU-møte	19. november	

Både i 2014 og 2015 har siste styremøte for året blitt lagt til dagen etter møte med rådgivende utvalg. Styret skal ha minst et møte årlig med rådgivende utvalg. Dato for dette møtet bør settes på første styremøte i 2016. På styremøtet i mai skal nasjonalparkstyre utnevnte dette utvalget. Rådgivende utvalg har frist til april til å levere en egen evaluering for hvordan modellen har fungert, og denne sammen med sekretariatets vurdering skal danne et grunnlag for styret, i forhold til å vurdere rådgivende utvalg-modellen.

Arkivsaksnr: 2016/610-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 22.01.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	7/2016	26.02.2016

MIDNOR - Høring av forslag til endringer i motorferdselsregelverket: Persontransport i utmarksnæring og bruk av el-sykler i utmark

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre støtter Miljødirektoratets avgrensning til at el-sykling kun skal gjelde etter opparbeidet sti og veg, og at el-sykkel sidestilles med sykkel i verneforskrifter.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre støtter Klima- og miljødepartementets vurdering om å begrense persontransport i utmarksnæring til vinterhalvåret. Nasjonalparkstyret støtter også at transporten må ha et spesifikt formål, og ønsker en spesifisering om at transport inn til nasjonalparker ikke kan regnes som et slikt formål.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre mottok 21. desember 2015 høringsbrev fra Miljødirektoratet angående persontransport i utmarksnæring og bruk av el-sykler i utmark.

1. Bruk av el-sykler i utmark

Klima- og miljødepartementet har i brev av 26. oktober 2015 gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide et høringsbrev med forslag om å tillate motorferdsel ved bruk av el-sykler i utmark innenfor visse rammer, samt vurdere hvilke lov- og forskriftsendringer som er nødvendige for å gjennomføre en slik oppmykning.

2. Persontransport i utmarksnæring

I juni 2015 vedtok Stortinget endringer i motorferdselloven som åpner for at kommunen kan fastsette skuterløyper for fornøyleseskjøring. Stortinget traff samtidig et anmodningsvedtak der Stortinget ber regjeringen gjennom forskrift å gi kommunene anledning til å gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy på vinterføre til transport av personer, materielle og utstyr i forbindelse med utmarksnæring. Regelverket åpner i

dag for at kommunene kan gi tillatelse til transport av materiell og utstyr, men Stortingets anmodning gjelder også transport av personer.

Høringsbrev ligger vedlagt i saken og i sin helhet som referatsak til styremøtet 26. februar 2016.

Vurdering

1. Bruk av el-sykler i utmark:

Dersom det skal vedtas ei lovendring i motorferdselloven om at det skal åpnes opp for el-sykler i utmark er vi enige i Miljødirektoratets forslag om å begrense dette til opparbeidet sti og vei. Dersom man ikke setter disse begrensningene vil alle stier i utmark kunne benyttes, og omfanget vil på sikt kunne bli veldig stort og kan følgelig endre bruksmønster i nasjonalparker som i dag har få eller ingen begrensninger ved bruk av sykkel. I fremtiden vil man nok se en økning i antall fatbikes med støttemotor, og uten en begrensning til opparbeidet sti og veg vil det være fritt frem i flere av våre nasjonalparker der sykling i dag er tillatt.

I våre verneområder er det først og fremst traktorveien opp til Jarbrufjell i Gåsvatnan landskapsvernområde og veien inn Junkerdalsura naturreservat som vil være aktuelle for slik sykling. Med forbehold om støy er det lite trolig at det vil påvirke verneverdiene i spesielt stor grad siden det allerede er etter opparbeidet vei. I Junkerdalsura er det de botaniske verdiene som er verneformålet og el-sykling etter gammelveien vil ikke påvirke verneformålet. I Junkerdalsura er det åpnet opp for sykling langs «gammelveien». I Gåsvatnan landskapsvernområde er ikke sykling regulert av verneforskrift.

Miljødirektoratets foreslår en ny forskrift: Forskrift om bruk av el-sykler i verneområder (gjelder alle verneområder opprettet i medhold av naturmangfoldloven og naturvernloven av 1970) som vil føre til at el-sykkel sidestilles med vanlig sykkel i verneforskriftene. Derfor vil verneforskriftenes begrensning til bruk av sykkel også være begrensende i forhold til bruk av el-sykkel. Forslaget til endring i motorferdsselforskrift vil likevel sette begrensningen om at el-sykkel kun skal brukes etter opparbeidet sti og vei, uavhengig av verneforskrift. Dette forsterker behovet for å sette ei avgrensning til «opparbeidet veg og sti». Uten denne avgrensninga sammen med sidestilling av sykkel og el-sykkel, vil man kunne risikere en stor slitasje i verneområder.

2. Persontransport i utmarksnæring:

Etter endringa i motorferdselloven i 2015 lyder § 4 a tredje avsnitt: «Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder». Med de forslagene Departementet legger frem er viktig at kommuner ikke bruker denne eventuelle forskriftsendinga som argument til å endre vernegrenser for å lage attraktive turmål for reiselivet

Vi støtter departementets forslag om å begrense denne persontransport til vinterføre, med de vurderingene Departementet har gjort. Forvaltningsmyndighetene av verneområder har i flere tiår brukt masse ressurser på innfallsporter og tilrettelegging inn til verneområdene. Dersom man åpner opp for persontransport, er det nærliggende å tro at traseene som i dag er tilrettelagt også vil være attraktive for reiselivsbedrifter for å transportere inn besøkende. Dette vil være til stor sjanse for de som ønsker å

utøve friluftsliv i og utenfor verneområdene. I tillegg vil en motorisert barmarkskjøring i disse områdene føre til økt slitasje på stiene inn til vernegrensene.

Vi støtter også departementet i at «transporten må ha et formål» utover å komme seg lengre inn i fjellet. Det bør også understrekes at transport inn til nasjonalparker ikke skal være et gyldig formål. Uten en slik begrensning kan det føre til en kritisk endring i bruk av våre nasjonalparker dersom kommunene kan åpne opp for løyper som strekker seg fra innfallsportene og inn til nasjonalparkgrensene. Dersom turene starter ved nasjonalparkgrensene vil områder som i dag er utilgjengelig for mennesker kunne gi økt besøk, og vil på sikt påvirke sårbare fjellarter negativt.

Vi er positive til at kommunene må vurdere virkninger på friluftsliv, naturmangfold og eventuelle andre interesser som berøres før de gir tillatelse til persontransport. Nasjonalparkstyret bør involveres i arbeidet med å kartlegge disse virkningene i områder som kan være tilknyttet innfallsporter til våre verneområder. Det er også viktig å påpeke at kommuner bør vurdere transportbehovet på annet vis enn ved motorisert ferdsel. For eksempel har hundesleder blitt en stor inntektskilde for mange og vi registrerer at Fjellfarer har inngått samarbeid med hundekjørere og tilbyr slike turer i Sulitjelmafjellene.

Det bør ikke åpnes opp for transport av personer i utmarksnæring langs traktorveier som går inne i verneområder. For eksempel Nordlund gård av Jarbrufjell.

lhht adresseliste

Trondheim, 17.12.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/11684

Saksbehandler:
Marit Johanne Birkeland

Høring av forslag til endringer i motorferdselregelverket med videre

- bruk av el-sykler i utmark, høringsnotat fra Miljødirektoratet
- persontransport i utmarksnæring, høringsnotat fra KLD

På oppdrag fra Klima- og miljødepartementet (KLD) sender Miljødirektoratet på høring følgende:

1. El-sykler i utmark: Høring av forslag til endringer i markaloven, forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, verneforskrifter og frilufsloven om bruk av el-sykler i utmark

Klima- og miljødepartementet har i brev av 26. oktober 2015 gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide et høringsbrev med forslag om å tillate motorferdsel ved bruk av el-sykler i utmark innenfor visse rammer, samt vurdere hvilke lov- og forskriftsendringer som er nødvendige for å gjennomføre en slik oppmykning.

I tråd oppdraget sender Miljødirektoratet nå på høring forslag til endringer i lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven), forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag og verneforskrifter. Miljødirektoratet fremmer i høringsbrevet også forslag til en endring i frilufsloven § 4.

2. Persontransport i utmarksnæring: Høring om behov for endringer i forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag som åpner for å kunne tillate persontransport i utmarksnæring

I juni 2015 vedtok Stortinget endringer i motorferdselloven som åpner for at kommunen kan fastsette snøskuterløyper for fornøyleseskjøring. Stortinget traff samtidig et anmodningsvedtak der Stortinget ber regjeringen gjennom forskrift å gi kommunene anledning til å gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy på vinterføre til transport av personer, materielle og utstyr i forbindelse med utmarksnæring. Regelverket åpner i dag for at kommunene kan gi tillatelse til transport av materiell

og utstyr, men Stortingets anmodning gjelder også transport av personer.

Klima- og miljødepartementet har med bakgrunn i dette utarbeidet et høringsnotat om behov for endringer i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag for å åpne for persontransport i utmarksnæring. Departementet har bedt Miljødirektoratet om at denne høringen sendes samtidig med høringen om bruk av el-sykler i utmark.

Vedlagt følger høringsnotater til hvert av forslagene.

Liste over høringsinstanser følger vedlagt. Vi ber høringsinstansene vurdere om forslagene også bør forelegges underliggende organer mv. som ikke er oppført på lista.

Høringsnotater og skjema for å gi tilbakemelding finner du også på www.miljodirektoratet.no/ under høringer.

Det er også mulig å sende inn høringskommentarer pr. e-post til post@miljodir.no eller per brev til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim. Vennligst merk brevet/e-post med vår referanse 2015/11684

Høringsfrist er 4. mars 2016.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
avdelingsdirektør

Terje Qvam
seksjonsleder

Vedlegg:

1. Høringsnotat - høring av forslag til endringer i markaloven, forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag og friluftsløven om bruk av el-sykler
2. Høringsnotat - om behov for endringer i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og vassdrag - adgang til persontransport i utmarksnæring

Adresseliste

Departementene
Fylkesmennene
Fylkeskommunene
Kommunene

Bad, park og idrett
Den norske turistforeningen
Finnmarkseiendommen
Foreningen Fjellfanten
Framtiden i våre hender
Friluftsrådernes landsforbund
Greenpeace Norge
Hovedorganisasjonen Virke
Innovasjon Norge
Kommunesektorens organisasjon (KS)
Landbruksdirektoratet
Løvenskiold Skog
Miljøstiftelsen Bellona
Natur og ungdom
NHO Reiseliv
Norges Bondelag
Norges Cykleforbund
Norges fjellstyresamband
Norges Hyttelag
Norges Hytteforbund
Norges Idrettsforbund og olympiske komite
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norges Miljøvernforbund
Norges Naturvernforbund
Norges Røde Kors
Norges Skogeierforbund
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norske Reindriftssamers landsforbund
Norsk allmenningsforbund
Norsk folkehjelp
Norsk friluftsliv
Norsk organisasjon for Terrengsykling (NOTS)
Norskog
Politidirektoratet
Riksadvokaten
Riksantikvaren
Regjeringsadvokaten
Syklistenes landsforening
SABIMA
Sametinget
Statskog SF
Utmarkskommunenes sammenslutning
Vegdirektoratet
Verneområdestyrene
Villreinnemndene

Villreinrådet i Norge
WWF-Norge
Økokrim
Østmarkas venner

HØRINGSNOTAT

Bruk av el-sykler i utmark: Høring av forslag til endringer i markaloven, forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, verneforskrifter og friluftsløven

1 Innledning

Klima- og miljødepartementet har i brev av 26. oktober 2015 gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide et høringsbrev med forslag om å tillate motorferdsel ved bruk av el-sykler i utmark innenfor visse rammer, samt vurdere hvilke lov- og forskriftsendringer som er nødvendige for å gjennomføre en slik oppmykning.

Med el-sykler menes i dette høringsnotatet sykler med elektrisk hjelpemotor med maksimal nominell effekt på høyst 0,25kW, og der motorens effekt reduseres gradvis og opphører når sykkelen når en fart på 25 km/t, eller tidligere hvis syklisten slutter og trå eller veive. En el-sykkel må være utstyrt med en trå eller veiveanordning, men det vil være lov å drive fram sykkelen kun ved hjelp av motor inntil en fart på maks 6 km/t. Dette er i samsvar med definisjonen som vegmyndighetene legger til grunn i kjøretøyforskriften § 2-5 nr. 12.

I oppdragsbrevet viser departementet til at de ønsker en oppmykning av reglene for bruk av el-sykler i utmark innenfor visse rammer, for eksempel slik at el-sykler som anses som sykler etter kjøretøyforskriften, jf. definisjonen over, som utgangspunkt skal tillates på veg og sti i utmark, herunder i Marka og i verneområdene.

I tråd med dette sender Miljødirektoratet nå på høring forslag til endringer i lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven), forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag og verneforskrifter. Miljødirektoratet fremmer i høringsbrevet også forslag til en endring i friluftsløven § 4.

Høringsdokumentene og skjema for å gi tilbakemelding finner du på www.miljodirektoratet.no/ under høringer.

Det er også mulig å sende inn høringskommentarer pr. e-post til post@miljodir.no eller per brev til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim. Vennligst merk brevet/e-post med vår referanse 2015/11684

Høringsfrist er 4. mars 2016.

2 Gjeldende rett

2.1 El-sykler etter Vegtrafikkloven

Vegtrafikkloven § 2 andre ledd definerer «kjøretøy» som «innretning som er bestemt til å kjøre på bakken uten skinner». Videre defineres «motorvogn» som «kjøretøy som blir drevet fram med motor». El-sykler faller i utgangspunktet inn under denne definisjonen. Etter § 2 andre ledd i vegtrafikkloven kan Samferdselsdepartementet likevel bestemme at kjøretøy som etter lovens definisjon er motorvogn, ikke skal regnes som motorvogn.

Fra og med 23. mars 2015 endret vegmyndighetene sin definisjon av sykkel i § 2-5 nr. 12, andre ledd i kjøretøyforskriften og § 2 i forskrift om krav til sykkel. Definisjonen omfatter nå også el-sykler. Kjøretøyforskriften § 2-5 nr. 12, andre ledd lyder som følger: *«Som sykkel regnes også kjøretøy som nevnt i første ledd og som er utstyrt med elektrisk hjelpemotor med maksimal nominell effekt på høyst 0,25 kW hvor hjelpemotorens effekt reduseres gradvis og opphører når kjøretøyet oppnår en hastighet på 25 km/t, eller tidligere hvis syklisten slutter å trå/veive. Det tillates at kjøretøyet har fremdrift kun ved motorkraft opp til 6 km/t. Kjøretøy som nevnt i dette ledd anses ikke som motorvogn etter vegtrafikkloven § 2».*

Endringen av definisjon i kjøretøyforskriften og i forskrift om krav til sykkel innebærer at el-sykler etter trafikkreglene likestilles med andre sykler.

2.2 El-sykler etter motorferdselloven

Motorferdselloven § 2 definerer motorferdsel som følgende: *«Med motorferdsel menes i denne lov bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøscooter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy».*

Motorferdselloven regulerer bruk av motordrevne ferdssinnretninger beregnet på transport av personer eller gods. Loven regulerer ikke bruk av motorredskaper som er for små til å føre en person, og heller ikke bruken av rene leketøysartikler. Motorferdselloven regulerer ikke bruken av ordinære, ikke terrenggående, elektrisk drevne rullestoler.

Selv om el-sykler er å betrakte som sykkel etter kjøretøyforskriften, vil slike framkomstmidler fortsatt omfattes av motorferdsellovens virkeområde.

All motorisert ferdsel i utmark er som hovedregel forbudt, både på bar og snødekket mark. Dette følger av § 3 i motorferdselloven. Motorferdselloven med tilhørende forskrifter gjør imidlertid flere unntak fra forbudet. Unntakene knytter seg i all hovedsak til nyttekjøring.

Dette innebærer at bruk av el-sykkel i utmark som hovedregel er forbudt. Forbudet mot motorferdsel gjelder også på veg i utmark som er ikke er opparbeidet for kjøring med bil, for eksempel traktorveger. Slike veger er etter motorferdselloven § 2, tredje ledd, definert som utmark.

2.3 El-sykler og markaloven

Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven) gjelder Oslomarka, og har som formål å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Loven skal sikre markas grenser og bevare et rikt og variert natur- og kulturmiljø med kulturminner.

Markaloven § 10 første ledd angir et forbud mot motorferdsel i utmark. I § 10 fjerde ledd andre punktum defineres hva som menes med motorferdsel. Definisjonen tilsvarer definisjonen i motorferdselloven: «bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøscooter og lignende) drevet med motor».

Det fremgår av § 10 første ledd at forbudet bare gjelder med mindre annet følger av loven eller forskrift i medhold av loven. Bestemmelsen inneholder en rekke direkte unntak for motorferdsel knyttet til spesifikke aktiviteter. Loven inneholder per i dag ingen bestemmelse som gir direkte hjemmel for å vedta forskrift om å unnta visse typer motorferdsel fra det generelle forbudet.

Av lovens forarbeider framgår det at reglene om motorferdsel i Marka i hovedsak samsvarer med reglene om motorferdsel i motorferdselloven, og at forarbeider og rettspraksis mv. om tolkningen av motorferdsellovens bestemmelser vil ha betydning også for tolkningen av markalovens bestemmelser om motorferdsel (Ot.prp. nr. 23 (2008-2009), særmerknaden til § 10).

Bruk av el-sykler omfattes av definisjonen av motorferdsel, og dette innebærer at også markaloven gir et generelt forbud mot bruk av el-sykler innenfor markalovens geografiske virkeområde.

2.4 El-sykler og verneforskrifter

Det er fastsatt en egen verneforskrift for hvert verneområde, og bestemmelsene om både motorisert og ikke motorisert ferdsel varierer. De fleste verneforskrifter har et forbud mot «motorferdsel» uten at dette er nærmere definert. Det er ofte gjort unntak for motorferdsel i forbindelse med bestemte aktiviteter eller langs bestemte traseer.

Verneforskriftene kan inneholde regler om at sykling/bruk av sykkel er forbudt, eller bare tillatt langs visse traseer. Begrepene «sykling»/«bruk av sykkel» er ikke nærmere definert.

Begrepet «motorferdsel» er ikke nærmere definert i verneforskriftene, men Miljødirektoratet mener det er naturlig å legge motorferdsellovens definisjon til grunn. Følgelig er bruk av el-sykler forbudt etter de fleste verneforskrifter.

2.5 El-sykler og friluftsløven

Friluftsløven regulerer blant annet allmennhetens adgang til å ferdes og å oppholde seg på annenmanns eiendom uten særlig samtykke fra grunneier. Bruk av el-sykkel i utmark er ikke en allemannsrett.

Det er i utgangspunktet tillatt med motorferdsel på private veger som ikke omfattes av motorferdsellovens utmarksdefinisjon. Friluftsløven § 4 åpner imidlertid for at eier av privat veg kan «forby ferdsel med hestekjøretøy, motorvogn, (derunder sykkel med hjelpemotor) og parkering av motorvogn på eller langs vegen». Det framgår av forarbeidene til friluftsløven at presiseringen

«derunder sykkel med hjelpemotor» er ment å favne kjøretøy som knallert eller moped. Ordlyden omfatter imidlertid også el-sykler som etter kjøretøyforskriften § 2-5 nr. 12 er definert som vanlig sykkel.

3 Bruk av el-sykler i utmark

Sykling som friluftslivsaktivitet er populært. Nesten halvparten (43%) av den voksne befolkningen bruker sykkel som fremkomstmiddel på turer i naturen, mens en fjerdedel driver med terrengsykling. I tillegg er sykkel et framkomstmiddel som brukes mye til transport.

El-sykler har blitt populære, og salg av sykler med hjelpemotor har økt kraftig de siste årene. Det omsettes i dag alle typer sykler med hjelpemotor - både vanlige bysykler, terrengsykler og fatbikes (terrengsykler med brede dekk).

Bruk av el-sykler i utmark er forbudt, jf. definisjonen av «motorferdsel» gitt i motorferdselloven og markaloven. Miljødirektoratet har samtidig inntrykk av at få er kjent med at bruk av el-sykler i utmark som hovedregel er forbudt.

Miljødirektoratet har i vår faglige tilrådning til Klima- og miljødepartementet av 26. mars vurdert det som lite hensiktsmessig å ha et absolutt forbud mot bruk av el-sykler i utmark. Et absolutt forbud vil berøre områder der det ikke er knyttet miljømessige ulemper til bruk av el-sykler, og der et forbud kan være til hinder for økt bruk av el-sykler som et «grønt» framkomstmiddel for daglige gjøremål. Dette kan være opparbeidede turveier som tjener som snarveier på tur til jobb, skole, barnehage, butikk m.v. Miljødirektoratet ser også at bruk av el-sykler kan bidra til å få flere brukergrupper til å bruke sykkel til daglige gjøremål, og at en åpning for bruk av el-sykkel slik sett kan være positivt ut fra et folkehelseperspektiv. Etter vår vurdering vil det ikke være store ulemper knyttet til bruk på for eksempel brede turveier eller traktorveier som etter motorferdselloven omfattes av utmarksbegrepet. En el-sykkel vil trolig ikke forurense eller støye.

Direktoratet ser samtidig en rekke utfordringer med økende bruk av el-sykler i utmark. For friluftslivet kan en større økning i bruk av el-sykler i utmark bidra til å øke konfliktnivået som allerede er mellom gående og syklende flere steder. El-sykler kan innebære at flere oppnår større fart enn vanlige sykler på flater og i motbakker, noe som kan være en ulempe for gående som oppsøker skog, mark og fjell for rekreasjon. Økt fart kan også påvirke sikkerheten, eller følelsen av sikkerhet, til de som ferdes i skog og mark.

El-sykler kan samtidig ha større rekkevidde enn vanlige tråsykler, og utviklingen av nye terrengmodeller og stadig bedre batterier vil øke rekkevidden ytterligere. Dette betyr at el-sykler vil kunne transportere mennesker lengre inn i fjellområder enn hva som er mulig til fots eller ved hjelp av vanlige tråsykler. Større rekkevidde vil kunne medføre økte forstyrrelser inn i sårbare områder, noe som kan gi negative effekter for eksempel i form av forstyrrelse av dyrelivet og andre hensyn som motorferdselloven ivaretar i dag. Det er ikke nødvendigvis kjøretøyet i seg selv som forårsaker forstyrrelsen, men mennesket på kjøretøyet.

En generell åpning for bruk av el-sykler i utmark kan gjøre det enklere å sykle i utmark på enkle stier og tråkk, noe som igjen kan åpne for bruksmåter som er lite vanlige i dag, f.eks. downhill i områder utenfor alpinbakker. Dette kan være aktiviteter, som hvis det får et omfang, kan bidra til økt terrengslitasje og nye brukerkonflikter. Vi har per i dag ikke kjennskap til om el-sykler kan forårsake større terrengslitasje enn vanlige sykler, men ut fra at el-sykler gjerne gir mer kraft i tråkket kan dette være en problemstilling.

4 Forslag til regelverksendringer som åpner for bruk av el-sykler i utmark

Klima- og miljødepartementet har bedt om en åpning for bruk av el-sykler i utmark innen gitte rammer, for eksempel ved at bruk av el-sykler tillates på sti og vei. En åpning for el-sykler i utmark forutsetter en endring i forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Departementet har i oppdraget lagt til grunn at denne adgangen også skal gjelde i marka og i verneområder. Miljødirektoratet har derfor utarbeidet forslag til endringer i markaloven, i forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, og i verneforskriftene som åpner for bruk av el-sykler innen visse rammer.

4.1 Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven)

Markalovens definisjon av motorferdsel er som nevnt sammenfallende med definisjonen i motorferdselloven. Selv om markaloven § 10 første ledd forutsetter at en i forskrift kan gjøre unntak fra motorferdselbudet, inneholder loven ingen generell hjemmel for å vedta en slik forskrift.

Miljødirektoratet mener den raske tekniske utviklingen innen el-sykler tilsier at regelverket bør ha fleksibilitet for å ta høyde for problemstillinger som etter hvert kan komme. Vi ser det derfor som mest hensiktsmessig at bruken av el-sykler reguleres i forskrift. Vi foreslår derfor at det følgende inntas et nytt sjettede ledd i markaloven § 10:

Departementet kan ved forskrift tillate motorferdsel med kjøretøy som etter vegtrafikklovgivningen regnes som sykkel. Forskriften kan gi nærmere regler om bruken av slikt kjøretøy.

Vi foreslår videre at nærmere regler om bruken av el-sykkel gis i bestemmelse i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag, som også hjemles i markaloven.

4.2 Forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

Bruk av el-sykkel er motorferdsel i henhold til motorferdsellovens definisjon og virkeområde.

Med hjemmel i motorferdselloven § 4 tredje ledd kan departementet gi en bestemmelse i forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag om når og hvor bruk av el-sykkel er

tillatt. Miljødirektoratet foreslår derfor en ny § 2a. i forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag som åpner for slikt formål. Som nevnt over foreslår vi at paragrafen også hjemles i ny bestemmelse i markaloven.

Ny § 2a. i forskriften:

Bruk av motorisert kjøretøy som etter vegtrafikklovgivningen regnes som sykkel er tillatt på veg og opparbeidet sti i utmark.

Kommunen kan i forskrift bestemme at ferdsel som nevnt i første ledd likevel ikke skal være tillatt i bestemte områder eller på nærmere angitte stier og veger.

Reglene i paragrafen her gjelder også i områder omfattet av lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven).

Forslaget til bestemmelse, første ledd første setning, åpner for at el-sykler kan benyttes uten å søke kommunen om tillatelse på veg og opparbeidet sti i utmark. Henvisningen til vegtrafikklovgivninga innebærer at kjøretøy som etter kjøretøyforskriften regnes som sykkel også kan brukes i utmark slik bestemmelsen åpner for.

Lovlig bruk er avgrenset til veg og opparbeidet sti i utmark, men ikke overalt i utmark. Med veg og opparbeidet sti menes veger og stier som til enhver tid har et fast og jevnt toppdekke, og som er opparbeidet for god framkommelighet for ferdsel til fots, med vanlig sykkel, barnevogn med videre. Denne definisjonene vil i stor grad være sammenfallende med stier og veger som i forbindelse med tilrettelegging for friluftsliv betegnes som turveger. Stier som i mindre grad er opparbeidet faller utenfor definisjonen. Som veg regnes også landbruksveger slik de er definert i «normaler for bygging av landbruksveger» klasse 1- 8.

Bestemmelsens andre ledd gir kommunen adgang til å bestemme at ferdsel som nevnt likevel ikke skal være tillatt i bestemte områder eller på angitte stier eller veger. Miljødirektoratet ser at det kan være vanskelig å forutse hvordan utviklingen av bruk av el-sykler i utmarka blir, og at det derfor er viktig at kommunen har et virkemiddel for å kunne regulere slik bruk. Dersom det for eksempel oppstår brukerkonflikter mellom el-syklister og gående på populære turveier, eller det viser seg at samlet belastning medfører betydelig terrengslitasje, kan kommunen forby el-sykler i bestemte områder.

Bestemmelsens tredje ledd er tatt inn av informasjonshensyn og påpeker at denne bestemmelsen også er hjemlet i markaloven.

Endringsforslaget innebærer ikke at bruk av el-sykler i utmark blir en allemannsrett, og grunneier vil fortsatt kunne nekte slik ferdsel over sin eiendom.

Avgrensningen til «veg og opparbeidet sti»

En ulempe med å avgrense adgangen til bruk av el-sykler i utmark til «veg og opparbeidet sti» kan være at dette ikke er en entydig definisjon. I enkelte tilfeller vil det være en konkret vurdering om en sti er opparbeidet eller ikke, og i slike tilfeller kan det være vanskelig for brukerne, og for de som skal håndheve regelverket, å vite hvor det er lovlig å ferdes. Direktoratet har vurdert om avgrensningen kun burde vært til «sti og vei». En slik avgrensning er heller ikke entydig, men det vil være tilsvarende begrep som friluftsloven bruker når det gjelder vanlige sykler.

En avgrensning til «sti og veg», uten krav til opparbeiding, vil innebære at det legges til rette for bruk på mindre oversiktlige stier og tråkk. Direktoratet legger til grunn at det på smale og slitasjesvake stier forekommer konflikter mellom turgåere og vanlige syklist, og at en åpning for el-sykler kan forsterke slike konflikter. En slik avgrensning åpner også for bruk i langt flere områder, noe som med el-sykkels stadig økende rekkevidde kan innebære risiko for økt ferdsel inn i sårbare områder for naturmangfold.

I vurderingen har direktoratet lagt til grunn at bruk av el-sykler i utmark fortsatt er motorferdsel, og at en avgrensning til «veg og opparbeidet sti» lang på vei vil dekke samfunnsnyttige formål med tanke på en oppmykning av regelverket. Det vil for eksempel åpne for bruk av el-sykler på turveger som benyttes som transportårer i forbindelse med daglige gjøremål. Avgrensningen åpner også for bruk av el-sykkel på turveger i markaområder og liknende, noe som kan bidra til at nye grupper kan komme seg på tur i naturen.

Som tidligere nevnt har det vært en kraftig økning i salg av el-sykler, og trolig også en økning i antall terrengsykler og fatbikes med hjelpemotor som selges. Den teknologiske utviklingen går raskt, rekkevidden øker, prisene synker og el-sykler vil trolig bli mer og mer vanlig i årene framover. Vi har likevel liten kunnskap om hvordan utviklingen av bruk av el-sykler i utmarka blir, og hvilke konsekvenser bruk av el-sykler kan få for sårbart naturmangfold, terrengslitasje og brukerkonflikter med andre brukere av naturen.

Miljødirektoratet ber om tilbakemelding på vårt forslag til avgrensning til «veg og opparbeidet sti», opp mot et alternativ der det ikke stilles krav til at stien skal være opparbeidet.

4.3 Verneområdene

Ferdsel i verneområder reguleres av den enkelte forskrift. Det er per i dag registrert ca. 2.500 verneforskrifter i Lovdata. Hvilke regler som gjelder for motorferdsel/bruk av sykkel varierer. En overveiende del av forskriftene vedtatt etter 1970 vil imidlertid ha forbud mot motorferdsel som også rammer bruk av el-sykler. Endringer i verneforskrifter vedtatt etter naturmangfoldloven må etter naturmangfoldloven § 34 i utgangspunktet vedtas av Kongen. Det fremstår som u hensiktsmessig å endre hver enkelt forskrift. Miljødirektoratet foreslår derfor at endringene gjøres i form av en forskrift som vedtas ved kongelig resolusjon og som gjelder for alle verneområder opprettet i medhold av naturmangfoldloven og naturvernloven av 1970 med følgende innhold:

Bruk av motorisert kjøretøy som etter vegtrafikklovgivningen regnes som sykkel er unntatt fra motorferdselsforbudet i forskrifter vedtatt med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) kapittel V eller lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern kapittel II. Verneforskriftenes regler for bruk av sykkel gjelder for slikt kjøretøy.

Forskriften innebærer at bruk av el-sykkel etter verneforskriften tillates i samme omfang som bruk av sykkel. Motorferdselloven (og markaloven for verneområder i Marka) gjelder også i verneområdene, og el-sykling utenfor veg og opparbeidet sti vil derfor være forbudt uavhengig av hvordan verneforskriftene regulerer bruk av sykkel. Der verneforskriften forbyr eller regulerer bruk av sykkel, vil disse reguleringene også gjelde for bruk av el-sykkel. Miljødirektoratet ser for seg at malen for verneområdeforskrifter tilpasses slik at reglene for bruk av el-sykkel fremgår direkte av verneforskrifter som vedtas i fremtida.

5 Forslag til endring i friluftsløven

Miljødirektoratet vurderer det som lite hensiktsmessig at bruk av el-sykler skal omfattes av et generelt forbud mot bruk av motorvogn som en grunneier har satt på private veger som ikke omfattes av utmarksdefinisjonen.

Direktoratet foreslår derfor at friluftsløven § 4 endres ved at presiseringa «(derunder sykkel med hjelpemotor)» strykes. Vi legger da til grunn at begrepet «motorvogn» skal forstås i samsvar med det som etter vegtrafikklovgivningen regnes som motorvogn. Endringa innebærer dermed at eier av privat veg ikke kan forby bruk av el-sykkel. Endringa medfører ikke at ferdsel med el-sykkel i utmark blir en allemannsrett etter § 2.

§ 4 (Ferdsl med motorvogn og hestekjøretøy) skal lyde som følger:

Når ikke annet er bestemt, kan eier av privat veg forby ferdsel med hestekjøretøy, motorvogn, ~~(derunder sykkel med hjelpemotor)~~ og parkering av motorvogn på eller langs vegen.

Ved offentlig veg er det tillatt å parkere i utmark, såfremt det ikke volder nevneverdig skade eller ulempe.

6 Økonomisk og administrative konsekvenser

Miljødirektoratet erfarer at mange er ukjent med dagens regelverk for bruk av el-sykkel i utmark, og at det allerede i dag er et informasjonsbehov knyttet til å gjøre regelverket kjent. I forbindelse med endringer i regelverket mener direktoratet at det er nødvendig å gjøre regelverket kjent for allmennheten.

El-sykler er lette å manipulere, for eksempel slik at motoren gir framdrift uten bruk av pedalene eller at hjelpemotoren ikke slutter å virke når den passerer 25 km/t. Det vil derfor vær en utfordring for kontrollmyndigheten å skille lovlige fra ulovlige kjøretøy.

Videre er det en utfordring at oppdagelsesrisikoen av regelbrudd i utmark i utgangspunktet er lav på grunn av liten oppsynsdekning. Skal det gjøres en tilstrekkelig jobb med å forebygge og slå ned på bruk av el-sykler utenfor opparbeidete stier og veger, bør det dermed settes av midler til økte oppsynsressurser.

Ut over dette kan vi ikke se andre økonomiske konsekvenser av forslaget.

7 Samlet fremstilling av endringsforslagene

Markaloven

I lov 5. juni 2009 nr. 35 om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 10 sjette ledd skal lyde:

Departementet kan ved forskrift tillate motorferdsel med kjøretøy som etter vegtrafikklovgivningen regnes som sykkel. Forskriften kan gi nærmere regler om bruken av slikt kjøretøy.

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

I forskrift 15. mai 1988 nr 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag gjøres følgende endringer:

Ny § 2a. i forskriften:

Bruk av motorisert kjøretøy som etter vegtrafikklovgivningen regnes som sykkel er tillatt på veg og opparbeidet sti i utmark.

Kommunen kan i forskrift bestemme at ferdsel som nevnt i første ledd likevel ikke skal være tillatt i bestemte områder eller på nærmere angitte stier og veger.

Reglene i paragrafen her gjelder også i områder omfattet av lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven).

Alternativt skal bestemmelsen lyde:

Bruk av motorisert kjøretøy som etter vegtrafikklovgivningen regnes som sykkel er tillatt på veg og sti i utmark.

Kommunen kan i forskrift bestemme at ferdsel som nevnt i første ledd likevel ikke skal være tillatt i bestemte områder eller på nærmere angitte stier og veger.

Reglene i paragrafen her gjelder også i områder omfattet av lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven).

Verneforskrifter

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 34 fjerde ledd, jf. §§ 35, 36, 37, 38 og 77 vedtas følgende forskrift:

Forskrift om bruk av el-sykkel i verneområder

Bruk av motorisert kjøretøy som etter vegtrafikklovgivningen regnes som sykkel er unntatt fra motorferdselforbudet i forskrifter vedtatt med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) kapittel V eller lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern kapittel II. Verneforskriftenes regler for bruk av sykkel gjelder for slikt kjøretøy.

Friluftsloven

I lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

§ 4 (Ferdse med motorvogn og hestekjøretøy) skal lyde som følger:

Når ikke annet er bestemt, kan eier av privat veg forby ferdsel med hestekjøretøy, motorvogn (~~derunder sykkel med hjelpemotor~~), og parkering av motorvogn på eller langs vegen.

Ved offentlig veg er det tillatt å parkere i utmark, såfremt det ikke volder nevneverdig skade eller ulempe.

HØRINGSNOTAT FRA KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Persontransport i utmarksnæring: Høring om behov for endringer i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

1 Innledning

Klima- og miljødepartementet har utarbeidet et høringsnotat om behov for endringer i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag når det gjelder adgang til persontransport i utmarksnæring. Departementet har bedt Miljødirektoratet om at dette sendes sammen med høringen på bruk av el-sykkel i utmark.

Stortinget vedtok våren 2015 endringer i motorferdselloven som åpner for at kommunen kan fastsette snøscooterløyper for fornøyleseskjøring.

Samtidig med at Stortinget vedtok endringene i motorferdselloven, traff Stortinget et anmodningsvedtak der Stortinget ber regjeringen om gjennom forskrift å gi kommunene anledning til å gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy på vinterføre til transport av personer, materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring, etter søknad.

Det eksisterer allerede en egen hjemmel for kommunen til å tillate transport av *materiell* og *utstyr* i utmarksnæring, jf. forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5a. Stortingets anmodning gjelder imidlertid også transport av *personer*.

Persontransport som ledd i utmarksnæring – for eksempel organiserte snøscooterturer – kan skje i snøscooterløypene som kommunene nå kan fastsette i medhold av de nye bestemmelsene i motorferdselloven § 4a. Kommunene kan herunder fastsette løyper i medhold av disse bestemmelsene til for eksempel utkikkspunkter for nordlys eller andre attraktive mål. Departementet er derfor noe usikker på behovet for en egen tillatelsesbestemmelse om adgang til transport av personer i forbindelse med utmarksnæring. **Departementet ber i høringen spesielt om kommunenes tilbakemelding på om det eksisterer et slikt behov, og hvorfor dette eventuelt ikke kan dekkes av de nye reglene om snøscooterløyper.**

Dersom et slikt behov likevel er til stede, foreslår departementet å endre § 5a slik at den også omfatter transport av personer. Adgangen begrenses til å gjelde transport på vinterføre etter bestemte traseer og til bestemte mål, og kjøringen må ha et annet formål enn å transportere folk lengre inn i marka eller på fjellet for å få et enda bedre utgangspunkt for skitur eller andre aktiviteter som f.eks skikjøring eller kiting.

Høringsdokumenter og skjema for å gi tilbakemelding finner du også på [www.miljodirektoratet.no/under høringer](http://www.miljodirektoratet.no/under_høringer).

Det er også mulig å sende inn høringskommentarer pr. e-post til post@miljodir.no eller per brev til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim. Vennligst merk brevet/e-post med vår referanse 2015/11684

Høringsfrist er 4. mars 2016.

2 Gjeldende rett

Utgangspunktet er at all motorisert ferdsel i utmark er forbudt, på både bar og snødekt mark, jf. § 3 i motorferdselloven. Med motorferdsel menes bruk av kjøretøy, båt eller andre flytende eller svevende fartøyer drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy (motorferdselloven § 2). Loven gjelder uavhengig av energikilde, hvilket bl.a. innebærer at kjøretøyer drevet med elektriske motorer omfattes av loven.

Lovens formål er ”*ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen*”. Det fremgår av lovens forarbeider at utgangspunktet for reguleringen av motorisert ferdsel i utmark er å søke å begrense ferdselen til formål og behov som har en allment akseptert nytteverdi, og derved begrense unødvendig kjøring og fornøyleseskjøring. Samtidig skal regelverket sikre at den kjøring som er tillatt skjer til minst mulig skade og ulempe for naturmiljø og friluftsliv (Ot.prp. nr. 45 (1976-77), Ot.prp. nr. 60 (1986-87)).

Motorferdselloven med tilhørende forskrifter gjør flere unntak fra forbudet mot motorisert ferdsel i utmark. Unntakene knytter seg hovedsakelig til nyttekjøring, som for eksempel politi-, ambulanse- og redningstjeneste, oppsyns- og tilsynstjenester etablert med hjemmel i lov, person- og godstransport i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæring, forsvarsøvelser mv.

Bruk av **motorkjøretøyer**, herunder snøscootere (beltemotorsykler), i utmark og på islagte vassdrag kan bare skje i samsvar med forskrift gitt av departementet, jf. motorferdselloven § 4a. I all hovedsak finner vi disse bestemmelsene i forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Enkelte typer bruk er tillatt direkte i medhold av forskriften. Andre typer bruk krever tillatelse fra kommunen etter søknad. Loven og forskriften åpner bare i begrenset grad for motorisert ferdsel som ikke er ansett som nødvendig nyttekjøring. Etter lovendringene i juni 2015 kan kommunen, dersom den ønsker det, fastsette snøscooterløyper for fornøyleseskjøring, jf. motorferdselloven § 4a og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a. For å sikre at hensynet til friluftsliv og naturmangfold ivaretas setter bestemmelsene rammer for hvor løypene kan legges og for kommunenes saksbehandling.

Før lovendringene i 2015 kunne snøscooterkjøring uten klare nytteformål kun skje i Finnmark og Nord-Troms, der det gjaldt egne regler, samt i et begrenset antall isfiskeløyper i de nordlige delene av landet. Som følge av innføringen av adgangen til å etablere snøscooterløyper i alle kommuner er disse bestemmelsene opphevet med virkning fra 2021.

Forskriften om bruk av motorkjøretøy i utmark og vassdrag inneholder også en dispensasjonshjemmel i § 6 som gir kommunestyret myndighet til *”i unntakstilfelle”* å gi dispensasjon til kjøring *”dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte”*. Bestemmelsen er streng og åpner, som det fremgår av ordlyden, ikke for ren fornøyleseskjøring. Bestemmelsen åpner heller ikke for fornøyleseskjøring som tilbys gjennom reiselivsvirksomhet. Med andre ord vil løyper for snøscootersafari etc. ikke kunne tillates etter denne bestemmelsen.

To bestemmelser i forskriften åpner for tillatelser til kjøring som ledd i utmarksnæring. Etter § 5 første ledd bokstav d kan kommunen gi tillatelse til kjøring i utmarksnæring for fastboende på vinterføre. Etter § 5a kan kommunen tillate transport av materiell og utstyr i utmarksnæring. Bestemmelsene er delvis overlappende og er nærmere omtalt nedenfor.

Kommunens adgang til å tillate transport av materiell og utstyr i utmarksnæring etter forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5a

Etter forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5a kan kommunen gi tillatelse til transport av materiell og utstyr i utmarksnæring. Bestemmelsen ble tatt inn i forskriften etter en forskriftsendring i 2009. Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder og turist- og reiselivsnæring, samt leting og undersøkelse av mineralske ressurser. Bestemmelsen gjelder for næringsdrivende og stiller bl.a. krav om at virksomheten skal være registrert i Enhetsregisteret. Bestemmelsen gjelder ikke transport av personer.

I rundskriv T-6/09 uttaler departementet følgende om bestemmelsen:

”Det er etter § 5a første ledd kun transport av ”materiell og utstyr” som kan tillates. Det innebærer at det ikke er åpning for å gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med utmarksnæring som baserer seg på transport av personer. Såkalt snøskuttersafari er dermed ikke hjemmel til å gi tillatelse til etter denne bestemmelsen. Dette gjelder uavhengig av om den næringsdrivende anser slik transport som økonomisk lønnsom. Dette innebærer blant annet at kommunen må vurdere hvilken form for fremkomstmiddel det eventuelt skal gis tillatelse til. Kommunen må også vurdere om transporten på grunn av vekt, størrelse, omfang, avstand og lignende er strengt nødvendig. Det skal ikke gis tillatelse til transport av materiell og utstyr dersom transportbehovet er av så lite omfang at det lett kan løses uten motorisert transport.

Drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder og turist- og reiselivsnæring, samt leting og undersøkelse av mineralske ressurser, regnes som utmarksnæring, jf. første ledd annet punktum. Med næringsmessig høsting av naturgoder menes fiske, jakt, plukking av bær og sopp, sanking av lav og mose og lignende. Kravet om at virksomheten skal være registrert i Enhetsregisteret, er satt for å minimere ferdsele og for å sikre at tillatelse til bruk av motorferdsel til utmarksnæring bare gis til de som er næringsdrivende. Bestemmelsen åpner ikke for at det gis tillatelse til bruk av motorferdsel i

utmark til enkeltstående aktiviteter eller tilfeldige oppdrag, eller virksomhet som foregår i så liten målestokk eller så sporadisk at det ikke kan anses for å være næringsdrift. En del enkeltmannsforetak faller utenfor registreringsplikten, men de kan søke om frivillig registrering. For at det skal være næringsdrift, må det dreie seg om virksomhet av økonomisk karakter. Aktiviteten må ha et innhold som gjør den egnet til å gi overskudd.

Fordi det er vanskelig å dokumentere inntjening før virksomheten er startet opp og fordi en aktivitet som er tenkt å være innbringende ofte vil gå med tap de første årene, er det lagt opp til at kommunen første gang kun kan gi en midlertidig tillatelse med inntil to års varighet, jf. annet ledd. Det kan ikke gis tillatelse på bakgrunn av en kortfattet søknad som ikke gir de nødvendige opplysninger. Det kreves at en realistisk driftsplan som viser forventet aktivitet og inntjeningsmål i perioden. Tillatelsen kan forlenges dersom den næringsdrivende kan dokumentere at den samlede utmarksnæringen er momspliktig. Utøvere som driver utmarksnæring med tillatelse etter gjeldende motorferdsellov § 5 første ledd bokstav d, regnes i denne sammenheng ikke som første gangs søkere, og kan gis fire års tillatelse dersom de oppfyller vilkårene. At virksomheten er momspliktig innebærer at momspliktig salg overstiger kr 50 000,- i løpet av en 12 måneders periode. Samtykke fra grunneieren bør av hensyn til den kommunale behandlingen innhentes ved søknadstidspunktet.

Tredje ledd innebærer at det for bar mark kun kan gis tillatelse for transport langs traktorvei. Dette betyr at det må kreves at veien er opparbeidet med sikte på bruk av traktor, eller andre større kjøretøyer, og at veien i forhold til forskrift 20. desember 1996 nr. 1200 om planlegging og godkjenning av veger for landbruksformål er klassifisert som traktorvei klasse 7 eller 8. En slik tillatelse gjelder ikke for kjørespor, stier mv. I tråd med prinsippet i naturmangfoldloven om kunnskapsgrunnlag vil kommunen ha en plikt til å hente inn en oversikt over traktorveier der tillatelsen skal gjelde. Det er ikke anledning til bare å henvise til at tillatelsen gjelder på traktorveier. I tvilstilfeller må det foretas en konkret vurdering.

I Finnmark er det få traktorveier. Her vil bestemmelsen gjelde godt etablerte barmarkstraseer. På samme måte som for traktorveier må kommunen som motorferdselmyndighet hente inn en oversikt over godt etablerte barmarkstraseer som tillatelser kan knyttes til. Føre-var-prinsippet og prinsippet om samlet belastning tilsier at tillatelser ikke gis før slike oversikter er utarbeidet."

Kommunens adgang til å tillate kjøring i utmarksnæring for fastboende på vinterføre etter forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 første ledd bokstav d

I forbindelse med forskriftsendringen i 2009 da § 5a ble tatt inn i forskriften, skrev departementet i rundskriv T-6/09: «Departementet regner det som sannsynlig at forskriften § 5 første ledd bokstav d vil få liten praktisk betydning etter vedtakelsen av ny § 5a, og vil ved senere revisjon foreslå denne opphevet.»

Bestemmelsen i § 5 første ledd bokstav d gir kommunen anledning til å tillate "kjøring i utmarksnæring for fastboende". Bestemmelsen er i stor grad overlappende med § 5a, noe som skaper noe usikkerhet vedrørende bruken av bestemmelsene og forholdet bestemmelsene imellom, herunder også forholdet til dispensasjonsbestemmelsen i forskriften § 6. Bestemmelsene skiller seg fra hverandre i hovedsak ved at § 5 første ledd bokstav d gjelder snøscooter, mens § 5a gjelder motorkjøretøyer, også på barmark, ved at § 5 første ledd

bokstav d åpner for persontransport i visse tilfeller (eks. transport av gjester til utleiehytter), mens § 5a er begrenset til transport av materiell og utstyr, samt ved at § 5 første ledd bokstav d ikke stiller nærmere krav til omfanget av inntjening. Etter § 5a kreves registrering i enhetsregisteret, og en forlengelse av tillatelse utover to år er betinget av momsplikt.

3 Departementets vurdering og forslag

Gjennom de nylig vedtatte lovendringene som åpner for snøscooterløyper, har utmarksnæringen fått en mulighet til å transportere personer med snøscooter som den ikke hadde tidligere. Kommunen vil kunne legge til rette for at løyper som den vedtar etter de nye bestemmelsene, kan brukes av reiselivsbedrifter eller andre virksomheter som for eksempel ønsker å tilby turkjøring med snøscooter, kjøring til utkikkspunkt for å se på nordlys etc, forutsatt at kjøringen skjer i løyper som kommunen har fastsatt etter de nye reglene.

Departementet forstår anmodningen fra Stortinget slik at det ønskes mulighet til å gi enkeltstående tillatelser til bruk av snøscooter for kjøring av personer, og at dette skal komme i tillegg til den muligheten som ligger i ordningen med snøscooterløyper.

Som nevnt innledningsvis i høringsnotatet er departementet usikker på behovet for en slik tillatelsesbestemmelse. Departementet ber derfor om tilbakemelding på om det eksisterer et slikt behov, og hvorfor dette eventuelt ikke kan dekket av de nye reglene om snøscooterløyper.

Dersom et slikt behov eksisterer, foreslår departementet at anmodningsvedtaket gjennomføres gjennom en endring av forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5a , slik at den også omfatter frakt av personer.

Forskriften § 5a åpner for tillatelser til transport av materiell og utstyr på både snø og barmark. Stortinget har i sin anmodning bedt om at tillatelse til transport av personer bare skal gjelde på vinterføre. Departementet støtter dette og har utformet sitt forslag i tråd med Stortingets anmodning. Departementet mener en slik begrensning er viktig både fordi barmarkskjøring har betydelig større skadepotensial enn snøscooterkjøring og fordi en utvikling mot et samfunn der det forventes at transport i utmark for tur og opplevelser kan skje ved hjelp av motoriserte kjøretøyer er uønsket. Departementet mener dette vil være uheldig for naturmangfold og friluftsliv og på sikt ha negative konsekvenser for folkehelsen.

Departementet foreslår i tillegg at persontransport bare skal kunne tillates etter bestemte traseer og til bestemte mål, for eksempel hytter, utkikkspunkter eller vann. Dersom det ikke settes slike vilkår, vil kommunen kunne tillate ren frikjøring så lenge den skjer i organiserte kommersielle former – for eksempel "snøscootersafari" fritt i terrenget. Dette vil etter departementets syn innebære et frislipp av motorisert ferdsel som ikke er ønskelig i norsk natur. Ordningen med løyper vil undergraves, og det vil også bli vanskelig for politi og oppsynstjeneste å føre kontroll med ulovlig kjøring.

Videre foreslår departementet at transporten må ha et formål som er et annet enn å komme lengre inn i Marka eller på fjellet som utgangspunkt for tur (for eksempel på ski) eller annen aktivitet som skikjøring og kiting. En slik avgrensning harmonerer med avgrensningen i dispensasjonsbestemmelsen i forskrift for motorferdsel i utmark § 6 (*"dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring"*) og forbudet mot heliskiing i § 1 annet ledd forskrift 14. mars 1988 nr. 225 om bruk av kommunens myndighet etter lov om motorferdsel i utmark og vassdrag - forbud mot helikopterskiing og liknende (*"Det er ikke adgang til å legge ut til landingsplasser fjelltopper, utsiktspunkter, breer og andre liknende steder, som bare har interesse i forbindelse med helikopterskiing, for kortvarig opphold, som utgangspunkt for dagsturer, eller for liknende formål."*). Avgrensningen harmonerer også med Miljødirektoratets høringsforslag om adgangen til å etablere traseer for catskiing (frakt med tyngre beltekjøretøy til utgangspunkt for alpin skikjøring, altså slalom, telemark, brettkjøring mv), jf. direktoratets høringsbrev 29. oktober 2015. Det fremgår av høringsforslaget at kommunen ikke kan fastsette løyper som utelukkende har som mål å transportere skiturister til gode utgangspunkter for skiturer i fjellet (for eksempel med randonee- eller fjellski/langrennski). Videre er adgangen til å fastsette løyper for catskiing begrenset til å gjelde bruk av tyngre beltekjøretøy – altså tråkkemaskiner, beltevogner mv. Snøscootere faller utenfor. Begrunnelsen for å utelate snøscootere er i hovedsak et ønske om å begrense omfanget av denne typen transport. Snøscootere kommer raskere frem og kan dermed komme lengre eller kjøre oftere, og de kan ta seg inn i mer ulendt terreng. Samtidig frakter de færre personer per gang enn tyngre beltevogner.

Retningslinjene om praktiseringen av § 5a som er gitt i T-6/09, vil gjelde for søknader om persontransport så langt de passer, ut fra et mål om å begrense motorferdselen i utmark til et minimum.

Departementet vil bemerke at kommunen i vurderingen av om tillatelse skal gis, må se hen til hvilke virkninger slik kjøring vil få for friluftsliv og naturmangfold og eventuelt andre interesser som berøres, for eksempel reindrift. Tillatelse bør ikke gis i områder som er viktige for friluftsliv eller der det er sårbar vegetasjon eller dyreliv. Kommunen må vurdere om transportbehovet kan løses uten motorisert transport. Der hvor kommunen gir tillatelse skal den sette rammer for omfanget, herunder varighet av tillatelsen, antall turer og snøscootere mv.

Departementet understreker at virksomheten vil trenge tillatelse fra grunneier i tillegg til tillatelse fra kommunen.

Departementet foreslår samtidig at § 5 første ledd bokstav d oppheves. Departementet mener det er uhensiktsmessig å ha to bestemmelser i samme forskrift som hovedsakelig regulerer det samme. Departementet antar at den selvstendige betydning § 5a har i dag i all hovedsak er knyttet til tillatelser til persontransport. Dette behovet vil falle bort ved den endring av § 5a som departementet foreslår i høringsbrevet her.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

En endring av forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5a vil kunne gi noe økte inntjeningsmuligheter for lokal utmarksnæring. Den vil medføre noe merarbeid i kommunene i forbindelse med søknadsbehandling. Antall søknader per kommune forventes likevel å bli så lavt at det ikke vil få nevneverdig innvirkning på kommunens samlede arbeidsbyrde. Departementet forutsetter at kommunen tar eventuelle negative konsekvenser for lokal reiselivsnæring, annen utmarksnæring samt reindrift med i betraktning når den vurderer om søknaden skal innvilges. Departementet legger på denne bakgrunn til grunn at forslaget ikke vil påvirke disse næringene negativt i særlig grad.

5 Forlag til forskriftsendringer

Forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 første ledd bokstav d oppheves.

Forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5a skal lyde (endringsforslag i kursiv):

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av *personer*, materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring. Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leting og undersøkelse av mineralske ressurser mv., forutsatt at virksomheten er registrert i Enhetsregisteret.

Første gangs tillatelse kan gis for inntil to år. Dersom den næringsdrivende etter utløpet av prøveperioden kan dokumentere en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder er momspiktig, kan tillatelsen forlenges med fire år av gangen.

Tillatelse etter første ledd kan på barmark kun gis for transport langs traktorvei, likevel slik at det i Finnmark også kan gis slik tillatelse langs godt etablerte barmarkstraseer. *Tillatelse til transport av personer kan bare gis for kjøring med snøscooter på vinterføre til bestemte mål. Det kan ikke gis tillatelse til kjøring som har som formål å frakte personer til et utgangspunkt for skitur, skikjøring, kiting eller liknende.*

På snødekt mark skal kjøring etter første ledd skje langs nærmere bestemte traseer, dersom kommunen anviser slike. *Kommunen skal anviser slike traseer dersom den gir tillatelse til transport av personer, og kjøringen skal i så fall skje langs disse traseene.*

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	8/2016	26.02.2016

Søknad om dispensasjon for motorisert transport i forbindelse med fangst og merking av gaupe og jerv - Norsk institutt for naturforskning

Forslag til vedtak

Vedtak 1

Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon fra;
Kap. IV, pkt. 6.1 i verneforskriften for Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark
§ 3 pkt. 5.1 i verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark
for fangst og radiomerking av gaupe og jerv i forbindelse med forskning. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Vedtak 2

Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon fra;
Kap. IV, pkt. 4.1 i verneforskriften for Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark
Kap. IV, pkt. 8 for Saltfjellet landskapsvernområde
Kap. IV, pkt. 7 for Gåsvatnan landskapsvernområde
§ 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark
for bruk av helikopter og snøscooter i forbindelse med forskning/fangst og radiomerking av gaupe og jerv. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for perioden 26.02 – 30.04.2016 og 01.08 – 31.12.2016.
- Bruk av helikopter: det gis tillatelse til lavtflyging og inntil femten - 15 landinger med helikopter totalt innenfor verneområdene.
- Bruk av snøscooter: hvis transport til fots eller med helikopter ikke er mulig, gis det tillatelse til inntil ti - 10 turer med snøscooter i perioden 26.02 – 30.04.2016 i forbindelse med merkearbeidet og for nødvendig oppfølging av merkede dyr.
- Det skal tas særlig hensyn til ynglelokaliteter for fjellrev og sårbare rovfuglarter i forbindelse med den motoriserte ferdselen i mars - april.
- Før oppstart av feltarbeidet skal prosjektleder sørge for god oversikt over potensielle fjellrevhi og ynglinger, samt hekkelokaliteter for sårbare rovfuglarter.
- Sekretariatet for Midtre Nordland nasjonalparkstyre skal kontaktes før landing med helikopter eller bruk av snøscooter skal skje innenfor verneområdene
- Det skal tas kontakt med de aktuelle reinbeitedistrikt før merkearbeidet skal skje innenfor et verneområde
- Hvis det er rein i området når feltarbeidet pågår skal det vises spesielt hensyn til denne
- En kortfattet årsrapport fra prosjektet skal sendes Midtre Nordland nasjonalparkstyre, Moloveien 10, 8002 Bodø etter endt sesong. Her skal angis lokalitet for fangst og merking innenfor verneområdene, område for lavtflyging (under 300 m) med helikopter, landingspunkt og område for ferdsel med snøscooter.

Bakgrunn

I brev av 19.01.2016 søker Norsk institutt for naturforskning (NINA) om tillatelse til motorisert transport i forbindelse med fangst og radiomerking av gaupe og jerv innenfor Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark med landskapsvernområder og Junkerdal nasjonalpark, innenfor kommunene Saltdal og Fauske. Se vedlagt søknad. NINA fikk høsten 2013 i oppdrag fra Miljødirektoratet å skaffe økologiske data på gaupe i Nordland fylke. Nå i 2016 har NINA også fått i oppdrag å starte studier av jerv i det samme området. Det søkes om 10 landinger med helikopter i løpet av 3 – 5 døgn i perioden 20.02. – 30.04.2016, og inntil 5 landinger i perioden 01.08. – 31.12.2016. Det søkes også om inntil 10 turer med snøscooter i perioden 20.02 – 30.04.2016.

Gauper og jerv bedøves fra helikopter og får GPS-halsbånd etter standard metodikk. Alle tillatelser fra Forsøksdyrutvalget og Miljødirektoratet innhentes før fangst starter.

I tidligere vedtak av 09.12.2014 fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre fikk NINA dispensasjon for motorisert transport i forbindelse med fangst og merkearbeid på gaupe utført i 2015. Rapport fra dette arbeidet er vedlagt.

Grunnlag for avgjørelsen

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark m/landskapsvernområder

Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark med landskapsvernområder ble opprettet i 1989. Formålet med nasjonalparken er å bevare et egenartet, vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.

I tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Formålet med nasjonalparken er også å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

I utgangspunktet er det forbudt å drive med fangst og merking av gaupe og jerv i nasjonalparken, jf. verneforskriftens kap. IV, pkt. 6.1 der det heter at "All ferdsel og aktivitet skal skje hensynsfullt og varsomt slik at en ikke skader natur- og kulturverdier, forstyrrer vilt, tamrein og bufe, eller er til ulempe for andre". Videre er også motorisert ferdsel forbudt til lands og til vanns, og herunder landing og lavtflyging med luftfartøy, jf. verneforskriftens kap. IV, pkt. 4.1 for nasjonalparken, kap. IV, pkt. 8 for Saltfjellet landskapsvernområde og kap. IV, pkt. 7 for Gåsvatnan landskapsvernområde.

Junkerdal nasjonalpark

Nasjonalparken ble opprettet 9. januar 2004. Formålet med vernet er å bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet. I tillegg skal nasjonalparken stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er også viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse, området skal kunne brukes til reindrift.

I utgangspunktet er det forbudt å drive med fangst og merking av gaupe og jerv i nasjonalparken, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 5.1 der det heter at "All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner". Videre er motorferdsel forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 m, jf. §3, pkt. 6.1 i verneforskriften.

Generelt

Ingen av de aktuelle verneområdenes forskrifter har hjemmel for å innvilge dispensasjon for motorisert ferdsel i forbindelse med forskningsprosjekt eller prosjekt som omsøkt.

Søknader om fangst og merking av gaupe og jerv, samt motorisert ferdsel i de aktuelle verneområdene må derfor behandles etter de generelle dispensasjonsreglene for vernede områder. For områder vernet før 2009 vil det si at søknader skal vurderes etter naturmangfoldlovens (nml) § 48.

I følge § 48 i naturmangfoldloven kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Dette går særlig på kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Vurdering

I følge nml § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdene da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje og støy. Bruk av helikopter er skånsomt for terreng og vegetasjon, men kan medføre problemer ved støy og forstyrrelse ved lavtflyging og landing. Bruk av snøscooter på snødekt mark i et begrenset tidsrom, vil også ha liten innvirkning på vegetasjonen med hensyn til slitasje, men kan medføre forstyrrelse ved ferdsel i nærområdene til sårbare arter, samt opplevelsen av området i forbindelse med friluftslivet.

Nasjonalparkstyret kan ikke se at en begrenset merking av enkeltindivider av gaupe og jerv på mest mulig skånsom måte vil gjøre nevneverdig skade på verneverdiene eller stride mot verneformålet i noen av de aktuelle områdene. Bruk av helikopter og snøscooter i forbindelse med merkearbeidet om våren er mer problematisk da det ikke er forutsigbart hvor det kan være aktuelt å lande. Da eventuelle landingssteder ikke er kjent, og dermed høyst uvisst i hvilken grad sårbare arter kan bli påvirket av støy og forstyrrelse fra helikopter er det nødvendig å legge stor vekt på føre-var-prinsippet. Nasjonalparkstyret mener det er stor fare for at landing med helikopter og ferdsel med snøscooter på vårvinteren kan føre til skade på verneverdiene og være i konflikt med verneformålet.

Forvaltningsmyndigheten kan også gjøre unntak fra et vernevedtak i følge nml § 48 dersom vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Vilkåret om vesentlig samfunnsinteresse innebærer at det må foreligge tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Dersom den vesentlige samfunnsinteressen gjør det nødvendig med tiltak innenfor et verneområde, kan det etter dette alternativet gis dispensasjon selv om tiltaket er i strid med verneformålet og kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Saker som har stor lokal interesse eller regional betydning vil ikke være tilstrekkelig som grunnlag for dispensasjon etter denne bestemmelsen.

Det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt overvåker bestandsstørrelse hos gaupe i Norge gjennom registrering av familiegrupper. Disse registreringene legger grunnlaget for forvaltningen av gaupebestanden i Norge, beregning av eventuelt jaktuttak samt størrelsen på erstatningssummen for tap av rein/husdyr. Norsk institutt for naturforskning (NINA) fikk høsten 2013 i oppdrag fra Miljødirektoratet å evaluere dagens overvåkingsmetodikk ved å samle inn data på forflytning hos gauper også i Nordland fylke. Nasjonal og regional forvaltning understreker at det er et akutt behov for mer kunnskap som kan redusere konfliktene mellom rovvilt og reinnæring.

I følge søknaden blir fangsten og oppfølgingen i utgangspunktet forsøkt bedrevet utenfor verneområdene. Gaupe og jerv benytter imidlertid store leveområder og kan forflytte seg flere mil i døgnet, det er derfor umulig på forhånd å vite helt nøyaktig om man vil ha behov for helikopterlandinger og snøscooter innenfor verneområdene.

Av det overstående finner nasjonalparkstyret at det her foreligger tungtveiende hensyn av nasjonal betydning og at omsøkte tiltak oppfyller vilkåret om vesentlig samfunnsinteresse.

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark og Saltfjellet landskapsvernområde er et av områdene i Norge hvor fjellreven har en opprinnelig bestand og har hatt en naturlig yngling de siste årene. Fjellreven er en art det er særlig viktig å beskytte i nasjonalparken, den er sårbar for forstyrrelser i yngletida, og landing eller lavtflyging med helikopter, samt annen motorisert transport må unngås i hiområdene fra tidlig februar til september.

Innenfor alle de aktuelle verneområdene er det registrert hekkeområder for kongeørn og jaktfalk, Junkerdal er også hekkeområde for enkelte rødlistede og sårbare ande- og vadefugler. Motorisert ferdsel og landing med helikopter i nærheten av reirlokaltetene tidlig i hekketida kan medføre at eventuell hekking mislykkes.

Da områdene for lavtflyging og landing med helikopter, samt områdene for ferdsel med snøscooter er ukjent finner en det nødvendig å legge stor vekt på føre-var-prinsippet. Det settes derfor vilkår om at prosjektet må gjøre seg kjent med lokaliteter for fjellrev og sårbare rovfuglarter i området, samt kontakte sekretariatet for nasjonalparkstyret for å få en oversikt over viktige lokaliteter for disse artene. Norsk institutt for naturforskning har ansvar for avlsprogrammet for fjellrev samt prosjektet for overvåking av kongeørn i Salten (TOV) slik at dette bør kunne være mulig uten at det medfører for store problem for prosjektets gjennomføring.

Et av formålene med vernet av Junkerdal nasjonalpark er det unike plantelivet, området har flere sårbare botaniske områder med mange sjeldne og rødlistede arter. Skjevelvfjellområdet innenfor Gåsvatnan landskapsvernområde er også botanisk rikt med en del sårbare arter. Nasjonalparkstyret vurderer det imidlertid slik at et fåtall landinger med helikopter og ferdsel med snøscooter i disse områdene vil i liten grad medføre skade på vegetasjonen.

Den motoriserte ferdsele er vurdert opp mot føre-var-prinsippet, det er derfor satt vilkår med begrensninger på tidspunkt for helikoptertransport og ferdsel med snøscooter. Dette for å begrense belastningen på de botaniske verdiene og naturgrunnlaget i områdene. Med de vilkår som er satt vil tiltak i dette omfanget ikke skade naturmangfoldet i nevneverdig grad. Disse tiltakene sammen med andre lovlige tiltak i området, vurderes heller ikke til å medføre for stor samlet belastning på økosystemet.

I Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark og Junkerdal nasjonalpark er friluftslivet et av formålene med vernet. I dette formålet legger forvaltningsmyndigheten vekt på at urørt natur, stillhet og ro er viktig å ta vare på. Det er da et mål for forvaltningen å begrense spor og støy i forbindelse med motorisert ferdsele mest mulig i områdene.

Forvaltningsmyndigheten ønsker å være orientert om forskningsarbeidet som skjer innenfor verneområdene, den motoriserte aktiviteten, samt få mer kunnskap om bestandene av gaupe og jerv innenfor verneområdene. Det settes derfor vilkår om at det utarbeides en rapport fra merkearbeidet etter endt dispensasjonsperiode, med litt informasjon om oppnådde resultatet, antall dyr merket innenfor verneområdene, lokaliteter for merking, område for motorisert ferdsel og landingspunkt for helikopter.

Konklusjon

Med grunnlag i det samfunnsnyttige formålet kan ikke nasjonalparkstyret se at en begrenset merking av enkeltindivider av gaupe og jerv på mest mulig skånsom måte vil gjøre nevneverdig skade på verneverdiene eller stride mot verneformålet. Med de vilkår som er satt vil heller ikke et begrenset antall landinger med helikopter og bruk av snøscooter innenfor parken gjøre nevneverdig skade på verneverdiene eller være i konflikt med verneformålet.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Norsk institutt for naturforskning	Tungasletta 2	7485	Trondheim
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statens Naturoppsyn	Jernbaneveien 100	8038	Bodø
Statskog Fjelltjenesten v/ Tore Veisetaune	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten v/Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten v/Stein Ove Johannessen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark
- Verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde
- Verneforskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde
- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø
fmnopost@fylkesmannen.no

Deres ref:
Vår ref: 45/2016-475.1
Sted: Oslo
Dato: 19.01.2016

Søknad om tillatelse til landing med helikopter og bruk av snøskuter i forbindelse med fangst og radiomerking av gaupe og jerv

Norsk institutt for naturforskning (NINA) fikk høsten 2013 i oppdrag fra Miljødirektoratet å skaffe økologiske data på gaupe i Nordland fylke. Vi har nå fått i oppdrag å starte studier av jerv i det samme området. Gauper og jerver bedøves fra helikopter og får GPS-halsbånd etter standard metodikk (<http://scandlynx.nina.no>). Alle tillatelser fra Forsøksdyrutvalget og Miljødirektoratet innhentes før fangst starter. Bruk av helikopter betinger også landingstillatelse gitt av de aktuelle kommunene, tillatelse fra grunneiere og dispensasjoner for verneområder der dette er aktuelt.

Det aktuelle studieområdet for gaupe omfatter Saltdal kommune, med tilgrensede sørlige deler av Fauske kommune. Jerv vil utelukkende merkes øst for E6. Studieområdet berører hele Junkerdal nasjonalpark, og eventuelt nordlige deler av Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark (område Russånes), Gåsvatnet landskapsvernområde og nordlige deler av Saltfjellet landskapsvernområde der Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet.

I utgangspunktet blir forskningen og fangsten forsøkt bedrevet utenfor verneområdene, men gauper benytter store leveområder og kan forflytte seg flere mil i døgnet. Det er derfor umulig på forhånd å vite helt nøyaktig om man vil ha behov for helikopterlandinger og kjøring med snøskuter i verneområder. NINA har tidligere fått dispensasjon fra verneforskriften for bruk av helikopter og snøskuter til merking og oppfølging av gaupe, og det har foreløpig ikke blitt landet i nasjonalparker. Når Miljødirektoratet nå også gir oss oppdrag i å merke jerv så øker sannsynligheten for at det kan bli landing i Junkerdal NP. Rapport for merkingen i 2015 er vedlagt.

Vi søker om inntil 10 landinger med helikopter innenfor nasjonalparker i løpet av 3-5 døgn i perioden 20.2–30.4.2016, og inntil 5 landinger i perioden 1.8-31.12.2016 Vi søker også om inntil 10 turer med snøskuter i perioden 20.2–30.4.2016. Vi vil gjøre alt for å fare varsomt fram i verneområdene, og en begrenset bruk av helikopter og snøskuter vil etter vårt skjønn ha en liten effekt på verneverdiene. Nasjonal og regional forvaltning understreker at det er et akutt behov for mer kunnskap som kan redusere konfliktene mellom rovvilt og rein- og saueneiering. Vi mener derfor at eventuelle negative effekter av tiltaket må veies opp mot nytteverdien av studiet. Aktuelt reinbeitedistrikt vil holdes informert.

Vennligst send svar på søknaden til NINA v/John Odden, Gaustadalléen 21, 0349 Oslo. Svar mottas gjerne elektronisk (john.odden@nina.no).

Med vennlig hilsen
John Odden
Prosjektleder

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø
fmnopost@fylkesmannen.no

Deres ref:
Vår ref: 44/2016-475.1
Sted: Oslo
Dato: 19.01.2016

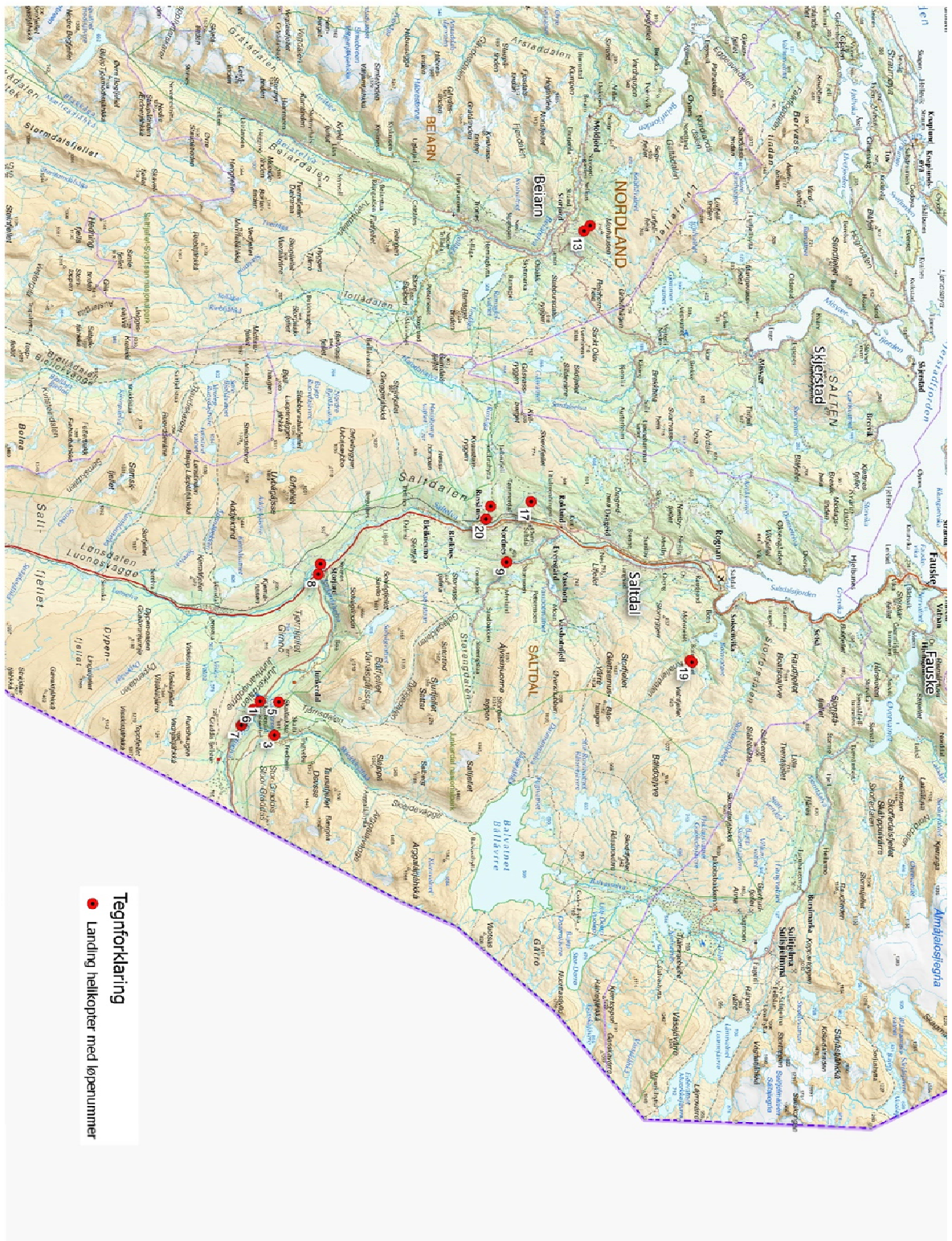
Landing med helikopter i Nasjonalparker i Nordland 2015

Norsk institutt for naturforskning (NINA) fikk høsten 2013 i oppdrag fra Miljødirektoratet å skaffe økologiske data på gaupe i Nordland fylke. Gauper bedøves fra helikopter og får GPS-halsbånd etter standard metodikk (<http://scandlynx.nina.no>). Midtre Nordland nasjonalparkstyre ga 9.12.2014 (sak 42/2014) NINA dispensasjon for bruk av helikopter og snøscooter i forbindelse med fangst og merking av gaupe i Saltfjellet – Svartisen, Rago og Sjunghatten nasjonalparker, samt Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområde.

To gauper ble merket i 2015. Det har ikke blitt landet eller kjørt snøskuter i nasjonalparkene i forbindelse med merkeforsøk i 2015, men det ble gjort noe lavtflyging i grenseområdene til nasjonalparkene. I vedlagte kart viser vi lokaliteter helikopter landet i nærheten av verneområdene i Saltdal og Beiarn kommuner i mars 2015. Løpenumrene nedenfor er markert på det vedlagte kartet.

- 11 og 13 mars - merkeforsøk/sporing i området rundt Junkerdalen (se løpenummer 1-8 i vedlagte kart for landingsplasser). Noe lavtflyging ved grensen og innenfor grensen til Junkerdal NP i området ved Skaitielva og Junkerdalselva.
- 14 -15 mars sporing området Nordnes i Saltdal (løpenummer 9-11)
- 16 mars merkeforsøk/sporing i Beiarn nord for Beiarelva (løpenummer 12-14)
- 24 mars sporing i Russånesområdet i Saltdal (løpenummer 15-18)
- 25 mars merker 2 gauper ved Botnvatnet i Saltdal (løpenummer 19-23)

Med vennlig hilsen
John Odden /s
Prosjektleder

Arkivsaksnr: 2015/7972-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 05.01.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	9/2016	26.02.2016

Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til frakt av ved og utstyr til Fellvasstua - Bodø og omegn turistforening

Forslag til vedtak

Bodø og omegns turistforening gis med dette dispensasjon fra motorferdselforbudet i Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat for nødvendig transport av ved, materialer og utstyr til Fellvasstua ved Fellvatnet. Dispensasjonen gis med hjemmel i § 7 punkt 17 i verneforskriften for Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat.

Vilkår til dispensasjonen:

- All kjøring utenom angitte formål og trase er forbudt, jf. vedlagte kart.
- Dispensasjonen gjelder i tidsperiodene 1.11. - 1.5. i årene 2016-2019, på frossen snødekt mark.
- Dispensasjonen gjelder for inntil seks (6) turer per sesong med en (1) snøskuter, men kun det antall turer som trengs for nødvendig frakt av ved, materialer og utstyr til Fellvasstua.
- Langfredag og 1.påskedag er skuterfrie dager.
- Hvis det er rein i området skal det tas spesielt hensyn til det.
- Dispensasjonen, kart med inntegnet løype og kjørebok skal medbringes under kjøring, og forevises under kontroll.
- Den enkelte kjøretur skal før turen startes føres inn med penn i vedlagte kjørebok.
- Utfylt kjørebok sendes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, Moloveien 10, 8002 Bodø etter endt dispensasjonsperiode og senest 1.8.2019.

Bakgrunn

Det vises til søknad datert 8.12.2015 om dispensasjon fra motorferdselforbudet i Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat. Bodø og omegns turistforening har søkt om dispensasjon til å kjøre snøskuter gjennom Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat. Begrunnelsen for kjøringen er behov for transport av utstyr opp til Fellvasstua.

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneforskriften for Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat ble vedtatt ved kgl.res. av 25.februar 2011. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Formålet med Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat er å bevare et skogområde med sjelden og sårbar natur, med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særlig betydning for biologisk mangfold i form av å være et større, variert og velavgrenset område med høystaudebjørkeskog med tilhørende flora og fauna og gamle furutrær.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor naturreservatet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I utgangspunktet er det forbud mot all motorisert ferdsel innenfor naturreservatet, jf § 5 punkt 2 i verneforskriften for Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat.

Forvaltningsmyndigheten kan etter verneforskriftens § 7 punkt 17 gi dispensasjon for nødvendig transport av ved, materialer og utstyr til hytter ved Fellvatn med beltekjøretøy på snødekt mark etter fastlagt trasé.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Søker har bedt om dispensasjon til bruk av snøskuter for transport av materiell og utstyr til Fellvasstua, som er ei hytte ved Fellvatnet. Det kan dermed gis dispensasjon for nødvendig transport til denne hytta etter verneforskriftens § 7 punkt 17.

Den planlagte kjøringen skal gjennomføres på en måte som er mest mulig skånsom mot miljøet. Dette gjøres ved at kjøringen gjennomføres på vinteren og dermed ikke får noen konsekvenser for verneverdiene.

Den omsøkte kjøringen er vurdert opp mot føre – var – prinsippet. Det er derfor lagt begrensninger på transporten ved at den skal foregå på vinterføre i angitt skutertrase og i begrenset omfang. Med de begrensninger som er gitt, kan vi ikke se at kjøringen vil skade naturmiljøet.

Vi vurderer omsøkte tiltak, med de begrensninger som er gitt, til ikke å være i strid med formålet med vernet av Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat, og mener derfor det kan gis dispensasjon.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

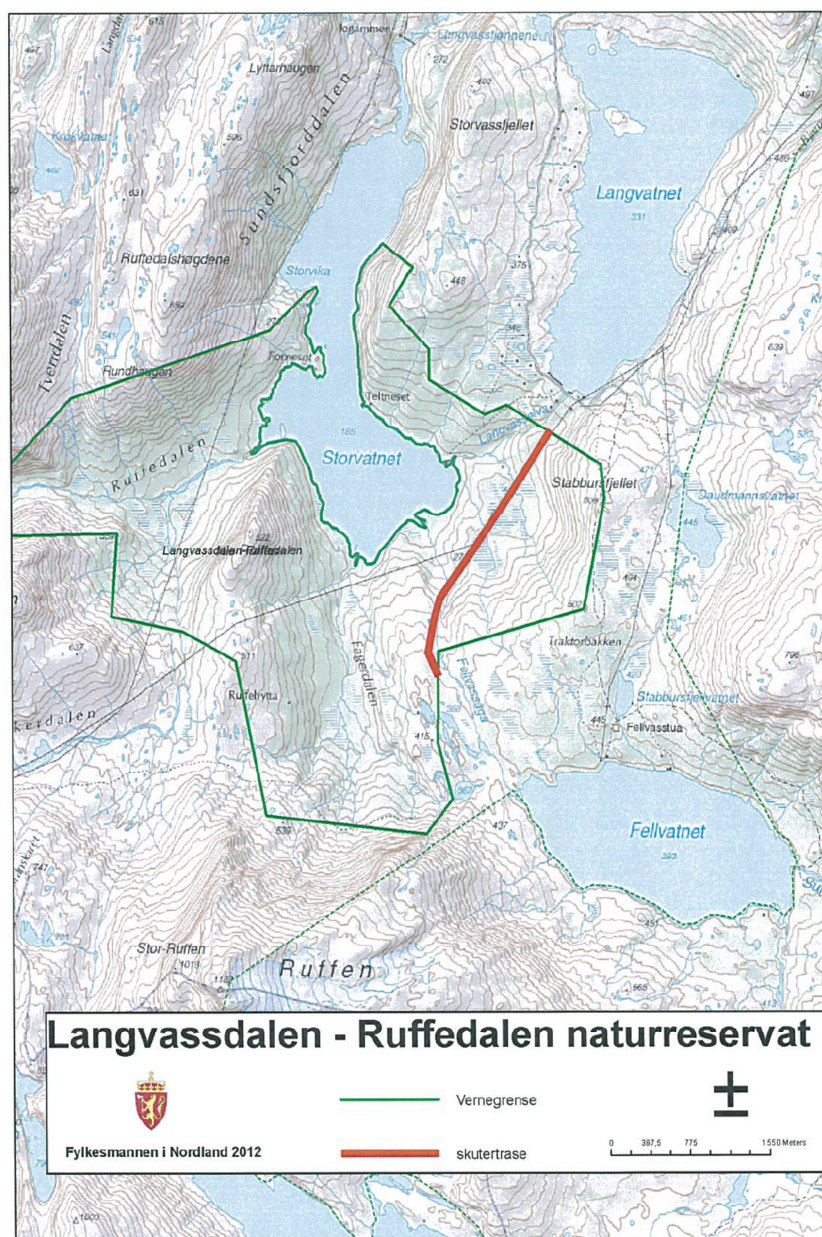
Bodø og omegn turistforening
Fylkesmannen i Nordland
Gildeskål kommune
Miljødirektoratet
Naturvernforbundet i Nordland
Saltfjellet reinebeitedistrikt
Statskog Fjelltjenesten

Saksopplysninger

Denne tillatelsen gjelder kun i forhold til forskriften for Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskriften for Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat

Til Midtre Nordland nasjonalparkstyre
fmnopost@fylkesmannen.no

Deres ref:

Vår ref:
15-014-2

Arkivkode:
50.1

Dato
8. desember 2015

Søknad om flerårig tillatelse til nødvendig transport i tilknytning til drift av Fellvasstua gjennom Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat

Transport fra parkeringsplassen ved Langvatnet til Fellvasstua må gå ned Sturvasslia og opp langs Fellvassåga. Dette skyldes at det normalt er ufremkommelig med skuter de første ca 600 m i retning Stabbursfjellet, se vedlagte kart.

Vi søker derfor om dispensasjon fra vernebestemmelsene slik at vi kan transportere inn nødvendig utstyr og materiell til driften av hytta, det antall turer som er nødvendig fordelt over inntil 2 dager.

Vennlig hilsen

Berit Irgens
daglig leder

Arkivsaksnr: 2016/813-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 29.01.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	10/2016	26.02.2016

Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til oppsetting av skilt - Fauske kommune

Forslag til vedtak

Fauske kommune gis dispensasjon fra inngrepsforbudet i Sjunkhatten nasjonalpark for oppsett av skilt i Øvre Valnesfjord i henhold til innlevert plan. Dispensasjonen gis etter § 3 punkt 1.3 f i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark og forvaltningsplanen for Sjunkhatten nasjonalpark.

Vilkår for dispensasjonen:

- Merking skal skje i henhold til merkehåndboka (utgitt 2013, Den Norske turistforening, Friluftsrådene landsforbund og Innovasjon Norge)
- Gamle skilt som erstattes tas ned og fraktes ut av nasjonalparken
- Oppsetting av nye stolper skal gjøres så skånsomt som mulig for vegetasjon
- Når oppsetting av skilt er gjennomført gis det en kort orientering/rapport til nasjonalparkstyret

Bakgrunn

Fauske kommune har sammen med Valnesfjord Helsesportssenter, Øvre Valnesfjord grunneierlag og Statskog startet et arbeid med mål om og remerke de 3 viktigste stiene i Øvre Valnesfjord samt de mest brukte skiløypene. Alle stiene samt skiløypene går inn i Sjunkhatten – Barnas nasjonalpark.

De fleste skiltene vil ligge utenfor nasjonalparken men følgende skilt blir liggende innenfor parken og er de skiltene det søkes nasjonalparkstyret om tillatelse til å sette opp: Sommerstier skiltnummer 6, 7, 8, 9, 10 og 11. Av disse er skilt nummer 6 et nytt skilt mens de andre skiltene erstatter eksisterende skilt. Eksisterende skilt vil bli tatt ned og fraktet ut av parken. I skiløypene er skilt nummer 8 innenfor parken. Dette er et nytt skilt.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sjunkhatten nasjonalpark ble opprettet ved kgl.res. av 5. februar 2010. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Formålet med Sunnhatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep. Formålet omfatter:

- bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell,
- bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer, og annet biologisk mangfold som preger området,
- bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap,
- bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur,
- bevaring og sikring av kulturminner,
- bevaring og sikring av grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Videre skal allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I utgangspunktet er det forbud mot all inngrep i landskapet, jfr. § 3 punkt 1.1 i verneforskriften. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppsetting av skilt og merking av nye stier, jfr. § 3 punkt 1.3 f. I tillegg er bestemmelsen ikke til hinder for vedlikehold av stier, skilt, bruer, klopper og liknende i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Kommunen har søkt om oppsetting av totalt 7 skilt i nasjonalparken. 6 av skiltene gjelder på sommerstiene i Øvre Valnesfjord og 1 skilt gjelder vinterløype i samme område. Kun 1 av skiltene på sommerstid er nytt, samt 1 nytt skilt for å merke løype på vinterstid. De resterende 5 plassene er snakk om å erstatte gamle skilt med nye. Området det søkes om oppsetting av skilt ligger i Øvre Valnesfjord og det er sagt i forvaltningsplan at området kan tillates en god del tilrettelegging, såfremt at det er innenfor verneforskriften.

Området det søkes om skilting og remerking av gamle skilt ligger innenfor godt etablerte opparbeidet stier som ligger inne i forvaltningsplanen. Sekretariatet kan ikke se at omsøkte tiltak vil kunne komme i konflikt med verken verneverdier eller verneformål. I forholdet til naturmangfoldloven 8-12 vurderes tiltaket til å være av svært begrenset karakter og vil ikke kunne gjøre noen skade.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Duokta reinbeitedistrikt v/ Mats Pavall	Holtanveien 620	8219	FAUSKE
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Statens Naturoppsyn	Postboks 3016	8086	BODØ
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Valnesfjord helsesportsenter	Østerkløft	8215	VALNESFJORD
Øvre Valnesfjord grunneierlag v/ Asgeir Jordbru			

Vedlegg:

- 1 Søknad Fauske kommune
- 2 Vedlegg til søknad

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskriften Sjunkhatten nasjonalpark
- Forvaltningsplanen Sjunkhatten nasjonalpark
- Naturmangfoldloven

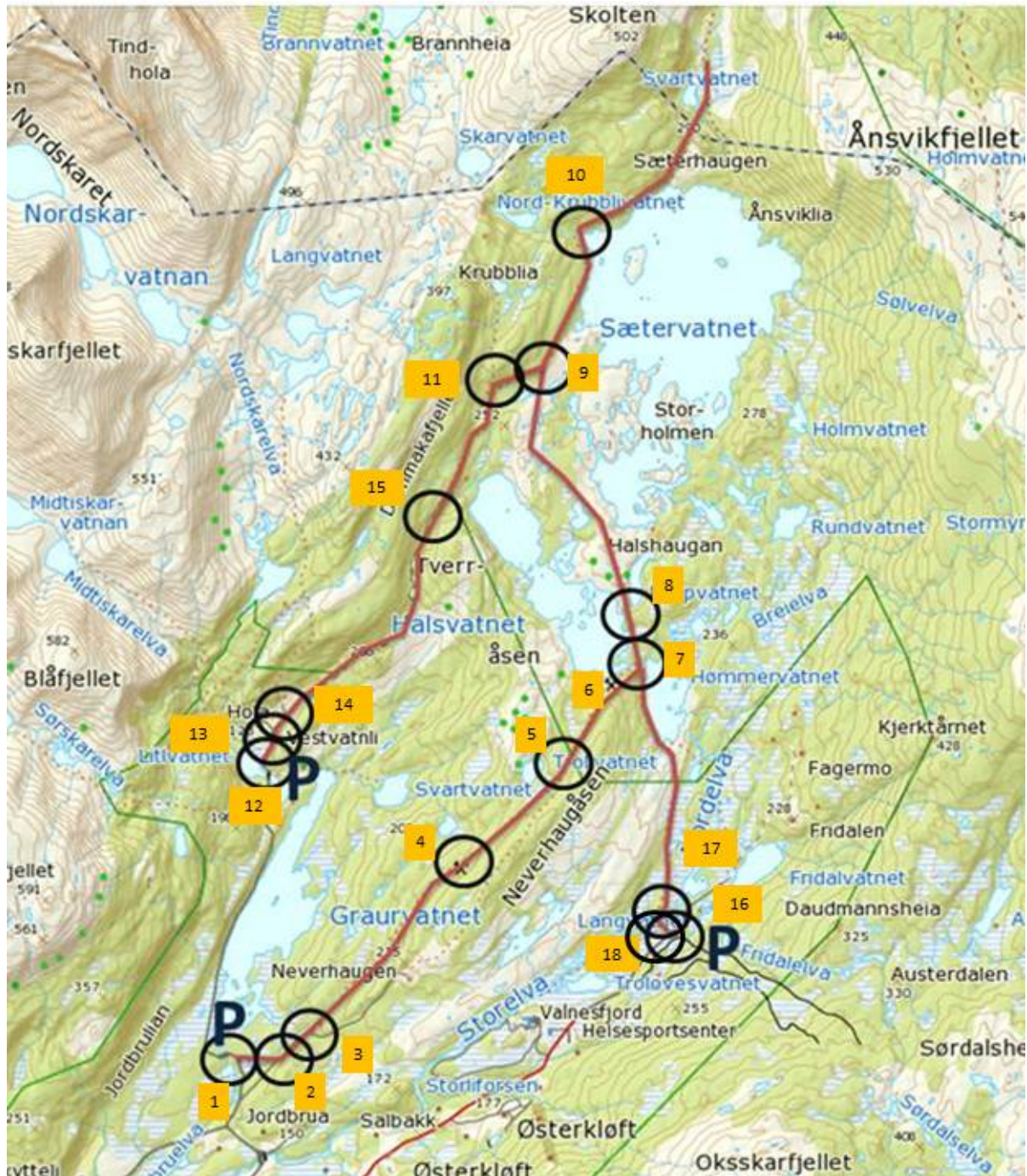
Skiltplan stier og skiløyper i Øvre Valnesfjord

Pil viser hvilken vei skiltet skal peke, skilt uten pil skal være rett i begge ender, det bør gjennomføres en befaring i terreng før endelig bestemmelse av pilretning, da dette vil gi utslag på hvilken side av sti skiltet skal stå. I tillegg til skiløyper ønskes følgende sommerstier å merkes:

Stullveien (skilt 1,2,3,4,5,6,7)

Vestvatnli – Røsvik (skilt 12,13,14,15,11,9,10)

Fridal – Røsvik (Skilt (18,17,16,7,8,9,10)

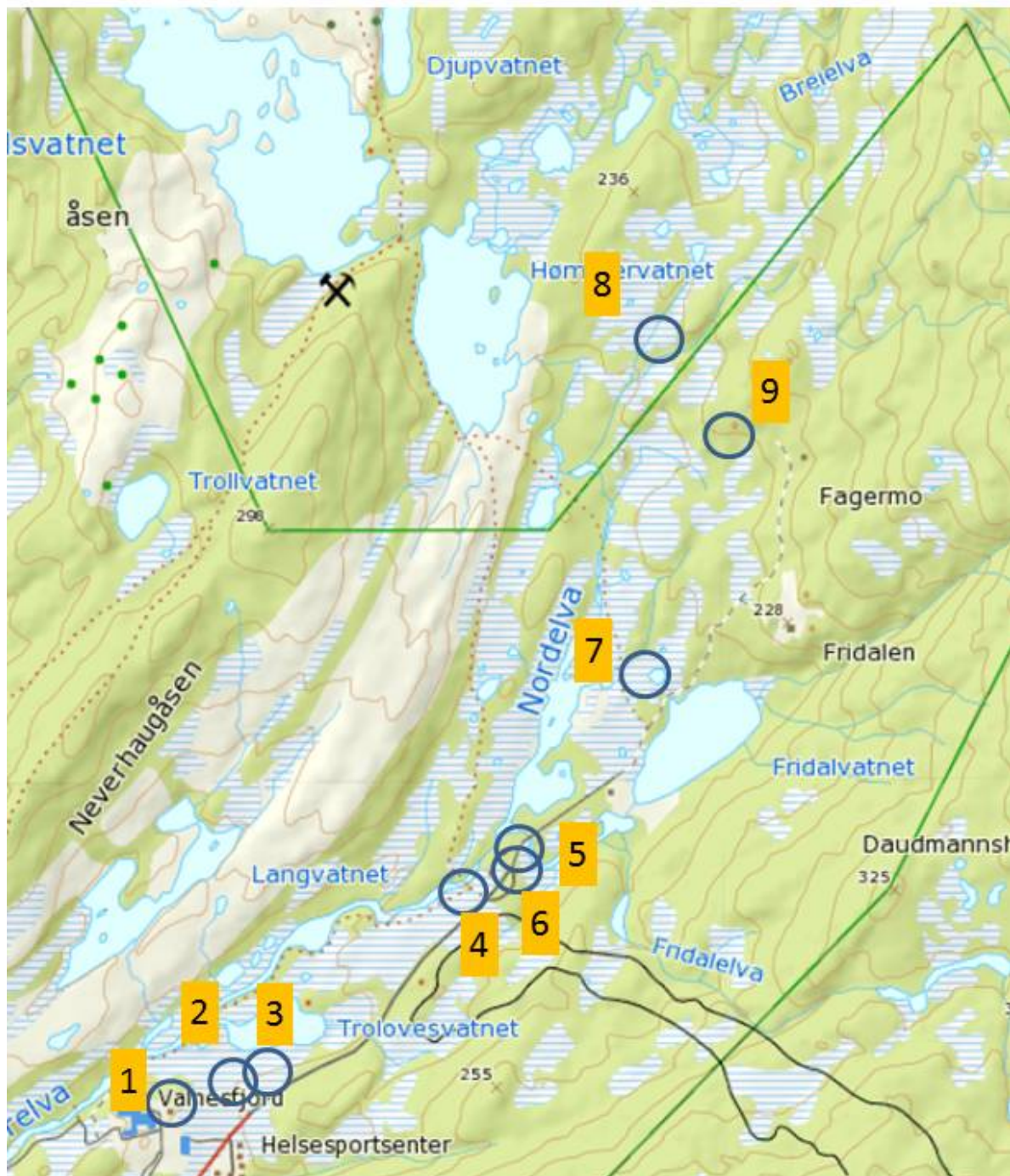
Nr	Navn/sted/posisjon	Skiltnavn, retning, kilometer, piktogram	Stolpeoppsett
1	Stullveien – ved vaskeri/veien Øst-koordinat: 513482.832 Nord-koordinat: 7474794.944	Stullveien→, ← Vaskeriet, kulturminne Stullen, →, 2,2 km, bål plass, kulturminne Hømmervatnet→ 4,2 km, bål plass, gapahuk, fisk Halsvatnet→ 4,1km, fisk, kulturminne	2 stolper
2	Nedre kryss ved Neverhaugveien Øst-koordinat: 513746.089 Nord-koordinat: 7474799.751	Vaskeriet→, 0,3 km, kulturminne ← Stullveien	3 stolper (90 grader)
3	Øvre kryss ved Neverhaugveien Øst-koordinat: 513959.921 Nord-koordinat: 7474988.2	Stullveien→, Hømmervatnet→ 3,6 km, bål plass, gapahuk, fisk Halsvatnet→ 3,5 km, fisk, kulturminne Stullen→,1,6 km, bål plass, kulturminne ← Vaskeriet, 0,6km, kulturminne	2 stolper
4	Stullen Øst-koordinat: 515023.142 Nord-koordinat: 7476149.387	Stullen ← Halsvatnet, 1,9 km, fisk, kulturminne ← Hømmervatnet, 2,0 km, bål plass, gapahuk, fisk Vaskeriet, →, 2,2 km, kulturminne Gå ikke inn i gruva pga. rasfare!	2 stolper
5	Stidele mellom øvre og nedre stull Øst-koordinat: 515746.851 Nord-koordinat: 7476810.223	Stullveien→ ←Hømmervatnet 1,0 km, bål plass, gapahuk, fisk ←Halsvatnet 0,9 km, fisk, kulturminne	2 stolper
6	Lisjstullen Øst-koordinat: 516148.33 Nord-koordinat: 7477483.011	Lisjstullen Gå ikke inn i gruva pga. rasfare!	2 stolper
7	Brua ved Hømmervasselva Øst-koordinat:	← Stullveien Røsvik→, 9,2 km Steinvatnet→, 1,3 km Sætervatnet→	3 stolper (90 grader)

	516247.143 Nord-koordinat: 7477544.437	← Fridalen, 2,2 km ← Hømmervatnet, 0,1 km, bål plass, gapahuk, fisk	
8	Stidele ved Rubbåshytta Øst-koordinat: 516200.256 Nord-koordinat: 7477855.765	Steinvatnet→, 1,0 km ← Sætervatnet vest Sætervatnet øst→ ← Røsvik, 8,9 km Fridal →, 2,5 km	3 stolper (90 grader)
9	Stidele mellom kj.kjersti og Leonhytta Øst-koordinat: 515622.558 Nord-koordinat: 7479674.25	←Fridalen, 4,4km ←Vestvatnli, 3,7 km Røsvik→ 6,8 km	3 stolper (90 grader)
10	Anfinn Naust Øst-koordinat: 515833.988 Nord-koordinat: 7480552.949	←Vestvatnli, 4,7 km ← Fridal, 5,4 km Røsvik→ 5,8 km	3 stolper (90 grader)
11	Stidele Krubblia/Sætervatnet Øst-koordinat: 515205.079 Nord-koordinat: 7479422.782	←Vestvatnli, 3,2 km Røsvik→, 7,3 km	2 stolper
12	Håla, kryss vei,,Midtiskardstien Øst-koordinat: 513653.096 Nord-koordinat: 7476891.602	Røsvik→,10,5 km Sætervatnet→,3,7 km fisk ←Nordskaret ←Midtiskardet	3 stolper (90 grader)
13	Håla, veidele ved Nymo Øst-koordinat: 513726.482 Nord-koordinat: 7477091.984	Røsvik→ Sætervatnet→ fisk	2 stolper
14	Håla, Røsvikbakken Øst-koordinat: 513809.665 Nord-koordinat:	Røsvik→,10,4 km Sætervatnet→,3,4 km Fisk	2 stolper

	7477186.764		
15	Stidele Leonhytta Øst-koordinat: 514853.166 Nord-koordinat: 7478596.811	←Vestvatnli, 2,4 km Røsvik→, 8,1 km	2 stolper
16	P-plass Fridalen Øst-koordinat: 516480.642 Nord-koordinat: 7475696.571	Hømmervatnet→ 2,1 km bål plass, gapahuk, fisk Halsvatnet→ 2,2 km, kulturminne, fisk Sætervatnet→Fisk Røsvik→ 11,4 km	2 stolper
17	Stidele etter brua Øst-koordinat: 516380.573 Nord-koordinat: 7475779.451	←VHSS, 1,6 km Hømmervatnet→ 2,0 km bål plass, gapahuk, fisk Halsvatnet→ 2,1 km, kulturminne, fisk Sætervatnet→Fisk Røsvik→ 11,3 km	3 stolper (90 grader)
18	Stidele før brua Øst-koordinat: 516434.667 Nord-koordinat: 7475728.967	←VHSS, 1,3km Hømmervatnet→ bål plass, gapahuk, fisk Halsvatnet→ kulturminne, fisk Sætervatnet→Fisk Røsvik→	3 stolper (90 grader)

Skiløype

Skiltene for skiløype er valgt for å lede folk inn mot nasjonalparken. Alle skilt skal ha piktogram for skiløyper. Det er flere skilt som kan settes opp for eksempel lysløypa Jordbru, men dette er ikke prioritert i denne omgang.

Nr	Navn/sted/posisjon	Skiltnavn, retning og kilometer	Stolpeoppsett
1	Skistallen VHSS Øst-koordinat: E15 21.823 Nord-koordinat: N67 23.482 Venstre side rett utenfor speaker bu	Løsløype VHSS 2,7 km→ Røde Kors Hytta 1,1 km→ Hømmervatnet 2,6 km→ Fongenhytta 2,8 km → Sætervatnet 4,7 km →	2 stolper
2	Løypedele lysløypa/turistløypa Øst-koordinat: E15 22.001 Nord-koordinat: N67 23.522 Venstre side av turistløypa rett etter at lysløypa svinger til venstre	←Løsløype VHSS 2,6 km Røde Kors Hytta 1,0 km→ Hømmervatnet 2,5 km→ Fongenhytta 2,7 km → Sætervatnet 4,6 km →	3 stolper
3	Løypedele lysløypa/turistløypa Øst-koordinat: E15 22.052 Nord-koordinat: N67 23.532 Venstre side av turistløypa rett etter at lysløypa svinger til høyre	Sætervatnet →	2 stolper
4	Bru ved Røde Kors hytta Øst-koordinat: E15 23.001 Nord-koordinat: N67 23.837 Venstre side, etter at løypa til hømmervatnet går opp på brua	←Hømmervatnet 1,5 km Fongenhytta 1,7 km → Sætervatnet 3,6 km → ← VHSS 1,1 km	3 stolper
5	Løypedele p-plass/sæterv/vhss Øst-koordinat: E15 23.210 Nord-koordinat: N67 23.906 Venstre side	Fongenhytta 1,5 km → Sætervatnet 3,4 km → ← VHSS 1,3 km ← P-plass Fridalen	3 Stolper
6	P-plass Fridalen Øst-koordinat: E15 23.171 Nord-koordinat: N67 23.875	Fongenhytta 1,5 km → Sætervatnet 3,4 km →	2 stolper

7	Løypedele Fongenhytta/Sætervatnet Øst-koordinat: E15 23.654 Nord-koordinat: N67 24.130 Mellom løypene rett etter at de har delt seg. Dvs til venstre for løypa til Fongenhytta og til høyre for turistløypa	Fongenhytta 1,0 km → ← Sætervatnet 2,8 km	2 stolper
8	Løypedele returløypa fra Fongenhytta Øst-koordinat: E15 23.693 Nord-koordinat: N67 24.608 Mellom de to løypene som går til Sætervatnet (tur/retur)	Fongenhytta 0,3 km → Sætervatnet 1,9 km→ ←P-plass Fridalen 1,5 km ←VHSS 2,9 km	3 stolper
9	Fongenhytta, Øst-koordinat: E15 24.022 Nord-koordinat: N67 24.549 På venstre side av løypa	Sætervatnet 2,2 km→ ← VHSS 2,8 km	2 stolper

Fauske Kommune

Enhet kultur

Idretts- og friluftsavdelingen

Pb 93

8201 Fauske

27.1.16

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Moloveien 10

8002 Bodø

Fauske kommune har sammen med Valnesfjord Helse- og idrettsanlegg, Øvre Valnesfjord grunneierlag og Statskog startet et arbeid med mål om og merke de 3 viktigste stiene i Øvre Valnesfjord samt de mest brukte skiløypene. Alle stiene samt skiløypene går inn i Sjunkhatten – Barnas nasjonalpark. På vegne av overnevnte institusjoner søkes det derfor om tillatelse til å sette ut skilt ut i fra vedlagte oversikt.

De fleste skiltene vil ligge utenfor nasjonalparken men følgende skilt blir liggende innenfor parken og er de skiltene vi søker nasjonalparkstyret om tillatelse til å sette opp: Sommerstier skiltnummer 6, 7, 8, 9, 10 og 11. Av disse er skilt nummer 6 et nytt skilt mens de andre skiltene erstatter eksisterende skilt. Eksisterende skilt vil bli tatt ned og fraktet ut av parken. I skiløypene er skilt nummer 8 innenfor parken. Dette er et nytt skilt.

Vi viser til forvaltningsplanen for Sjunkhatten nasjonalpark:

«Tilretteleggingen for ferdsel skal først og fremst sikre naturkvalitetene i Sjunkhatten nasjonalpark. Samtidig skal tilretteleggingen sikre alle barn og unge, samt allmennheten for øvrig, tilgang til å drive naturvennlig og enkelt friluftsliv i nasjonalparken uten at dette går på bekostning av naturverdiene.»

Øvre Valnesfjord er et yndet utfartsområde for Saltens befolkning og nye skilt vil sikre allmenheten god informasjon om stiene i Øvre Valnesfjord og er et godt tiltak for å kanalisere ferdsel utenfor de mest sårbare områdene.

Området som søknaden omfatter er i tillegg til et yndet turområde for saltendistriktet i daglig bruk av pasienter ved VHSS. I en rehabiliteringsfase vil tydelig skilting ved alle stikryss være av stor betydning for opplevelse av trygghet og dermed være av stor betydning for egenaktivitet under opphold ved VHSS generelt.

For personer som har spesielle utfordringer knyttet til orienteringsevnen vil behovet for omfattende skilting være betydelig større. Orienteringshemmede omfatter blinde og svaksynte, døve og andre hørselshemmede samt mennesker med forståelseshandikap. Barn, eldre og fremmedspråklige kan også ha problemer med å oppfatte omgivelsene og å orientere seg. Disse forskjellige gruppene har ulike krav

til miljøet for at det skal være tilgjengelig og brukbart. Selv om det i denne skiltplanen ikke er tatt høyde for Universell Utforming vil skiltingen som skissert, for mange, være et godt bidrag til økte muligheter for enkelt friluftsliv i øvre Valnesfjord; både i randsonen og i en avgrenset del av Sjunkhatten Nasjonalpark.

Skilting vil følge malene fra merkehåndboka i tråd med forvaltningsplanen for Sjunkhatten nasjonalpark. Det vil ikke løpe kostnader for nasjonalparkstyret for dette tiltaket da det søkes Fylkeskommunen om midler til selve skiltene, mens arbeidet vil bli utført på dugnad.

Ivrige og potensielle turgåere i salten ser frem til svar.

Mvh

Bent Sollund

Avd.leder

Idretts- og friluftsavdelingen

Fauske Kommune

Arkivsaksnr: 2014/3695-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 05.01.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	11/2016	26.02.2016

Låhko nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til transport av varer og utstyr ved Nedre Naver - Vitar AS

Forslag til vedtak 1

Vitar AS v/ Anne Marit Olsen og Line Peggy Pedersen gis med dette dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Låhko nasjonalpark, jfr. § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for bruk av snøscooter til nødvendig transport av varer og utstyr til hytte ved Nedre Naver. Dispensasjonen gis med hjemmel i § 3 punkt 6.3 j i verneforskriften for Låhko nasjonalpark.

Vilkår for dispensasjon:

All kjøring utenom angitte formål er forbudt. Kjøretraseener fra vernegrensen ved Namnlausvatnet etter den gamle anleggsvei til vernegrensen ved nedre Navervatnet (sørøstenden av vatnet).

Dispensasjonen gjelder for 2016 og 2017, på frosen snødekt mark i perioden mars og april.

Dispensasjonen gjelder for seks (6) turer med en (1) snøskuter. Men kun det antall turer som er nødvendig for frakt av varer og utstyr til hytten ved Nedre Naver.

Hvis det er rein i området skal det tas spesielt hensyn til det.

Dispensasjonen og utfylt kjørebok skal tas med vedkjøring og forevises ved kontroll.

Utfylt kjørebok sendes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, 8002 Bodø etter endt dispensasjonsperiode og senest 31.08.2017. Det skal benyttes penn ved utfyllelse av kjørebok.

Forslag til vedtak 2

Vitar AS v/ Anne Marit Olsen og Line Peggy Pedersen gis med dette avslag på søknad om dispensasjon for kjøring med ATV sommerstid (juni-oktober). Avslaget gis med hjemmel i § 4 i verneforskriften for Låhko nasjonalpark.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Láhko nasjonalpark, og skal behandle dispensasjonssøknader. Vitar AS v/ Anne Marit Olsen og Line Peggy Pedersen søker om tillatelse til bruk av snøscooter vinterstid (mars-mai) og bruk av ATV sommerstid (juni-oktober).

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneforskriften for Láhko nasjonalpark ble fastsatt ved kgl.res. av 14. desember 2012.

Formålet med Láhko nasjonalpark er:

å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- geologiske landskapsformasjoner herunder det største sammenhengende areal av alpin karst i Norge med tilhørende grotter
- variasjonsbredden av naturtyper, med viktige lokaliteter av kalksjøer, herunder kransalgesjøer med et nasjonalt kjerneområde for kransalger – arter og genetisk mangfold, inkludert et svært rikt planteliv med en rekke truede og nær truede arter, herunder viktige utpostlokaliteter av de truede fjellplantene grønlandsstarr og nordlig tinderublom, samt de truede kransalgeartene kanadaglattkrans og gråkrans.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Verneforskriftens § 3, punkt 6.1 forbyr motorferdsel innenfor Láhko nasjonalpark. I henhold til § 3, punkt 6.3j) kan forvaltningsmyndigheten likevel gi tillatelse til bruk av lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget langs gammel anleggsveg fra Namnlaus til Nedre Navarvatnet for transport av nødvendige varer og materiell til Røde Kors Hjelpekorps sitt kurssted i samsvar med forvaltningsplan. Når det gjelder barmarkskjøring må denne saken vurderes etter § 4 i verneforskriften, jfr. klagesaksbehandling datert 12.02.2015 av Miljødirektoratet.

Søknaden må vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Hovedformålet med Láhko nasjonalpark å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster som er uten tyngre naturinngrep. Motorferdsel er også forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje og støy. Samtidig vet vi at ferdsel på snødekt mark i et begrenset tidsrom og omfang, vil ha liten innvirkning på vegetasjonen med hensyn til slitasje.

Kartleggingene fra utredning av Láhko nasjonalpark samt artskart og naturbase er brukt som kunnskapsgrunnlag i saken. I tillegg er det utarbeidet en sårbarhetsanalyse for Láhko nasjonalpark. Vi vurderer kunnskapsgrunnlaget i saken som tilstrekkelig til å kunne fatte vedtak i saken, jfr. naturmangfoldlovens § 8.

Bakgrunnen til at det generelt ikke er lov til å ferdes med motorkjøretøy i verneområder er at av hensyn til dyre- og plantelivet, faren for sporskader og for at man skal kunne oppleve naturen uten forstyrrende bråk. Erfaringsmessig vet vi at kjøreskader på terreng fra snøskuter forekommer bare i forbindelse med kjøring over barmark. I forhold til vedtak 1 har vi derfor satt vilkår i dispensasjonen om at det bare skal kjøres på snødekt mark innenfor en avgrenset tidsperiode. Når det gjelder plantelivet, vil disse verneverdiene bli lite påvirket av den begrensede kjøringen på snøføre. Vi vurderer at med vilkåret i dispensasjonen om at det bare gis tillatelse til seks turer og at det er innenfor relative korte avstander i verneområdet, så vil omfanget være så begrenset at det ikke vil medføre store forstyrrelser for verken dyrelivet eller friluftslivet.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig til at føre – var prinsippet, jfr. naturmangfoldloven § 9, ikke kommer til anvendelse. Vår vurdering av den samlede belastningen av tiltak i økosystemet, jfr. naturmangfoldlovens § 10, er at omsøkt kjøring, sammen med annen lovlig kjøring (oppsyn, reindrift og andre hytter i området), ikke overstiger et nivå som vil påvirke verneverdiene i vesentlig grad. Vi har vurdert søknaden opp mot mulig presedensvirkning en tillatelse vil ha på dette og andre tilsvarende verneområder. Tillatelsen er knyttet til transportbehov til eksisterende hytter, og den får derfor ikke presedensvirkning for annen motorferdsel enn den transport som etter verneforskriften kan tillates. På bakgrunn av dette vurderer vi at det kan gis dispensasjon til omsøkte snøskutertransport.

Når det gjelder barmarkskjøring sommerstid vises til relativt nylig behandlet klagesaksbehandling av Miljødirektoratet datert 12.02.2015 og de vurderingene som ble gjort i delegert vedtak 10.06.2014, samt styresak 29/2014 den 19.09.2014. Det er ingen nye momenter i saken som skulle tilsi noe annen vurdering. Søknaden om barmarkskjøring må derfor avslås. Nasjonalparkstyret forstår behovet Vitar AS har, men mener at en må sikte seg inn på andre løsninger en barmarkskjøring i nasjonalparken.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	Ørnes
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Vitar AS v/ Anne Marit Olsen			

Vedlegg:

- 1 Melding om vedtak - Låhko nasjonalpark - Klage på vedtak om dispensasjon fra verneforskriften til transport av varer og utstyr ved Nedre Naver - Vitar AS
- 2 Klage på søknad om motorferdsel i Låhko nasjonalpark - frakt av varer og utstyr til fjellrestauranten Nedre Naver
- 3 MIDNOR - Søknad om dispensasjon - motorferdsel - Glomfjordfjellet - Nedre Naver - Låhko nasjonalpark - Anne Marit Olsen og Line Peggy Pedersen - Vitar AS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Naturmangfoldloven
- Verneforskriften for Låhko nasjonalpark

Vitar AS v/ Anne Marit Olsen

SAKSBEHANDLER: RONNY SKANSEN

ARKIVKODE: 2014/3695 - 432.3

DATO: 23.09.2014

Melding om vedtak - Låhko nasjonalpark - Klage på vedtak om dispensasjon fra verneforskriften til transport av varer og utstyr ved Nedre Naver - Vitar AS

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har i styresak 29/2014 den 19.09.2014 behandlet deres klagesak i Låhko nasjonalpark. I dokumentet foreligger saksprotokoll og saksfremlegg.

Med hilsen

Ronny Skansen
nasjonalparkforvalter

Arkivsaksnr: 2014/3695-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 29.08.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	29/2014	19.09.2014

Låhko nasjonalpark - Klage på vedtak om dispensasjon fra verneforskriften til transport av varer og utstyr ved Nedre Naver – Vitar AS

Saksprotokoll i Midtre Nordland nasjonalparkstyre - 19.09.2014

Forslag til vedtak

Klage fra Vitar AS på vedtak i delegertsak 2014/3695-432.3 for Midtre Nordland nasjonalparkstyre den 10.06.2014 tas ikke til følge. Klagen oversendes klageinstansen, Miljøverndepartementet for endelig behandling.

Styrets vedtak – enstemmig:

Som innstillingen

Saksfremlegg:

Forslag til vedtak

Klage fra Vitar AS på vedtak i delegertsak 2014/3695-432.3 for Midtre Nordland nasjonalparkstyre den 10.06.2014 tas ikke til følge. Klagen oversendes klageinstansen, Miljøverndepartementet for endelig behandling.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Låhko nasjonalpark, og skal behandle dispensasjonssøknader og ta stilling til hvordan klager skal behandles. Vitar as har påklaget vedtak gjort i delegert vedtak 2014/3695-432.3 for Midtre Nordland nasjonalparkstyre den 10.06.2014.

Om nasjonalparkstyret velger å opprettholde vedtaket, sendes saken over til Miljøverndepartementet (MD) for endelig behandling. Miljødirektoratet skal forberede klagen. Hvis nasjonalparkstyret fatter et annet vedtak en det delegerte vedtak, er det som et nytt enkeltvedtak å regne. Vedtaket kan da naturlig nok påklages av berørte parter.

Sekretariatet for Midtre Nordland Nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak den 10.06.2014 i delegert sak 2014/3695-432.3:

Vedtak 1

Anne Marit Olsen og Line Peggy Pedersen gis med dette dispensasjon fra Motorferdselsforbudet i Låhko nasjonalpark, jfr. § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for bruk av snøscooter nødvendig transport av varer og utstyr til hytte ved Nedre Naver. Dispensasjonen gis med hjemmel i § 3 punkt 6.3 j i verneforskriften for Låhko nasjonalpark.

Vilkår for dispensasjon:

☐ *All kjøring utenom angitte formål er forbudt. Kjøretraseen er fra vernegrensen ved Namnlausvatnet etter den gamle anleggsvei til vernegrensen ved nedre Navervatnet (sørøstenden av vatnet).*

☐ *Dispensasjonen gjelder for 2014, på frosen snødekt mark.*

☐ *Dispensasjonen gjelder for seks (6) turer med en (1) snøskuter. Men kun det antall turer som er nødvendig for frakt av varer og utstyr til hytten ved Nedre Naver.*

☐ *Hvis det er rein i området skal det tas spesielt hensyn til det.*

☐ *Dispensasjonen og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll.*

☐ *Utfylt kjørebok sendes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, 8002 Bodø etter endt*

dispensasjonsperiode og senest 31.01.2015. Det skal benyttes penn ved utfyllelse av kjørebok.

Vedtak 2

Anne Marit Olsen og Line Peggy Pedersen gis med dette dispensasjon fra Motorferdselsforbudet i Låhko nasjonalpark, jfr. § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for nødvendig transport av varer og utstyr til hytte ved Nedre Naver. Dispensasjonen gis med hjemmel i § 3 punkt 6.3 j i verneforskriften for Låhko nasjonalpark.

- ☐ All kjøring utenom angitte formål er forbudt. Kjøretraseen er fra vernegrensen ved Namnlausvatnet etter den gamle anleggsvei til vernegrensen ved nedre Navervatnet (sørøst enden av vatnet).
- ☐ Dispensasjonen gjelder for 2014.
- ☐ Dispensasjonen gjelder for en (1) tur med en (1) ATV m/ belter.
- ☐ Tillatelsen gjelder bare kjøring i ganghastighet eller lavere.
- ☐ Hvis det er rein i området skal det tas spesielt hensyn til det.
- ☐ Kjøring skal skje så hensynsfullt som mulig i forhold til dyreliv og vegetasjon.
- ☐ Dispensasjonen og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll.
- ☐ Utfylt kjørebok sendes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, 8002 Bodø etter endt dispensasjonsperiode og senest 31.01.2015. Det skal benyttes penn ved utfyllelse av kjørebok.

Vitar AS gir følgende begrunnelse for klagen:

«Formålet for kjøringen i nasjonalparken var å få åpnet en fjellrestaurant ved Nedre Naver.

Etter at søknaden er behandlet i Arbeidstilsynet har vi fått en rekke krav som må oppfylles før vi kan åpne restauranten. De stiller spørsmål med transport inn og ut av varer, som mat og drikke. Her spiller ergonomiske faktorer inn, og det er ikke ønskelig fra deres side at vi bærer dette opp selv.

Derfor ser vi at regelverket håndheves så strengt at det er vanskelig å få åpnet restauranten Rallarbrakka.

Vil gjør oppmerksom på at naturen på fjellet her inne har vært forvaltet på en særdeles fin og respektabel måte gjennom alle tider, og at den strenge håndteringen av lovverket som praktiseres ikke legger til rette for etablering av tilbud for turistene.

Det å bruke helikopter til inn og uttransport av varer er helt utelukket, da dette er et tilbud med svært begrenset økonomi og at kostnadene med helikoptertransport er svært kostbar, dessuten forurensende på miljøet.

Rallarbrakka ville ha vært en fin inngang til Låhku nasjonalpark der turistene har muligheten til å bli kjent med den spennende og kraftfulle rallarhistorien vår.

Prinsippet for værning av naturen er vel å legge til rette for gode naturopplevelse, ikke å sette stopper for etablering og tilrettelegging av tiltak som vil være med på å fremme naturopplevelse. Så vidt meg bekjent så er det under planlegging Nasjonalt at nasjonalparkene skal bli mer "vennlige" og lettere tilgjengelige. Bl.a. Så er det nedsatt en komité som jobber med merkevarebygging og samkjøring av logoene for bl.a. nasjonalparkene. Alle signaler vi har fått er jo nettopp det at nasjonalparkene skal være mer inkluderende.

Håper inderlig dette er synspunkt som blir med i forvaltningsplanen som er under utarbeidelse for nasjonalparken.»

Vurdering

Hjemmelsgrunnlag og vurdering av tiltaket er beskrevet i delegert sak 2014/3695-432.3 datert 10.06.2014. Klagen er sendt innenfor klagefristen til å klage, og må derfor anses som gyldig.

Det vises blant annet i klagen til at regelverket håndteres strengt. I nasjonalparken er det utformet et regelverk som skal sørge for ivaretagelse av verneverdiene og formålet. I forhold til barmarkskjøring skal dette vurderes strengt på bakgrunn av store muligheter for skade av sårbar natur. Deler av strekningen som det er søkt om tillatelse ligger også innenfor hensynssonene i sårbarhetsanalysen for nasjonalparken.

Det vises i klagen til at det skal gjøres lettere med å få gjennomført slik type virksomhet i nasjonalparker. Til det må nevnes at det er ikke noe i veien for etablering av næringsvirksomhet i nasjonalparker, men det er helt klart at slik type virksomhet ikke skal føre til skade på verneverdiene og verneformålet. I verneområder er det slik at hensynet til verneverdier og formål går foran andre interesser.

I delegert sak ble ordet anleggsvei brukt av sekretariatet. Etter nærmere befaring blir det mer riktig å bruke benevnelsen kjørespor, jfr. vedlagte bilder. Etter som dette er nasjonalpark bør det legges stor vekt på tilbakeføring av kjøresporet til naturtilstand og at en ser på muligheter for å sette inn tiltak på denne strekningen. Da vil det bli feil å gi tillatelse til omfattende bruk av barmarkskjøretøy på denne strekningen. Det vises for øvrig til vurderingene som er gjort i den delegerte saken.

Sekretariatet kan ikke se at det er kommet inn nye opplysninger i klagen og anbefaler derfor å opprettholde delegert vedtak 2014/3695-432.3 datert den 10.06.2014.

Konklusjon

Delegert vedtak 2014/3695-432.3 datert den 10.06.2014 opprettholdes.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	Ørnes
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Vitar AS v/ Anne Marit Olsen			

Vedlegg:

- 1 Delegert vedtak, datert 10.06.2014 - Låhko nasjonalpark - Søknad om dispensasjon for frakt av varer og utstyr fra Namnlaus til Røde Kors kurssted ved Nedre Naver - Anne Marit Olsen / Line Peggy Pedersen
- 2 Klage på dispensasjon – Vitar AS v/ Anne Marit Olsen
- 3 Søknad om dispensasjon fra verneforskriften – Vitar AS
 - Bilder av kjøresporet i nasjonalparken

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- ☐ Verneforskriften for Låhko nasjonalpark
- ☐ Naturmangfoldloven
- ☐ Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, Miljødirektoratet M106-2014

Vitar AS v/ Anne-Marit Olsen

Trondheim, 12.02.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/444

Saksbehandler:
Marit Doseth

Klage på søknad om motorferdsel i Láhko nasjonalpark - frakt av varer og utstyr til fjellrestauranten Nedre Naver

Det vises til udatert søknad fra Anne-Marit Olsen og Line Peggy Pedersen, vedtak av Midtre Nordland nasjonalparkstyre datert 10. juni 2014, udatert klage fra Anne Marit Olsen og Line Peggy Pedersen og nasjonalparkstyrets behandling av klagen datert 23. september 2014.

Saken gjelder søknad barmarkskjøring for frakt av varer og utstyr i forbindelse med start/drift av fjellrestauranten Nedre Naver. Miljødirektoratet mener omfattende barmarkskjøring er i strid med verneformålet, jf. naturmangfoldloven § 48. Klagen tas ikke til følge.

Sakens bakgrunn

Anne-Marit Olsen og Line Peggy Pedersen søkte i udatert søknad om bruk av ATV og snøscooter på traktorvei/trase fra Navnløs parkeringsplass til Smelteverksbrakka ved Nedre Naver for frakt av mat, drikke og inventar i forbindelse med etablering av fjellrestaurant på hytte tilhørende Glomfjord Røde Kors Hjelpekorps. Søker har på telefon opplyst at det er behov for ca. 10 turer første år, færre turer kommende år. Det nevnes også behovet for beredskap dersom det skulle tilfalle gjestene noe.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden den 10. juni 2014 og ga en ettårig tillatelse til seks turer med snøscooter og en tur med ATV med belter medhold av verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav j).

Begrunnelsen var at motorferdsel medfører forstyrrelser og skader. Videre ble det vist til verneplanprosessen hvor det fremgår at verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav j) ble gitt med tanke på med Røde Kors kursaktivitet på stedet og at motorferdselen i tilknytning til denne aktiviteten fortrinnsvis skal skje ved hjelp av snøscooter. Nærmere avklaringer og retningslinjer til denne bestemmelsen vil bli foretatt i forvaltningsplanen som er under utarbeidelse, opplyses det.

Ved bruk av helikopter vil nasjonalparken ikke berøres, og styret mente dette vil være den beste løsningen, jf. naturmangfoldloven § 12. Bruk av snøscooter vil være bedre enn barmarkskjøring og styret mente at en ved bedre planlegging ville minimalisert behovet for barmarkskjøring. Ti turer barmarkskjøring vil kunne medføre fare for skader på vegetasjon og terreng og styret ga derfor bare tillatelse til en tur, jf. naturmangfoldloven § 9.

Klagen

Vedtaket ble påklaget i udatert brev fra Vitar AS v/ Anne-Marit Olsen. Manglende tillatelse til bruk av barmarkskjøretøy/snøscooter vil kunne medføre at det blir vanskelig å få åpnet fjellrestauranten, det vises til Arbeidstilsynets krav til frakt av varer. Bruk av helikopter vil bli for dyrt, hevdes det. Klager mener at hensikten med vernet å tilrettelegge for gode naturopplevelser, ikke begrense dem. Det ble vist til Miljødirektoratet sitt arbeid med merkevarebygging og besøksstrategier og signalene fra myndighetene om at nasjonalparkene skal tas mer i bruk.

Klagebehandlingen

Nasjonalparkstyret behandlet klagen den 23. september 2014. Styrets viste til at deres oppgave er å forvalte nasjonalparken slik at verneformålet og verneverdiene ivaretas. Eventuell næringsvirksomhet skal gjennomføres på en slik måte at verneformål/verneverdier ikke skades. Barmarkskjøring har potensiale til å skade sårbar natur og skal av den grunn vurderes strengt.

Kjøretraseen i foreliggende sak ligger innenfor hensynssonene i sårbarhetsanalysen for nasjonalparken og riktig benevnelse på traseen er «kjørespor», ikke «anleggsvei» slik styret tidligere har benevnt traseen. Det vises til vedlagte bilder. Styret ønsker at kjøresporet skal tilbakeføres til naturtilstanden.

Syret fant ikke at det var fremkom nye opplysninger i klagen og tidligere vedtak ble opprettholdt.

Miljødirektoratet sin vurdering

Klima- og Miljødepartementet innlemmet den 27. juli 2013 Láhko nasjonalpark i porteføljen til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, jf. nml. § 62. Det eksisterende nasjonalparkstyret ble den 23. september 2013 supplert med et medlem fra Gildeskål kommune. Klageinstans for vedtak fattet av nasjonalpark-/verneområdestyrene har tidligere vært Klima- og miljødepartementet, men denne myndigheten ble den 23. januar 2015 delegert til Miljødirektoratet. jf. Klima- og Miljødepartementet delegeringsbrev av samme dato.

Det er i foreliggende sak klaget over manglende tillatelse til barmarkskjøring på kjørespor fra Navnløs parkeringsplass til Smelteverksbrakka ved Nedre Naver. Den gitte tillatelsen på en tur dekker ikke søkers behov for transport.

Klagen behandles etter forskrift fastsatt ved kgl.res 14. desember 2012 nr. 1314 om vern av Láhko nasjonalpark.

Formålet med vernet av Láhko nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster som er uten tyngre inngrep, jf. verneforskriften § 1.

I Láhko nasjonalpark er all motorferdsel i utgangspunktet forbudt, jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.1. Enkelte typer motorferdsel er unntatt fra forbudet, andre typer motorferdsel kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til. Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget langs gammel anleggsvei fra Namnlaus

til Nedre Navarvatnet for transport av nødvendige varer og materiell til Røde Kors Hjelpekorps sitt kurssted i samsvar med forvaltningsplan, jf. verneforskriften § 6 nr. 3 bokstav j). Det foreligger ikke noen godkjent forvaltningsplan for området pr i dag og direktoratet behandler derfor saken etter verneforskriften § 4 jf. naturmangfoldloven § 48.

Etter verneforskriften § 4 jf. naturmangfoldloven § 48, kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom «det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dette er en kan-bestemmelse som innebærer at selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, så har ingen krav på å få dispensasjon. Om dispensasjon skal gis beror på forvaltningens skjønn.

Formålet med Láhko nasjonalpark er som overfor nevnt å blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold, jf. verneforskriften § 1. Formålet omfatter også ivaretagelse av variasjonsbredden av naturtyper, inkludert et svært rikt planteliv med en rekke truende og nær truende arter. Videre skal allmennheten gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Det er en generell målsetting å begrense motorferdselen i nasjonalparken til et minimum, både av hensyn til naturmangfoldet og for utøvelsen av friluftsliv. Særlig vil barmarkskjøring kunne medføre skade og slitasje på terrenget. Det skal derfor føres en restriktiv dispensasjonspraksis for denne typen kjøring.

I foreliggende tilfelle er det søkt om barmarkskjøring på allerede eksisterende trase, slik at kjøringen ikke vil medføre skade og slitasje på nytt terreng. Samtidig vil fortsatt kjøring på traseen hindre gjengroing og revegetering. Strekningen ligger innenfor hensynssonene i sårbarhetsanalysen for nasjonalparken og barmarkskjøring bør unngås. Omfattende barmarkskjøring vil helt klart kunne skade vegetasjon og planteliv og også være forstyrrende for utøvelsen av friluftsliv, slik at dette vil være i strid med verneformålet.

Direktoratet tar ikke stilling til om det burde vært gitt dispensasjon etter verneforskriften § 6 nr. 3 bokstav j) da forvaltningsplan ikke foreligger.

Direktoratet har på denne bakgrunn kommet til at omfattende barmarkskjøring som omsøkt vil være i strid med verneformålet. Når vilkårene etter naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ ikke er oppfylt foretar direktoratet ikke noen skjønnsmessig vurdering av om dispensasjon bør gis.

Siden direktoratet avslår søknaden på grunn at vilkårene for å benytte naturmangfoldloven § 48 ikke foreligger, vurderes ikke prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Miljødirektoratet har på bakgrunn av ovennevnte fattet følgende

vedtak:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 20.juni 2014 stadfestes. Vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug

Kopi til:
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Fylkesmannen i Nordland
Meløy kommune
Naturvernforbundet i Nordland
Saltfjellet reinbeitedistrikt
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske

Mottatt FM-NO

07 DES. 2015

Nasjonalparkstyret Lakho

Søknad om motorisertferdsel i Lakho

Vi søker om dispensasjon fra vedtaket om motorisert ferdsel i Lakho nasjonalpark, vi ønsker å bruke kjøreveien fra Navnløshøgda inn til Nedre Naver og Rallarbrakka, denne veien ble bygget av Rallarene i fjellet under anleggstiden fra 1912 til 1950 og har vært i bruk helt frem til Lakho nasjonalpark ble opprettet. Vårt ønske er å ha tilgang til å kjøre ATV sommerstid (juni – oktober) og snøscooter vinterstid (mars-mai) alt etter snøforhold.

Siden veien er godt oppbygget vil belastningen på verneområdet være svært begrenset. Ettersom verningen først og fremst er gjort med tanke på fauna og karts- forekomstene i området. Til sammenligning har samene i område tillatelse til motorisert ferdsel utenfor oppkjørt vei. Vi vet at det i andre nasjonalparker er gitt tillatelse til motorisert ferdsel i forbindelse med næring.

Vi har i år åpnet Rallarbrakka som et Kulturhistorisk møtested på fjellet, hvor vi har servering av mat og drikke. Denne sesongen har vi måtte bære opp alt av varer som går med til servering av ca.100 gjester hver gang. Det er en tung og tøff tur opp til brakka med de 1129 trappetrinnene, og 300 høydemeter som må forseres. I år har vi fått god hjelp av familie og venner for å få alt av nødvendig mat opp, men det blir for tungvint med slik logistikk hver gang vi skal ha åpen brakke. (arbeidstilsynet ga oss tillatelse til å bære opp utstyr i 2 år, de ønsket ikke å la oss gjøre dette da det er ergonomisk uforsvarlig for kroppen med så tunge bærer opp trappa) Vi ønsker å bruke Rallarbrakka, Fykantrappa og naturen rundt til å formidle vår kraftfulle historie, om hvordan vannkraft ble grunnlaget for den industrielle veksten i Norge.

Rallarbrakka ligger utenfor parken, men vi må krysse parken med ca.2 kilometer helt i yttergrensens hjørne i sør/vest.

Vi har i år hatt ca. 1000 besøkende gjester, noe vi ser på som en stor suksess, vi tror av tilbakemeldingene fra kundene at kanskje 700 av disse ikke hadde tatt denne turen uten dette tilbudet. Så at det ligger mye god folkehelse i dette tiltaket er vi helt sikker på.

03.09.2015 hadde vi gleden av å ha 2 av nasjonalparkstyrets representanter Mari Ann Bjørkli og Siv Mossleth samt Ronny Skansen og Gunnar Rofstad fra Nasjonalparkforvaltningen på besøk. Vi gikk gjennom våre utfordringer med å få nødvendig utstyr inn og ut, samt belyst veiens standard mellom Nedre Naver og Navnløshøgda. Vi føler at de fikk godt innblikk i våre utfordringer og at de ønsket å finne en løsning på våre problemer.

Vår konklusjon etter evaluering av årets sesong tilsier at vi ikke kan fortsette driften slik logistikken er i dag med frakt av varer. Videre drift er således avhengig

av tillatelse til å frakte inn varer slik som beskrevet i denne søknaden.

Vi har fått mange bekreftelser på at vår satsning er både spennende og læringsrikt for våre gjester, og vi har mange tanker om hvordan dette kan utvikles videre. Vi håper at rammevilkårene for videre drift innfris.

Glomfjord den 17.09.2015

Med vennlig hilsen

Anne-Marit Olsen og Line Peggy Pedersen

Vitar AS
Postboks 100
8161 Glomfjord

Saksprotokoll

Behandlet i: Plan- og utviklingsutvalg
Møtedato: 21.10.2015
Sak: 35/15
Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 15/1288 **Journalpost:** 15935/15
Tittel: SAKSPROTOKOLL - MOTORFERDSEL I LÁHKO NASJONALPARK

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Det var 5 representanter tilstede ved behandling og avstemming.

Representanten Anne Marit Olsen (AP) ble erklært inhabil, jfr fvl § 6, c) og fratrådte møtet ved behandling og avstemming.

Vedtak:

1. Plan- og utviklingsutvalget viser til brev fra Vitar AS datert 17.9.2015, hvor det bes om Meløy kommunes støtte til søknad om motorisert ferdsel i Láhko nasjonalpark.
2. Plan- og utviklingsutvalget støtter Vitars søknad om motorisert ferdsel i Láhko nasjonalpark og ber nasjonalparkstyret behandle søknaden med velvilje og vektlegge følgende momenter:
 - Plan- og utviklingsutvalget mener det er viktig å kunne etablere opplevelsesbasert reiselivsvirksomhet basert på natur og historie knyttet til nasjonalparken. Etableringen av Rallarbrakka har første driftssesong vært en suksess med om lag tusen besøkende. En viktig forutsetning for å kunne lykkes med dette konseptet er at logistikken med å få inn all mat og drikke skjer på en forsvarlig måte. Det bør derfor kunne åpnes for motorisert ferdsel for nødvendig transport av varer.
 - Motorferdselen vil foregå i begrenset omfang langs eksisterende kjerre-/anleggsvei i utkanten av nasjonalparken. Motorferdselen vil ikke påvirke verken karstlandskap, viktige naturtyper eller planteliv. Reindriftsnæringa får jevnlig tillatelse til barmarkskjøring i nasjonalparken, også utenom den gamle kjerreveien.
 - En positiv behandling av Midtre Nordland nasjonalparkstyre vil være avgjørende for videre drift av Rallarbrakka.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Trond Skoglund
Arkivsaksnr.: 15/1288

Arkiv: K01

MOTORFERDSEL I LÁHKO NASJONALPARK

Rådmannens innstilling:

1. Plan- og utviklingsutvalget viser til brev fra Vitar AS datert 17.9.2015, hvor det bes om Meløy kommunes støtte til søknad om motorisert ferdsel i Láhko nasjonalpark.
2. Plan- og utviklingsutvalget støtter Vitars søknad om motorisert ferdsel i Láhko nasjonalpark og ber nasjonalparkstyret behandle søknaden med velvilje og vektlegge følgende momenter:
 - Plan- og utviklingsutvalget mener det er viktig å kunne etablere opplevelsesbasert reiselivsvirksomhet basert på natur og historie knyttet til nasjonalparken. Etableringen av Rallarbrakka har første driftssesong vært en suksess med om lag tusen besøkende. En viktig forutsetning for å kunne lykkes med dette konseptet er at logistikken med å få inn all mat og drikke skjer på en forsvarlig måte. Det bør derfor kunne åpnes for motorisert ferdsel for nødvendig transport av varer.
 - Motorferdselen vil foregå i begrenset omfang langs eksisterende kjerre-/anleggsvei i utkanten av nasjonalparken. Motorferdselen vil ikke påvirke verken karstlandskap, viktige naturtyper eller planteliv. Reindriftnæringa får jevnlig tillatelse til barmarkskjøring i nasjonalparken, også utenom den gamle kjerreveien.
 - En positiv behandling av Midtre Nordland nasjonalparkstyre vil være avgjørende for videre drift av Rallarbrakka.

Vedlegg i saken:

1. Brev fra Vitar AS datert 17.9.2015 med anmodning om støtte fra Meløy kommune til søknad om motorferdsel i Láhko nasjonalpark.
2. Kopi av søknad til Midtre Nordland nasjonalparkstyre motorisert ferdsel i Láhko nasjonalpark, datert 17.9.2015.

Bakgrunn:

Vitar AS åpnet i 2015 Rallarbrakka på Nedre Naver, som et ledd i bedriftens turistsatsing i Meløy. Konseptet går ut på at besøkende blir guidet i rallarens fotspor opp trappene i Fykan, der krafthistorien i området blir formidlet, og oppe på fjellet blir det servert god mat

og drikke på Rallarbrakka. På det meste har det vært 150 besøkende på en dag, og totalt i 2015 har Rallarbrakka hatt tusen gjester.

Vitar AS fikk avslag fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre i 2015 på søknad om frakt av varer med ATV langs den gamle anleggs-/kjerreveien fra Namnlaushøgda til Nedre Naver. Vel to kilometer av veistrekningen går gjennom det sørvestlige hjørnet av Láhko nasjonalpark.

Dette har medført at alle varer inneværende turistsesong er blitt båret i ryggsekk opp trappene til Rallarbrakka. Vitar AS konkluderer at de ikke kan fortsette driften, slik logistikken er i dag med frakt av varer. De vil søke Midtre Nordland nasjonalparkstyre på nytt for 2016 om tillatelse til frakt med ATV og ber Meløy kommune om støtte til denne søknaden.

Saksutredning:

Vitar AS sliter med logistikken for å få opp all mat og drikke til Rallarbrakka på en forsvarlig måte. Bedriften søkte i 2015 Midtre Nordland nasjonalparkstyre om å få tillatelse til å kjøre varer med ATV langs den gamle anleggsveien fra Namnlaushøgda til Nedre Naver. Rallarbrakka ligger utenfor Láhko nasjonalpark, men om lag 2 kilometer av veistrekningen går gjennom det sørvestlige hjørnet av nasjonalparken. Vitar AS fikk avslag fra nasjonalparkstyret på søknaden. Nasjonalparkstyrets vedtak ble påklaget til Miljødirektoratet, men Vitar AS fikk ikke medhold.

Løsningen i 2015 har derfor blitt at alle varer måtte bæres opp Fykantrappa de vel tre hundre høydemetrene til brakka. Dette har vært basert på god hjelp fra familie og venner, men bedriften innser at det blir for tungvint å måtte bære opp alle varer som går med til servering av om lag hundre gjester hver gang. Videre drift er derfor avhengig av at bedriften får tillatelse til motorisert transport langs den gamle anleggsveien.

Vitar AS vil på nytt søke Midtre Nordland nasjonalparkstyre om tillatelse til bruk av snøskuter i perioden mars til juni og bruk av ATV i perioden juni til oktober i 2016. Dette etter oppfordring fra nasjonalparkforvalterne, som var på befaring på Rallarbrakka i september 2015.

Vurdering:

Vitar AS har lyktes med et opplevelsesbasert reiselivsprodukt, som går ut på å formidle den hundre år gamle krafthistorien i Meløy kommune. Om lag tusen besøkende og mange positive tilbakemeldinger vitner om stor interesse for opplevelsesbasert reiseliv knyttet til Meløys krafthistorie.

Den store utfordringen for bedriften er å få fraktet varer til Rallarbrakka på Neder Naver hver gang de skal ha besøkende der. Denne frakten kan ikke baseres på at varer bæres på ryggen opp tre hundre høydemeter i Fykantrappa. Videre drift er avhengig av at Midtre Nordland nasjonalparkstyre stiller seg positiv til en begrenset transport med ATV langs den eksisterende anleggs-/kjerreveien mellom Namnlaushøgda og Nedre Naver.

Kjøring med ATV på veien mellom Namnlaushøgda og Nedre Naver vil ikke forringe verken karstlandskapet eller plantelivet, som kanskje er de viktigste verneverdiene i Láhko nasjonalpark. Transporten vil gå langs en opparbeidet vei, der om lag 2 kilometer av strekningen går gjennom det sørvestligste hjørnet av nasjonalparken og vil derfor ikke medføre nye kjørespor i nasjonalparken. Til sammenligning får reindriften tillatelse til barmarkskjøring i nasjonalparken, en aktivitet som medfører kjørespor i terrenget i store deler av nasjonalparken.

Hege Sørli
rådmann

Arkivsaksnr: 2015/7711-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 06.01.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	12/2016	26.02.2016

Avslag på søknad om dispensasjon for motorisert ferdsel. Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Forslag til vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven (§ 48), verneforskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde (kap.IV, punkt 7) og verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (kap. IV, punkt 4.1) avslås søknad fra Espen Stolpen, Siv Olsen Stolpen og Theodor om bruk av snøskuter og ATV inn til privat hytte ved Kvitbergvatnet.

Bakgrunn

Espen Stolpen, Siv Olsen Stolpen og Theodor søker om:

- *Dispensasjon for bruk av snøskuter for kjøring fra Stolpen opp til hytta til Steinar Stolpen ved Kvitbergvatnet, Saltdal kommune.*
- *Dispensasjon for bruk av ATV for kjøring fra Stolpen og opp til hytta til Steinar Stolpen ved Kvitbergvatnet, Saltdal kommune*
 - *Begge disse søknadene gjelder for 3 år med inntil seks transporter pr år.*

Vedlagt søknaden er legeattest som bekrefter at Theodor har en varig funksjonshemming som er forenelig med at han kan transporteres på skuter. Siv har en ikke varig funksjonshemming.

For å komme fram til hytta til Steinar Stolpen må de kjøre gjennom Gåsvatnan landskapsvernområde (ca. 12 km) og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (ca. 200 m).

Grunnlaget for avgjørelsen

Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert 8. september 1989.

Formålet med Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder

- Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevl fjell.

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner

Formålet med nasjonalparken er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

Innen begge verneområdene er det forbud mot motorisert ferdsel, jfr kap IV, punkt 4.1 i forskriften for nasjonalparken og kap. IV punkt 7 i forskriften for landskapsvernområdet

Forskriften både for landskapsvernområdet (kap. VI punkt 2) og nasjonalparken (kap. IV punkt 4.3) åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre i tidsrommet 1. mars-30. april for transport av brensel, materialer, innbo og proviant til eksisterende hytter.

Forskriften for nasjonalparken (kap. IV punkt 4.3, tredje strekpunkt) åpner også for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorferdsel i andre nødvendige tilfeller.

Forskriften for landskapsvernområdet har ingen tilsvarende spesifisert unntaksbestemmelse.

Omsøkte motorferdsel vurderes som persontransport og forskriftene har ingen relevante unntaksbestemmelser og må vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven..

Vurdering

Etablert forvaltningspraksis for motorferdsel til de private hyttene innen verneområdene på Saltfjellet er:

- Det kan gis dispensasjon for inntil 6 turer pr år pr hytte for frakt av varer og utstyr i perioden mars-april. «Dobbelhytter» behandles her som to «enkelhytter».

Det er spesifisert unntaksbestemmelse for disse dispensasjonene i verneforskriften for alle områder.

- Det kan gis dispensasjon for to turer persontransport for hytteeier med varig funksjonshemming.

Det er ingen spesifisert unntaksbestemmelse for disse dispensasjonene slik at disse søknadene må behandles etter § 48 i naturmangfoldloven og myndigheten er ikke deleger fra styret til forvalter.

Innen Gåsvatnan landskapsvernområdet og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er det allerede gitt dispensasjon til Steinar Stolpen for inntil 6 turer pr år i tre år for frakt av varer/utstyr til denne hytta. Tilsvarende er det på grunn av varig funksjonshemming gitt dispensasjon til Berit Stolpen for to turer persontransport med snøskuter til samme hytte.

Dette betyr at det til denne hytta (i samsvar med etablert forvaltningspraksis) allerede er innvilget maksimalt antall turer motorisert ferdsel.

Det er videre en etablert praksis (jfr. styresak 7/2015) at dispensasjoner for motorisert ferdsel gis til eier av hytter. Det er opp til eier av hytta om man da ønsker at andre familiemedlemmer kan nytte dispensasjonen.

Det er ingen forvaltningspraksis for å gi dispensasjoner for persontransport med ATV inn til hyttene og det finnes ingen spesifisert unntaksbestemmelse i noen av forskriftene for dette.

Omsøkte tiltak har ingen relevans i forhold til vesentlige samfunnsinteresser eller sikkerhetshensyn, jfr. naturmangfoldlovens § 48.

Konklusjon

Søknaden avslås på bakgrunn av at det er en etablert praksis at dispensasjoner for motorisert ferdsel gis til eier av gård/hytte. Omsøkte kjøring med snøskuter vil ikke være i strid med vernevedtakets formål og vil ikke berøre verneverdier nevneverdig, mer en annen kjøring i området. Til aktuelle hytte er de gitt dispensasjon hytteeier for maksimalt antall transportturer (jfr. forvaltningspraksis). Dersom eier av hytta ønsker at noen av sine turer (med snøskuter) skal kunne nyttes av andre familiemedlemmer må dette avtales med hytteeier som da må overføre en eller flere av innvilgede turer til det aktuelle familiemedlem.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde.

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Naturmangfoldloven.

Arkivsaksnr: 2016/138-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 01.02.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	13/2016	26.02.2016

Junkerdal nasjonalpark - Søknad om organisert teltleir ved Balvatnet - foreningen Argaladei

Forslag til vedtak

Foreningen Argaladei ved Jan Myhlback, gis særskilt tillatelse til etablering av teltleir med bål plass og toalettgrop på østsiden av Balvatnet. Tillatelsen er hjemlet i § 3, punkt 5.1, tredje avsnitt i verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for etablering av teltleir med inntil 20 telt, vindskydd eller tipi på angitt lokalitet i vedlagt kart
- Ved avvikling av leiren skal området ryddes, alle spor etter leiren fjernes og området tilbakeføres til sin opprinnelige tilstand.
- Stein skal ikke flyttes i området om det ikke helt nødvendig ved etablering av toalettgrop.
- Hvis behov for stein i leiområdet tas disse fra reguleringssonen i Balvatnet, og bringes tilbake når leiren avvikles.
- Latrinegropa graves i et område hvor den vil bli minst mulig synlig. Når leiren avsluttes fylles gropa igjen, tildekkes og lokaliteten tilbakeføres til mest mulig opprinnelig tilstand.
- Bål plassen som etableres i tilknytning til leirplassen begrenses i størst mulig grad. Ved avvikling av leiren skal alle rester fjernes og bål plassen ryddes og tilbakeføres på best mulig måte.
- Bålved skal medbringes inn i området. Vierkratt eller annen vegetasjon i området skal ikke skades eller hogges ned.
- Alt søppel skal fjernes fra leiområdet

Bakgrunn

I epost av 23. desember 2015 søker foreningen Argaladei v/ Jan Myhlback om å få arrangere en jubileumsleir på østsiden av Balvatnet, vedlagt søknad med kart.

Foreningen arrangerer ekspedisjoner i nordre deler av Sverige og Norge med bl. a. inventeringer av dyr og vegetasjon. Årlig arrangeres en friluftslivsleir på sommeren på ulike plasser i Sverige, Norge eller Finland. Foreningen har eksistert siden -60 tallet og sommerleiren har pågått i 21 år, på leiren bruker det å møte 20-30 personer i alderen 0-84 år. Leiren er planlagt i perioden 23. – 30. juli 2016 og ca. 40 personer vil delta. Det søkes om å få grave en toalettgrop minst 100 m fra stranda og anlegge et ildsted som fjernes når leiren er avsluttet. Overnatting vil skje i telt, vindskydd eller tipi, trolig ca. 20 boenheter.

Grunnlaget for avgjørelsen

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for nasjonalparken, jf. §6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Formålet med vernet er:

- * Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.*
- * Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennomutøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.*
- * Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.*

Verneforskriftens § 3 pkt. 5.1 sier generelt om ferdsel:

«All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for guidede fotturer. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, universiteter, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger. Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Se for øvrig forvaltningsplanen.»

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Formålet med vernet av Junkerdalsura naturreservat er stor botanisk artsrikdommen, og mange verdifulle arter både når det gjelder utbredelse og artssammensetning. Området er et av Norges mest kjente plantelokaliteter. I området ønsker en å bevare ei skogsli fra dalbunn til snau fjell med alt naturlig plante- og dyreliv, og med alle de naturlige økologiske prosesser.

I forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark står det:

«Verneforskriften gir en klar og entydig føring på at all ferdsel i nasjonalparken skal skje varsomt og at det skal tas hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Skal vi kunne bruke naturområdene våre til friluftsliv også i framtiden, må sporløs ferdsel være et nøkkelbegrep for utøving av friluftsliv. Det er svært viktig at brukerne av områdene i nasjonalparken gjør hva de kan for å forlate naturområdene i samme tilstand som da de kom. Det er ikke type ferdsel i seg selv som er viktig å fokusere på, men om ferdselen går ut over verneverdiene eller ikke. Dette betyr at også lovlig ferdsel som viser seg å gå utover verneverdiene vil kunne begrenses.

Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Søknadspliktens formål er først og fremst å unngå aktiviteter som er til skade for naturmiljøet eller styre den til områder som tåler dette, og samtidig få oversikt over aktiviteter som foregår i nasjonalparken. Spor som blir borte i løpet av en sesong regnet som akseptable. Spor som blir stående i flere år regnes ikke som akseptable.»

Under Rammer og regelverk i forvaltningsplanens kap. 4.3.3 Reiseliv og ferdsel, definerer en del aktiviteter som søknadspliktige. Her listes organiserte teltleirer opp, og organiserte leire definert som teltleir med flere enn fem telt og lengre varighet enn en uke.

Under Retningslinjer for forvaltningen står det videre:

- «Organiserte teltleirer krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Etablering av organiserte teltleirer bør begrenses til bruks- og tilretteleggingssonene i perioden 1. mai til 1. august. Resten av sesongen er disse ikke begrenset til bestemte soner. Ved etablering av organiserte teltleirer skal:*
- spesielt viktige områder for reindrifta unngås i de sårbare periodene. Spesielt viktig er her kalvingsområder, sommerbeitet i Storengdalen og samlingsområdet nordvest for Balvatnet*
 - det ikke settes varige spor.»*

Foreningen Argaladei søker om å få etablere en teltleir med ca. 20 telt / vindskydd ca. ei uke i slutten av juli. Ut ifra definisjonen over betyr det at en slik teltleir må ha dispensasjon fra verneforskriftene.

I følge vedlegg 11 i forvaltningsplanen (kart over de ulike forvaltningssonene i nasjonalparken) ligger den aktuelle lokaliteten for teltleiren innenfor nasjonalparkens brukssone på sørøst-siden av Balvatnet, tidspunktet for leiren faller også innenfor den perioden som retningslinjene setter.

Ved etablering av teltleirer skal spesielt viktige områder for reindrifta unngås i de sårbare periodene. Den aktuelle lokaliteten ved sørøst-siden av Balvatnet er markert som sommerbeite 2 i arealbrukskartet for reindriftnæringen i Nordland. Dette er lavereliggende sommerland, mindre sentrale og/eller mindre intenst brukte områder. Området for teltleiren kan derfor ikke defineres som sårbart i forhold til reindrift.

En teltleir av denne størrelsen med aktivitet i ca. ei uke vil nødvendigvis medføre slitasje og skade på vegetasjonen i området. Nasjonalparkens brukssone er lagt til områder som skal tåle slik ferdsel, og hvor verneverdiene vil bli berørt i svært liten grad. Den aktuelle ferdselen og slitasjen vil også kun sette spor som vil forsvinne i løpet av en sesong og vil være akseptabelt.

Etablering av en bål plass og graving av toalettgrøp vil imidlertid sette noe mer varige spor. Forvaltningsplanen gir disse retningslinjene om søppel og latrineavfall:

«Søppel skal tas med ut av området og ikke graves ned eller deponeres på annet vis. Latrineavfall fra organiserte turer kan legges igjen i området, men dette skal gjøres slik at det forsvinner i løpet av en sesong. Dette skal følges opp av oppsynet. Dersom enkelte plasser etter hvert blir preget av mye latrineavfall, skal tiltak settes i verk og andre løsninger vurderes»

Nasjonalparkstyret mener at vilkårene om plassering og opprydding når leiren avvikles, samt vilkårene for etablering av bål plass og toalettgrøp, vil redusere den negative virkningen av tiltakene på verneformål eller verneverdier. Det meste av spor etter disse tiltakene vil sannsynligvis være lite synlige i løpet av en sesong hvis lokaliteten tilbakeføres på best mulig måte uten andre inngrep.

Kunnskapsgrunnlaget for behandling av denne saken er hentet fra Artskart, Naturbase og lokalkjennskap til området. Lokaliteten for leiren ligger i et fjellområde med kalkrik berggrunn, i nærområdet er det vokseplasser for flere sårbare og rødlistede plantearter av stor forvaltningsinteresse. Nærområdet til leiren er også et viktig hekkeområde for rovfugl, i slutten av juli vil imidlertid den mest sårbare perioden i fjellet for dyr og fugl; hekke og yngletida være tilnærmet over og eventuelle store unger være fløyet ut av redet.

Kunnskapsgrunnlaget vurderer som tilstrekkelig til å vurdere effektene av tiltaket og føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Konklusjon

Midtre Nordland nasjonalparkstyre finner at det omsøkte tiltaket med lokalisering av teltleiren, tidsperiode og vilkår for anlegg av bål plass og toalettgrøp ikke i nevneverdig grad vil virke negativt på verneformålet og i begrenset grad ha en negativ virkning på verneverdiene i området. På dette grunnlaget finner nasjonalparkstyret å kunne gi dispensasjon for etablering av teltleir på angitt lokalitet innenfor nasjonalparken i perioden 23. – 30. juli, samt anlegge bål plass og toalettgrøp i tilknytning til leirplassen på de fastsatte vilkårene.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

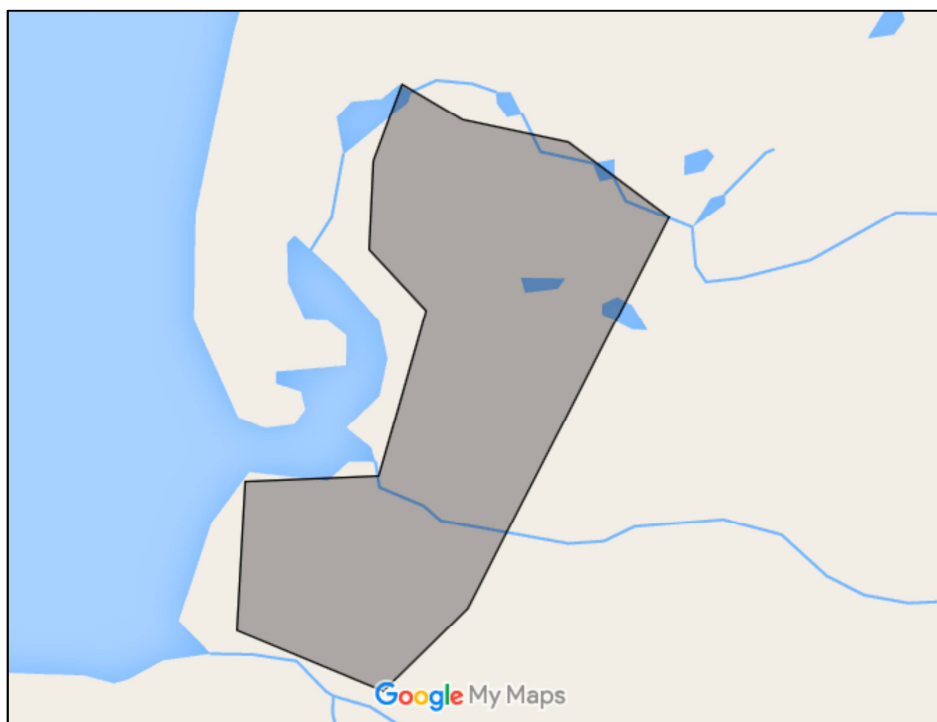
Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt v/ Per Olof Blind	Ørnfløveveien 17	8230	SULITJELMA
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven

Lokalitet for leirplass

Fra: Etnestad, Hanne[fmnohet@fylkesmannen.no]
Dato: 07.01.2016 10:35:32
Til: Etnestad, Hanne
Tittel: Ansökan om lägervistelse vid Balvattnet

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Rundhaug Harald [<mailto:hru@statskog.no>]
Sendt: 4. januar 2016 15:26
Til: Ingvaldsen, Inge Sollund
Emne: VS: Ansökan om lägervistelse vid Balvattnet

Hei og godt nytt år!

Oversender en søknad som kom til meg 23.12 Det søkes om et arrangement i sørenden av Balvatn i Junkerdal NP

Dette krever vel disp fra vernebestemmelsene, og vi avventer derfor deres behandling

Med vennlig hilsen
Harald Rundhaug
stilling | 90748885

-----Opprinnelig melding-----

Fra: walden_myhlback@telia.com [mailto:walden_myhlback@telia.com]
Sendt: 23. desember 2015 13:39
Til: Rundhaug Harald
Emne: Ansökan om lägervistelse vid Balvattnet

Hej !

Jan Myhlback heter jag och skriver till er som representant för föreningen ARGALADEI.

Föreningen fyller 50 år nästa år och vi planerar att ha ett jubileumsläger vid Balvattnets östra strand, inte så långt från fjället Argaladei.

Föreningen hade sin storhetstid under -60, -70 och -80 talet med stora expeditioner i norra delarna av Sverige och Norge med bl. a. inventeringar av djur och växtliv.

Den lever fortfarande kvar i mindre skala och arrangerar årligen ett friluftsläger på sommaren på olika platser i Sverige, eller hos våra grannar Norge och Finland.

Sommarlägret brukar dra 20-30 personer i åldrarna 0-84 år och har pågått 21 år i sträck.

Jag har varit i kontakt med Örjan Alm (Skogsbrukssjef i Fauske) och han hänvisade mig till den här adressen.

Vi ansöker om att få ha ett läger med ca. 40 personer under perioden 23-30/7 2016 vid Balvattnets sydöstra strand.

Själv var jag där på ett Mot 1990 men vet att området nu blivit naturreservat.

Vi kommer självfallet vara försiktiga med naturen och lämna så lite spår som möjligt efter oss vilket är i föreningens anda, men det är ju ofrånkomligt med ett visst slitage på marken.

Vi avser att gräva toalettgrop minst 100 meter från Balvattnets strand och om det är möjligt få anlägga en eldstad för kaffekokning och kvällssamling, vilken givetvis avlägsnas efter lägret.

Boendet kommer att ske i deltagarnas egna tält, vindskydd eller tipi.

Vänliga hälsningar från Argaladei genom

Jan Myhlback
Södra bergsstigen 11
71131 Lindesberg
Sverige
tel. 0581-13036
070-3388782

Arkivsaksnr: 2015/8095-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 06.01.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	14/2016	26.02.2016

Dispensasjon for utvidelse av gjerdeanlegg ved Sørenva Saltdal kommune, innen Saltfjellet landskapsvernområde

Forslag til vedtak

Saltfjellet Reinbeitedistrikt ved Per Thomas Kuhumunen gis dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet landskapsvernområde for å utvide eksisterende gjerdeanlegg ved Sørenva, Saltdal kommune.

Dispensasjonen gjelder for 2016, 2017 og 2018. Blir ikke gjerdet oppført i denne perioden må gjerdet omsøkes på nytt.

Bakgrunn

Saltfjellet Reinbeitedistrikt søker om å utvide eksisterende gjerdeanlegg i området ved Ryphågen, nord for Sørenva brøytestasjon innen Saltfjellet landskapsvernområde.

Det er her allerede et etablert skille/slaktegjerde og et etablert merkegjerde. Det søkes her om å bygge to gjerdearmer mellom disse slik at disse sammen med etablerte gjerder til en ny beitehage. Gjerdet skal oppføres av netting/streng med stolper av tre. Reindriften vurderer ikke at etablering av gjerdet vil medføre andre inngrep i området.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet landskapsvernområde ble etablert 8. mars 1989.

Formålet med Saltfjellet landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap.

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et

sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

For landskapsvernområdet er alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter forbudt. Eksempel på slike inngrep er: Oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, flatehogst, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, masseuttak, utfylling av masse, løsbryting og fjerning av stein - mineraler - fossiler, bergverksdrift, vassdragsregulering, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler, forsøpling, utslipp av kloakk eller/andre konsentrerte forurensningstilførsler. Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfelle om et tiltak må anses å endre landskapets art eller karakter vesentlig.

I følge kap VI, punkt 3 i verneforskriften kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til: Anlegg og tiltak i reindriftsnæringen som går inn under IV, 1.

Vurdering

Det er ingen spesielle kjente verneverdier i området. Selv om det allerede er etablert en del infrastruktur i forhold til reindrifta i området vurderes samla belastning til ikke å bli for stor.

Konklusjon

Omsøkte tiltak berører ingen kjente spesielle verneverdier. Området skal kunne benyttes til reindrift. Det at man her får et funksjonelt reingjerde er svært positivt for reindrifta som er en næring med mange store utfordringer.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftjellveien 7	8614	MO I RANA
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltofjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltofjellet landskapsvernområde
Naturmangfoldloven

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	15/2016	26.02.2016

Junkerdalsura naturreservat - Søknad om etablering av tilrettelagt utsiktspunkt og parkeringsplasser ved nytt veganlegg Tjernfjellet øst - Statens Vegvesen

Forslag til vedtak 1

Statens vegvesen Region Nord gis avslag på søknad om etablering av tilrettelagt utsiktspunkt på nordsiden av kryss / påkobling til gammel vei over Tjernfjellet innenfor Junkerdalsura naturreservat. Avslaget gis i henhold til verneforskriftens kap. IV pkt. 3.

Forslag til vedtak 2

Det gis tillatelse til etablering av inntil fire parkeringsplasser på sørsiden av kryss/påkobling mellom nytt veganlegg og gammel veg over Tjernfjellet, dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Avkjøring inn på gammel vei over Tjernfjellet skal følge gammel trase så langt det lar seg gjøre i forhold til trafiksikkerhet
- P-plasser etableres på sørsiden av avkjøring mellom gammel veg og nytt veganlegg.
- Det tillates ikke avskoging/tynning av skog som anvist i planskisse «Landskapsplan O-002»
- Det tillates ikke utbygging av rasteplass med oppbygging av mur som anvist på planskisser «Skisse utsiktspunkt ved tunnel øst O-03» og «Snitt utsiktspunkt - J005»

Bakgrunn

Statens Vegvesen søker i brev av 12.11.2015 om dispensasjon for etablering av ny vegtrase og tunellinnslag i forbindelse med ny rv. 77 mellom E6 ved Storjord og Junkerdalen, se sak 63/2015 i styremøte 11.12.2015.

I vedtaket utsatte Midtre Nordland nasjonalparkstyre å behandle en del av søknaden; etablering av tilrettelagt utkikk- og parkeringsplass ved kryss / påkobling mellom gammel og ny veg innenfor naturreservatet i øst. Dette på grunn av at en ønsket mer tid til utredning og vurdering av dette tiltaket.

Det ble også søkt om oppføring av sambandsmast, men søknaden ble utsatt på grunn av at plasseringen ikke var fastsatt. I ettertid har Statens Vegvesen informert om at sambandsmast vil bli oppført utenfor naturreservatet på Saltdalsiden av Tjernfjellet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre overtok forvaltningsmyndighet for Junkerdalsura naturreservat den 1.oktober 2015, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Junkerdalsura naturreservat ble etablert ved kongelig resolusjon av 21. desember 2000.

Formålet med vernet er å bevare ei skogli fra dalbunn til snaufjell med alt naturlig plante- og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene. Av spesielle kvaliteter kan nevnes at området:

- domineres av rike barskogs- og lauvskogstyper og rike vegetasjonstyper
- har stor botanisk artsrikdom med floristisk og plantegeografisk interessante arter, varmekjære innslag, sjeldne, krevende, og sårbare/truede arter
- har en av Nordens største kalkbjørkeskoger, og
- utgjør en viktig del av en av Norges mest kjente plantelokaliteter.

I henhold til verneforskriftens kap. IV pkt. 1 - 3 gjelder følgende bestemmelser for naturreservatet:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Nye plantearter må ikke innføres. Planting eller såing er ikke tillatt.
2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse. Nye dyrearter må ikke innføres.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, hensetting av campingvogner, brakker o.l., fremføring av luftledninger, gjerder, jordkabler og kloakkledninger, **bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse**, utføring av kloakk eller konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.

Kap. VI pkt.7 gir imidlertid hjemmel til at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til omlegging av traseen for Rv 77 fra Storjord til Junkerdal, samt anleggelse av massedeponi fra tunneldriften ifølge samme plan. Dette punktet gir ingen hjemmel for å anlegge tilrettelagt utkiksplass eller parkeringsplasser innenfor naturreservatet. Dette tiltaket må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsregelen for vernede områder. For områder vernet før 2009 vil det si at søknader skal vurderes etter naturmangfoldlovens (nml) § 48. I følge denne dispensasjons-paragrafen kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Dette går særlig på kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Vurdering

I utgangspunktet er alle inngrep og tiltak som kan endre naturmiljøet forbudt innenfor naturreservatet, jf. verneforskriftens kapittel IV, punkt 1 og 3.

I sak 63/2015 vedtok Midtre Nordland nasjonalparkstyre å gi tillatelse til nytt veganlegg over Tjernfjellet, i henhold til hjemmel i verneforskriften, i tillegg ble det gitt tillatelse til å anlegge en avkjøring inn på den gamle veien over Tjernfjellet med vilkår om at den gamle veien stenges for motorisert trafikk. Dette med tanke på at den gamle veien kan fungere som en gang- og sykkelvei for turister, og at den motoriserte ferdselen i naturreservatet reduseres.

Tillatelse til å anlegge den aktuelle utsiktsplassen må behandles i henhold til nml § 48 som sier at unntak fra et vernevedtak kan gjøres dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Nasjonalparkstyret finner ikke at den omsøkte utsiktsplassen er av vesentlig samfunnsinteresse eller nødvendig av sikkerhetshensyn. De vesentlige samfunnsinteressene i denne saken; anlegning av tunell og ny veitrase for å løse sikkerhets- og framkommelighetsproblemene langs den nåværende veien, er ivaretatt med tidligere gitt dispensasjon.

En etablering av utsiktsplassen vil påvirke verneverdiene på lokaliteten i stor grad. Vedlagte plantegninger for tiltakene i dette området viser at oppfyllingen av utsiktsplassen vil gå utover nødvendig vegfylling, og i tillegg er det planlagt avskoging / tynning av skog nedenfor utsiktsplassen.

I følge veileder M106-2014 fra Miljødirektoratet (Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter) skal ikke dispensasjonsbestemmelsen i § 48 anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket.

«Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser.» (kap. 7.1 Generelt)

«Bestemmelsen gir også klar anvisning på at hensynet til verneverdiene skal være overordnet for eksempel næringsinteresser. Ved usikkerhet om virkningen tiltaket eller aktiviteten kan ha for verneverdiene, bør føre-var hensyn tillegges stor vekt i vurderingen». (kap. 7.3 Nærmere om vilkårene i §48 første alternativ)

Det er derfor en etablert praksis i forvaltningen av naturreservat at kan et tiltak legges utenfor et verneområde skal dette gjøres. Statens Vegvesen har også fremmet forslag om en parkeringsplass på Saltdal-sida /vestsida av det nye veganlegget. Dette er en lokalitet med stiforbindelser ned til Storjord og opp på Tjernfjellet, og vil også være lett tilgjengelig for trafikken langs E6. I tillegg er det muligheter for å anlegge stopp-plasser lenger øst i Junkerdalen, utenfor naturreservatet, hvor det kan settes opp informasjon til turister og besøkende om severdigheter i området.

I reguleringsplanen for rv.77 Tjernfjellet, vedtatt av Saltdal kommune 27.02.2013, står det flere steder at det er lagt opp til å begrense inngrepene innenfor Junkerdalsura naturreservatet.

I kap. 5.3, under Kryss og avkjørsler står det; *«Det vil ikke bli kjørbare avkjørsler mellom eksisterende og ny rv. 77 på Junkerdalsida v tunnelen, kun en tilrettelagt forbindelse for syklistene og gående. Dette området ligger innenfor grensen til Junkerdalsura naturreservat, og det er et ønske å minimalisere inngrepene.»*

Den omsøkte utkikk- og parkeringsplassen er heller ikke tatt inn i den vedtatte reguleringsplanen.

Etablering av den gamle veien over Tjernfjellet som en gang- og sykkelvei vil gi turistene en spektakulær opplevelse av Junkerdalsura. Med reduksjon / fravær av biltrafikk langs veien vil det også bedre mulighetene for tilrettelegging for turgåere og besøkende, og en oppjustering av informasjonspunkt og utkikkspunkt for besøkende i forhold til den nye nasjonale merkevarestrategien for verneområder. Den vestlige delen av nåværende veistrekning, opp fra Saltdal og ca. 1,5 - 2 km østover, har den flotteste utsikten over Junkerdalsura, samt de øvre delene av Saltdal med fjell og fosser.

Kunnskapsgrunnlaget for behandling av denne saken er hentet fra Artskart, Naturbase og lokalkunnskap. Avkjøring til den gamle vegen med utkikksplass omkranses av artsrik bjørkeskog og furuskog. Kunnskapen om floraen i området er mangelfull, av tilfeldige observasjoner er det registrert skogjamne i området, en art med østlig utbredelse og som opptrer sparsommelig i regionen.

Junkerdalsura er et viktig hekkeområde for sårbar rovfugl, og den aktuelle lokaliteten ligger i nærområdet til et par reirlokalteter. Hvordan etablering av en utsiktsplass/rasteplass på denne lokaliteten vil påvirke hekking av disse i området er ikke utredet. Viser også til Fylkesmannen i Nordland sitt brev av 28.09.2015 til Statens Vegvesen om rovfugl i Junkerdalsura.

Tjernfjellet og Junkerdalsura er også et viktig trekkområde for elg, rovvilt; gaupe og jerv. Konsekvensutredningen av fagtema naturmiljø utarbeidet av Norconsult på oppdrag fra Statens vegvesen er ufullstendig når det gjelder utredning i forbindelse med etablering av en tilrettelagt utkikkspunkt- og parkeringsplass ved avkjøringa inn på den gamle vegen.

Nasjonalparkstyret vurderer derfor kunnskapsgrunnlaget som ikke tilstrekkelig til å klargjøre effektene av tiltaket og føre-var-prinsippet kommer derfor til anvendelse.

Konklusjon

Av det overstående finner nasjonalparkstyret at det ikke er grunnlag for å gi tillatelse til å anlegge den planlagte utviklingsplassen ved avkjøring fra det nye veganlegget til gammel veg på østsida av Tjernfjellet. Det gis imidlertid tillatelse til å anlegge inntil fire parkeringsplasser på sørsiden av avkjørselen, mellom ny og gammel vegtrase.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Nordlandsnett AS			
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statens vegvesen Region Nord	Postboks 1403	8002	BODØ
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Vedlegg:

- 1 Søknad om dispensasjon fra verneforskrift - Junkerdalsura naturreservat - Rv 77 Tjernfjellet - Statens Vegvesen
- 2 Landskapsplan O-002
- 3 Skisse utsiktspunkt ved tunell øst O-03
- 4 Snitt utsiktspunkt - J005

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdalsura naturreservat
- Forvaltningsplan for Junkerdalsura naturreservat
- Naturmangfoldloven

Statens vegvesen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 BODØ

Behandlende enhet:
Region nord

Saksbehandler/telefon:
Trond Aalstad / 75552991

Vår referanse:
15/200225-11

Deres referanse:

Vår dato:
12.11.2015

Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Junkerdalsura naturreservat, i samsvar med vedtatt reguleringsplan for tunnel gjennom Tjernfjell

Statens vegvesen viser til vedtatt reguleringsplan for ny rv. 77 Tjernfjell og søker herved om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Junkerdalsura naturreservat for den delen av vegtaket som ligger innenfor vernegrensene.

Reguleringsplan for ny rv.77 mellom E6 ved Storjorda og Junkerdalen ble vedtatt februar 2013. I reguleringsbestemmelsene § 5 om hensynssoner heter det at vernebestemmelsene gir mulighet for bygging av ny rv. 77 innenfor grensene for Junkerdalsura naturreservat. Videre sier bestemmelsene at tiltaket betinger dispensasjon fra verneforskriften, jmfør naturmangfoldlovens § 48.

Postadresse
Statens vegvesen
Region nord
Postboks 1403
8002 BODØ

Telefon: 02030
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Killengrens gate 6
9008 TROMSØ

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Landsdekkende regnskap
9815 Vadsø

Tiltakets virkning på verneområdet har vært tema i konsekvensutredning for naturmangfold i prosjektet og vegtiltaket er vurdert å ha middels positiv konsekvens for naturmangfold i driftsfase (ferdig anlegg), fordi trafikken vil gå i tunnel i stedet for i dagen og slik gi mindre forstyrrelser i viktige viltområder. For anleggsfasen er tiltaket vurdert å ha liten negativ konsekvens.

Det bemerkes at det kan bli aktuelt med mindre justeringer av detaljtegningene underveis. Dette skal ikke endre på overordnet arealbruk eller premisser for revegetering og istandsetting av området.

Tiltak som vil berøre verneområdet og som det her søkes om dispensasjon for:

1. Nødvendig skogrydding i anleggsområdet og midlertidig deponering av løsmasser og jord/vekstmasser som skal tilbakeføres på stedet. Det blir ikke ryddet mer skog enn det som er nødvendig for gjennomføring av tiltaket. For å sikre at revegetering gir en mest mulig naturlig tilstand er det ønskelig å handtere toppmasser på stedet, og ikke risikere innblanding av annen jord som kan dra med seg uønskede frø og planter. Dette løses ved at toppmassene rankes/lagres på området. Det kan bli behov for å gå litt utenfor det regulerte arealet for dette, se vedlagt landskapsplan.
2. Etablering av kryss/påkopling mellom gammel og ny veg ved tunnelpåhogget, med noen parkeringsplasser og tilrettelagt utsiktspunkt. Alt innenfor det regulerte området. Se vedlegg – skisse utsiktspunkt.
3. Etablering av et riggområde i tilknytting til tunnelpåhogget og innenfor det regulerte området. Dette skal etterpå kunne fungere som nødlandingsplass for helikopter. Det vil si at arealet forblir planert. Det skal ikke asfalteres men være ei åpen flate. Lav vegetasjonsetablering tillates. Det vil vandre inn naturlig. Dette arealet er i dag alt preget av inngrep.
4. Eksisterende kraftlinje kommer i konflikt med tunnelpåhogget og må flyttes. Dette krever bruk av gravemaskin og ATV og eller snøscooter avhengig av sesong for gjennomføring. Se egen skisse for linjeomlegging nedenfor. Det er kraftselskapet som har linja som vil stå for omleggingen. Linjeomlegging vil også berøre areal utenfor det regulerte området.
5. Oppføring av sambandsmast. Nøyaktig plassering av denne er ikke fastsatt men det kan være at signalforhold gjør det nødvendig at denne plasseres innenfor verneområdet.

Hele anleggsområdet vil bli ryddet og terrenget istandsatt etter avsluttet anlegg. Det skal gjennomføres naturlig revegetering. Det vil si at det ikke skal tilføres planter eller jord utenfra.

Ressursavdelingen
Med hilsen

Arild Hegreberg

Aalstad Trond

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Vedlegg

C-tegning

Landskapsplan for det aktuelle området

Skisse for utforming av utsiktspunkt

Snittegning utsiktspunkt

Normalprofil veg

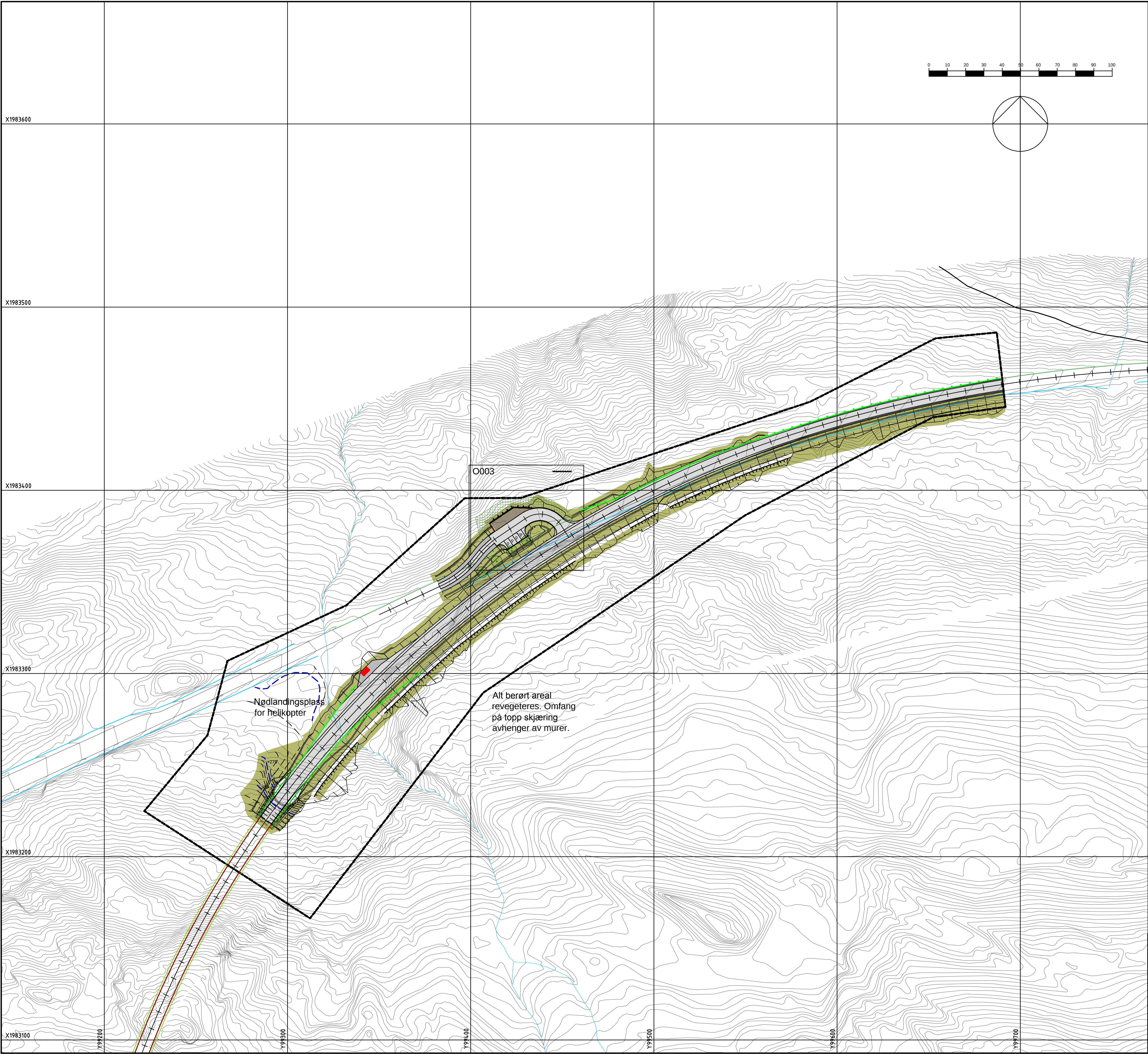
Detaljtegning tunnelpåhogg

Skiltplan

Tegning teknisk bygg til tunnel

Skisse over omlegging av kraftlinje vist på reguleringsplanplankartet

"X:\noroppdrag\Bodelv\515345\5153459\GIM\Landskap\k\k\O-tegning.dwg - KaFos - Plottet: 2015-10-06, 16:32:53 - LAYOUT = 0002 - XREF = T:Lark_O-tegn 2015-09-23, K1_og_K2-Portaler, T_OPPMALING, T_KART_1000, T_GEOM - RASTER = 20150519_134151.JPG, 2015-10-05 MUR OG REKKVERK JUNKERDAL2.JPG"

TEGNFORKLARING

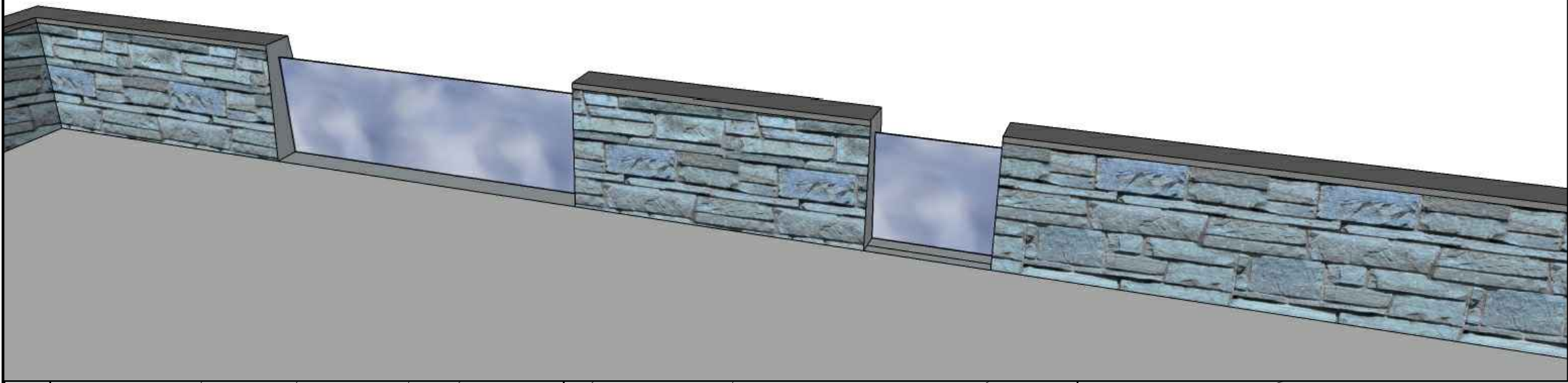
- Høydekurve 1 m
- Høydekurve 5 m
- Naturlig revegetering
- Avskoging/tykning
- Støttemur av naturstein
- Mur (hvor mye avhenger av mengde løsmasser oppå fjellet, videre detaljer utarbeides av SVV)
- Reguleringsgrense
- Grusdekke
- Vegbane asfalt
- Grusskulder
- Nødkiosk
- Mur, topp portal
- Furutrær

FORELØPIG 2015-10-06

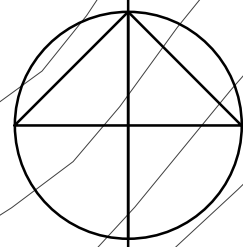
B					
A					
Revisjon	Revisjonen gjelder	Utarb	Kontr	Godkjent	Rev. dato
 Rv.77 Tjernfjellet Kryss E6 - Solvågli Landskapsplan, Junkerdal		Tegningsdato		2015-10-06	
		Bestiller		Arlid Hegreberg	
		Produsert for		Region nord	
		Produsert av		Norconsult AS	
		Prosjektnummer		503685	
Konkurransegrunnlag		Prosjektfase		18RV00077A_00001	
		Arkivreferanse		2015035742	
		Målestokk		1:1000	
		Koordinatsystem		EUREF89 NTM15/NN1954	
Utarbeidet av		Kontrollert av		Godkjent av	
KAFOS		AGOST		SAK	
		Konsulentarkiv		Tegningsnummer / revisjonsboksnavn	
		5153459		0002	

"X:\tr\oppdrag\Bodelv\515345\5153459\GIM\Landskap\k\til\O-tegning.dwg - KaFos - Plottet: 2015-10-06, 16:34:01 - LAYOUT = 0003 - XREF = T:Lark_O-tegn 2015-09-23, K1_og_K2-Portaler, T_OPPMALING, T_KART_1000, T_GEOM - RASTER = 20150519_194151.JPG, 2015-10-06 MUR OG REKKVERK_JUNKERDAL2.JPG"

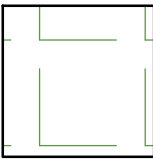
Tosidig mur av naturstein med felter av glassrekkverk

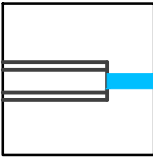
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

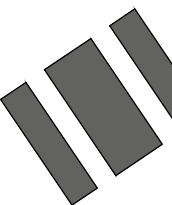
TEGNFORKLARING

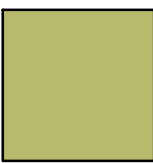
Avskoging og tilpasset tynning mot yttergrensen avgjøres på stedet med formål om god utsikt og gode overganger til vegetasjonen rundt

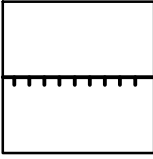
Tosidig mur av naturstein, med felter av glassrekkverk

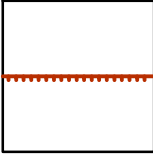
Benker (Vroom fra Vestre eller tilsvarende)

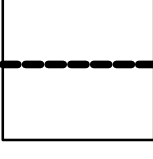
Naturlig revegetering

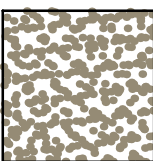
Mur (hvor mye avhenger av mengde løsmasser oppå fjellet, videre detaljer utarbeides av SVV)

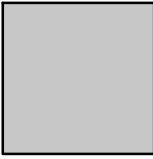
Støttetur av naturstein

Reguleringsgrense

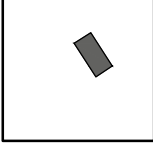
Grusdekke

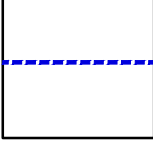
Vegbane, asfalt

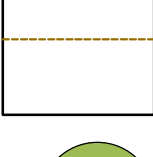
Grusskulder

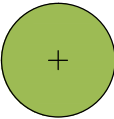
Avfallsbeholder (Royal eller tilsvarende) pulverlakkert koksgrå farge

Kantstein

Enkel rad av storgatestein, ingen vis

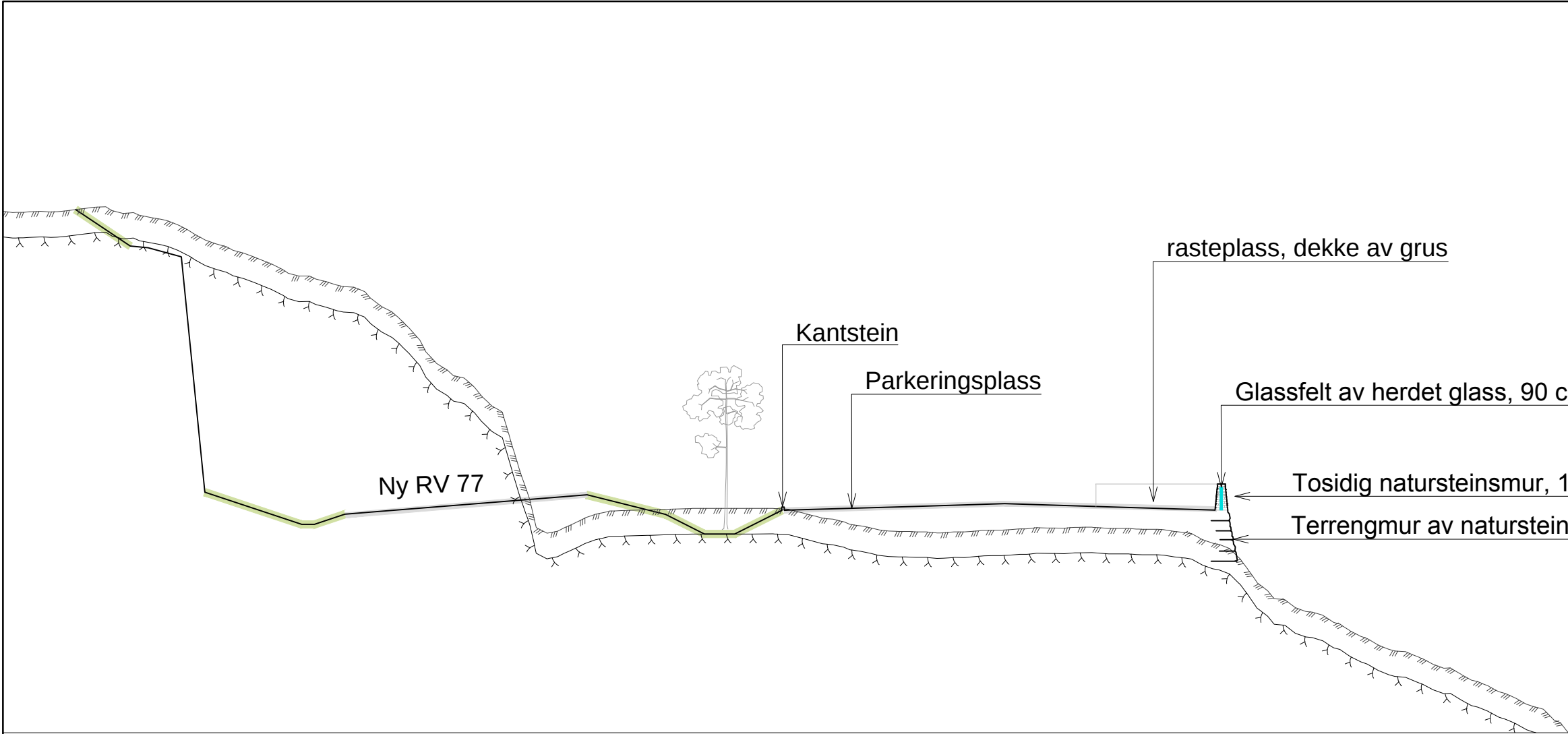

Furutre

Adkomst markeres med en stor stein på hver side av innkjøring

FORELØPIG 2015-10-06

B					
A					
Revisjon	Revisjonen gjelder	Utarb	Kontr	Godkjent	Rev. dato
 Rv.77 Tjernfjellet Kryss E6 - Solvågli Rasteplass Junkerdal		Tegningsdato 2015-10-06			
		Bestiller Arild Hegreberg			
		Produsert for Region nord			
		Produsert av Norconsult AS			
		Prosjektnummer 503685			
		Prosjektfase 18RV00077A_00001			
		Arkivreferanse 2015035742			
		Målestokk 1:100			
Konkurransegrunnlag		Koordinatsystem EUREF89 NTM15/NN1954			
Utarbeidet av KAFOS	Kontrollert av AGOST	Godkjent av SAK	Konsulentarkiv 5153459	Tegningsnummer/ revisjonsboksnavn	0003

FORELØPIG 2015-10-06

"X:\no\oppdrag\Bode\51534\5153459\BML\Landskap\Arkiv\U-tegning.dwg - KaFos - Plottet: 2015-10-06, 18:38:01 - LAYOUT = J005 - XREF = 2015-09-08-T_Lark_Hegn"

B					
A					
Revisjon	Revisjonen gjelder	Utarb	Kontr	Godkjent	Rev. dato
 Rv.77 Tjernfjellet Kryss E6 - Solvågli Snitt rasteplass, Junkerdal		Tegningsdato		2015-10-06	
		Bestiller		Anild Hegreberg	
		Produsert for		Region nord	
		Produsert av		Norconsult AS	
		Prosjektnummer		503685	
		Prosjektfasenummer		18RV00077A_00001	
Konkurransegrunnlag		Arkivreferanse		2015035742	
		Målestokk		1:100	
		Koordinatsystem		EUREF89 NTM15/NN1954	
Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av	Konsulentarkiv	Tegningsnummer/ revisjonsboksnavn	
KAFOS	AGOST	SAK	5153459	J005	

Arkivsaksnr: 2016/881-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 04.02.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	16/2016	26.02.2016

Gåsvatnan landskapsvernområde. Bodø og Omegns Turistforening. Søknad om kloppegging ved Tverrbrennstua

Forslag til vedtak

MNNPS ønsker å avvente og gi tillatelser til etablering av eventuelle nye klopper i landskapsvernområde til besøksstrategi er utarbeidet for området.

Det er ønskelig at den kommende forvaltningsplanen som inneholder en egen besøksforvaltningsdel avklarer alle nye tilrettelegginger/inngrep slik at man får vedtatt en samla plan for området og at man ikke får en bit for bit utbygging.

Bakgrunn

I brev av 01. februar søker BOT (Bodø og Omegns Turistforening) om tillatelse til å kloppegge ca 70 m i noen våte partier på stien fra den nye brua ved utløpet av Tverrbrennvatnet og bort mot Tverrbrennstua. Dette er innen Gåsvatnan landskapsvernområde, Bodø kommune. Søknaden inneholder ingen ytterligere informasjon om hvordan kloppene skal utformes.

Grunnlaget for avgjørelsen

Gåsvatnan landskapsvernområde ble etablert 8. september 1989.

Formålet med Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder

- Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevl fjell.

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Innen landskapsvernområdet er alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter er forbudt. Eksempel på slike inngrep er: Oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, framføring av luftledninger, bygging av veier, flatehogst og nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, masseuttak, utfylling av masse, løsbryting og fjerning av stein - mineraler - fossiler - bergverksdrift, vassdragsregulering, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler, forsøpling, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler. Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Forvaltningmyndigheten avgjør i tvilstilfelle om et tiltak må anses å endre landskapets art eller karakter vesentlig.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til: Forlengelse av eksisterende og opprettelse og merking av nye turstier og -løyper, og bygging av klopper samt oppsetting av nødvendige skilt og vegvisere.

Vurdering

Vernet på Saltfjellet er under oppdatering/vurdering. Det skal vedtas et nytt regelverk (ny forskrift) og eventuell nye avgrensinger. Denne saken har vært på høring (høringsfrist 01.11.2015) og Fylkesmannen arbeider nå med en sammenstilling av høringa. Fylkesmannens tilråding til Miljødirektoratet skal oversendes før påske. Oppdatering av forvaltningsplanen er Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt ansvar. Det er da ønskelig at man får foretatt en helhetlig vurdering av alle de innspill om tiltak som er kommet inn som en del av den høringa som er gjennomført.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftjellveien 7	8614	MO I RANA
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde
Naturmangfoldloven

Arkivsaksnr: 2016/471-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 19.01.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	17/2016	26.02.2016

Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark. Bodø og Omegns turistforening. Søknad om dispensasjon for kloppegging i Tollådalen

Forslag til vedtak

MNNPS ønsker å avvente og gi tillatelser til etablering av eventuelle nye klopper i nasjonalparken til at besøksstrategi er utarbeidet for området.

Det er ønskelig at den kommende forvaltningsplanen som inneholder en egen besøksforvaltningsdel avklarer alle nye tilrettelegginger/inngrep slik at man får vedtatt en samla plan for området og at man ikke får en bit for bit utbygging.

Bakgrunn

I brev av 15. januar 2016 søker BOT (Bodø og Omegns Turistforening) om tillatelse til å kloppegge tre kortere strekninger langs stien mellom Skulneset og Åsvasshytta i Øvre Tollådal, Beiarn kommune innen Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Søknaden inneholder ingen informasjon om hvordan kloppene skal utformes.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert 8. september 1989.

Formålet med nasjonalparken er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

Innen nasjonalparken er landskapet fredet mot tekniske inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, merking av stier og løyper.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- vedlikehold, opprettelse, merking og omlegging av turstier og skiløyper, og legging av bruer og klopper, samt oppsetting av skilt og vegvisere.

Vurdering

Vernet på Saltfjellet er under oppdatering/vurdering. Det skal vedtas et nytt regelverk (ny forskrift) og eventuell nye avgrensinger. Denne saken har vært på høring (høringsfrist 01.11.2015) og Fylkesmannen arbeider nå med en sammenstilling av høringa: Fylkesmannens tilråding til Miljødirektoratet skal oversendes før påske. Oppdatering av forvaltningsplanen er Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt ansvar. Det er da ønskelig at man får foretatt en helhetlig vurdering av alle de innspill om tiltak som er kommet inn som en del av den høringa som er gjennomført.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Beiarn kommune		8110	Moldjord
Bodø og Omegns	Postboks 751	8001	Bodø
Turistforening			
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
Naturmangfoldloven

Arkivsaksnr: 2012/4012-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 17.02.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	18/2016	26.02.2016

Reingjerde Semska- Sørrelva. Evaluering etter 5 -års drift

Forslag til vedtak

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre tar den mottatte rapporten til orientering. For å redusere faren for påflyginger av fugl vil det bli stilt vilkår om at det må gjennomføres forebyggende tiltak ved en eventuell ny dispensasjon.

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre ber om at rapporten videresendes Fylkesmannen i Nordland og ber om at fylkesmannen foretar en vurdering om evalueringsrapporten er i samsvar med de vilkår fylkesmannen stilte i dispensasjonen.

Bakgrunn

I brev av 23.07.2010 ble det gitt dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet landskapsvernområde for å føre opp et gjerde som skulle forebygge reinpåkjørslar i Saltfjellet landskapsvernområde. Denne dispensasjonen ble gitt av Fylkesmannen i Nordland som da var forvaltningsmyndighet for Saltfjellet landskapsvernområde.

Dispensasjonen ble gitt på følgende vilkår:

- Det fysiske arbeidet gjennomføres på et tidspunkt som ikke forstyrrer eventuell hekking i området. Videre skal arbeidet utføres med så lette og små maskiner som mulig for å sette minst mulig spor i terrenget.
- Maskevidden på nettingen i gjerdet er så grov at fjellreven kan passere uhindret. Det skal også gjøres en vurdering av mulige effekter dette gjerdet har på fjellreven, og om nødvendig skal andre forebyggende tiltak gjøres.
- Plassering av gjerdet gjøres i henhold til NINAs anbefalinger.
- Overvåkning fallvilt: Omfang og sammensetning av fallvilt skal kartlegges etter at gjerdet er satt opp.
- Overvåkning vegetasjon: Det skal gjennomføres en overvåkning av påvirkningen gjerdet har på vegetasjonen gjennom metodikk beskrevet av NINA i Minirapport 296. Ved negativ utvikling skal nødvendige tiltak gjøres for å stoppe dette.

- Overvåkning fugl: Det skal gjøres årlige tellinger av fugl rundt St. Hans. Ved negativ utvikling som kan relateres til gjerdet skal nødvendige tiltak gjøres.
- Etter 5 år skal effekten av gjerdet evalueres. Om gjerdet ikke har hatt nevneverdig positiv effekt på påkjørslene, men samtidig negative effekter på de andre verdiene, skal gjerdet fjernes.

Fylkesmannen anbefaler også at det blir satt opp informasjonstavler i området som forklarer bakgrunnen for gjerdet.

I e-post av 3. februar 2016 har Midtre Nordland mottatt evalueringsrapporten fra Jernbaneverket.

Sekretariatet til midtre Nordland nasjonalparkstyre er kjent med at jernbaneverket nå har under utarbeiding en søknad om et nytt gjerde på strekningen fra Lønsdal og ned mot Kjemånasen.

Tilsvarende arbeider Saltdal kommune med en søknad om en sykkelsti på strekningen Lønsdal Stasjon.

Vi har foreløpig ikke mottatt søknadene.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde.

Vedlagte dokumenter:

Reingjerde Semska-Sørelva, Saltfjellet (befaringsrapport)

Undersøkelser av effekter av gjerde langs jernbanelinja på Saltfjellet (NINA notat)

Reingjerde Semska-Sørelva, Saltfjellet.

Har vært på observasjon langs og ved gjerdet ca 1 gang pr.måned siden det ble oppsatt. Noen ganger langs hele gjerdet og noen ganger på visse partier. Sommer og vinter.

Under observasjonene langs gjerdet har jeg i 2010/2011 funnet 1 død rype mellom jernbanesporet og gjerdet.

Under observasjonene langs gjerdet i 2011/2012 til nå har jeg funnet 1 død hare i skogen ved gjerdet og 1 død rype i nærheten av gjerdet. Ser ellers ikke noe spesielt f.eks løse fjær fra ryper som sitter fast i nettingen.

Ser ut som at rødrev og hare ikke har problemer med gjerdet. De hopper over eller kryper gjennom nettingen. Skulle da også anta at fjellreven ikke ville ha problemer med gjerdet. Ikke sett fjellrevspor.

- Registrerer at rein går over gjerdet hvis det blir lavere enn ca 60-70 cm over snøen. Dette er vanskelig å beregne da det ene året kan være fritt for snø og det andre året går snøen over nettingen.

Avhenger av snømengde og vindretningen ikke minst. Har gjort noen tiltak mot dette med å henge på tau på toppen av stolpene på de verste plassene i vinter. Tauene vil bli nedtatt.

Etterarbeider med ferdiggjøring av gjerdet ble foretatt på ettersommeren 2011. Var noen partier som snøen hadde ødelagt. Disse steder ble reparert.

Dette må også gjøres i 2012. Snøen har på noen partier gått helt over nettingen. Netting har løsnet fra stolpene og stolper er knekte. Dette behøver ikke være på de samme partier som forrige vinter.

Har merket av snøhøyden på stolpene i 2 vintre nå. Dette for å registrere og eventuelt justere gjerdet. Regner med at det må foretas litt krattrydding på visse partier da disse danner snøskavler over gjerdet.

Årlig vedlikehold må påregnes.

Begge disse vintrene har det vært ganske mye rein ved gjerdet rundt juletider og høstreinslaktinga. Da med rein som kommer fra østsiden. Reinen blir da stoppet av gjerdet og vil komme på fjellet ved Semska og blir dermed lettere å kontrollere med "reinmelding" til tog. Dette samarbeidet har gått utmerket.

Etter januar har det vært forholdsvis lite rein på fjellet. De skulle visstnok ha blitt flyttet vestover.

Nå i april/mai er det blitt noen spredte flokker over hele fjellet. Dette er bukker. Forholdsvis små problemer med disse. Simlene er dratt til kalvingsplassene utover fjellet skulle antas.

Totalt sett så virker gjerdet slik det skal. Tar av den reinen som kommer på høsten og rundt juletider.

Mo i Rana 21.05.2012.

Magne Martinsen, Byggeleder Linjen.

Til: Jernbaneverket ved Torstein Fossum

Kopi til:

Fra: Ole Reitan, Norsk institutt for naturforskning

Emne: **Undersøkelser av effekter av gjerde langs jernbanelinja på Saltfjellet**

1 Bakgrunn

Det ble i 2011 oppført et reingjerde langs 4 km av jernbanelinja mellom Semska og Sørrelva nord på Saltfjellet. Det var på forhånd gjort en befarings med faglige vurderinger av eventuelle virkninger på rein, rype, annet vilt, vegetasjon, landskap, estetikk og friluftsliv i området. På befaringsen deltok folk fra NINA, Jernbaneverket, reindriftsnæringen og andre brukere av området. Rapporten etter befaringsen ga flere anbefalinger (Thomassen, Blumentrath et al. 2010).

Det er nå gjort undersøkelser av effektene etter 4 år på fugler, fallvilt, fjellrev og vegetasjon langs gjerdet. Formålet med undersøkelsene inkluderer:

- Telling av hekkende fugl, inkludert ryper
- Kartlegging av omfang og arter av fallvilt langs gjerdet
- Eventuelle endringer i vegetasjonen langs gjerdet
- Kort vurdering av eventuelle påvirkninger for fjellreven

Registreringene i felt i 2015 ble gjort i begynnelsen av juli, som et kompromiss for å dekke de tre første punktene. Telling av hekkende fugler bør helst utføres i siste halvdel av juni, mens resten helst bør gjennomføres etter at snøen har forsvunnet på det meste av strekningen. Arbeidet kunne først utføres i dagene 6.-7. juli 2015.

Kontaktperson hos Jernbaneverket, Torstein Fossum, var med under siste søkestrekning 7. juli.

2 Metoder

Telling og kartlegging av hekkende fugler

Dette ble utført ved punkttakseringer mellom Semska og Sørrelva. Ti punkter ble definert i terrenget langs linja med minst 250-300 m mellomrom, med utgangspunkt i E6 (se vedlegg). Plasser med god utsikt ble valgt. For hvert punkt ble det registrert antall av hver fugleart som ble observert visuelt og ved lyder og atferd, i løpet av nøyaktig fem minutter på hvert punkt. Metoden er mye brukt, bl.a. for overvåking av spurvfugler i TOV Terrestrisk naturovervåking (Framstad, Aarrestad et al. 2014). Takseringen ble utført tidlig på morgenen, da aktiviteten på fuglene er høyest, den 7. juli 2015, kl. 06:00-07:15. Været var relativt gunstig, 8°C, lavt skydekke 7/8, vindstyrke 2 fra nord, gode observasjonsforhold, god sikt, lite lydforstyrrelser, lite trafikkstøy (0-2 biler ved hvert takseringspunkt). Tid i sesongen vil på Saltfjellet normalt være best i siste halvdel av juni. Hekkingen hos fugler var i år på grunn av været blitt forskjøvet med flere dager seinere enn normalår.

Observasjoner av fugler, med hekkeindikasjoner, ble også registrert under annet feltarbeid gjennom dagen.

Kartlegging av omfang og arter av fallvilt langs gjerdet

Det er nødvendig å gå langs gjerdet for å registrere eventuelle rester av døde fugler/dyr. Dette må i alle fall gjøres visuelt innen en korridor langs gjerdet, i store trekk like bredt som gjerdet er høyt.

Bruk av fjærsøkshund: I tillegg ble det brukt en fjærsøkshund (riesenschnauzeren Luna), som er opplært til å søke etter, finne og markere på fjær og andre rester etter fugler. Hun er den første og eneste hunden som så langt er opplært fjærsøkshund, og ble utdannet til å søke fjær under vindturbiner. For mer informasjon om dette, se Reitan 2013, Reitan 2014. Ved å bruke hund er det meget viktig at hundens opplæring, trening og erfaring er søkespesifikk, og kvaliteten på hunden er avhengig av opplæringen. Hunden er opplært til å søke vedvarende, og oppsøke fjær den får fert av, og markere funnet til fører er på plass (**figur 1-2**).

Figur 1. Luna i søk langs gjerdet. Det ble brukt 15 m lang line. Ved fert fra avstand reagerte Luna og fikk anledning til å oppsøke fert-kilden.

Hun ville også finne eventuelle døde kadaver i nærområdet. Ved bruk av hund er det viktig med vindretning, og Luna ville kunne reagere på fert på mange titalls meter fra søkelinja.

Søksopplegg: Det er oppsatt gjerde på begge sider av jernbanelinja. Det søkes normalt først langs det gjerdet som ligger medvinds. Søk langs det andre gjerdet bør gjøres etter mange timers opphold, mest optimalt neste dag. Værforholdene på stedet er også viktige for opplegget av søket, men med bruk av fjærsøkshund ville effektiviteten være best mulig. Da vindretningen disse dagene vesentlig var på langs av gjerdet, ble det valgt å søke seksjoner nordfra, med søk først langs utsida av det ene gjerdet og retur langs utsida av det andre. Hvilket gjerde som ble søkt først på hver seksjon, varierte.

Seksjon I – nord for Sørrelva (0,3 km) ble søkt 6. juli. De andre seksjonene ble søkt i løpet av 7. juli, seksjon II – 1,0 km sørover fra Sørrelva, seksjon III – 1,1 km videre sørover, og den sørligste seksjon IV – 1,4 km i sør mot Svartelva. Østgjerdet ble gått på østsida, og vestgjerdet ble gått på vestsida.

Figur 2. Luna markerer på funn av spredte rypefjær. Alle funne ryper ved gjerdet var spist av fugler og/eller pattedyr.

Når funn ble gjort: Ved eventuelle funn ble det foretatt beskrivelse og innsamling av rester for bestemmelse av uklare fuglearter i etterkant.

Eventuelle endringer i vegetasjonen langs gjerdet, samt sportegn på dyreaktivitet

Samtidig med søk ble eventuelle endringer av vegetasjon langs gjerdet beskrevet, og fotodokumentasjoner ble gjort av vegetasjonen.

Langs gjerdet ble det også søkt etter eventuelle andre sportegn etter både fugler og pattedyr, som eventuelle tråkk, hi/reir, liggeplasser. Tidspunkt for dette var gunstig, kort tid etter at snøen hadde forsvunnet og før vegetasjonen var blitt for kraftig.

Vurdere eventuelle påvirkninger for fjellreven

Det inkluderes også en kort vurdering av eventuelle påvirkninger på fjellreven, med basis i registreringene og kjent kunnskap om fjellreven.

3 Hekkende fugler

Det ble taksert 10 punkter. Generelt var det lav aktivitet, også i forhold til fugleaktiviteten seinere på samme dag (**Tabell 1**). Totalt ble det registrert 16 arter, der minimum 10 av disse ble vurdert som hekkende i området. En interessant observasjon var 3 gjøk, 1 ravn og 1 heipiplerke i lufta samtidig, midt i området. Generelt var aktiviteten høy i forhold til at det var godt ut i hekketiden, men minimalt med sangaktivitet. Det ble ikke observert utfløyne unger. Det er også verdt å merke at lirype ikke ble sett eller hørt. Uavhengige observasjoner mer enn 500 m fra hverandre ble ansett som ulike par i vurderingene i **tabell 1**.

Tabell 1. Observerte fugler under punkttakseringer om morgenen 7. juli, og under søkerundene 6.-7. juli. Blankt = ikke vurdert hekkende par.

Art	Punkttaksering 10 punkter	Observert under søkerunder	Vurderinger
Ikke-spurvefugler			
Småspove	1 individ spill/sang	2 par + 2 individer	3-4 par
Fiskemåke	3 individer	1 + 1 individer	2 par
Makrellterne	-	1 fløy over	
Gjøk	-	3 individer	
Spurvefugler			
Heipiplerke	1 individ spill/sang	1 + 1 individer	2+ par
Linerle	-	1 par	1 par
Skjære	-	2 individer	1 par
Kråke	1 individ	-	
Ravn	1 individ	1 individer	
Blåstrupe	-	1 + 1 individer	2 par
Steinskvett	-	1 hann	1 par
Gråtrost	-	1 + 1 individer	
Ringtrost	-	1 individ	
Løvsanger	1 individ	1 synger	2+ par
Bokfink	-	1 synger + 1 hunn	1 par
Sivspurv	1 par	1 hunn varsler	2 par
SUM	10 individer/10 punkter		

Arter som ble sett i 2010 inkluderte heilo, temmincksnipe og gluttsnipe (Thomassen, Blumentrath et al. 2010). Det kan være at en tidlig registrering ville ha avdekket flere andre arter. Flere takseringsrunder ville sannsynligvis også ha avdekket flere arter. Datagrunnlaget er for spinkelt til å kunne si noe om eventuelle endringer i fuglefauna siden 2010.

4 Fallvilt langs gjerdet

Registrerte døde fugler er vist på **vedlagte kart**. Alle fuglerester ble funnet på eller delvis i fjorårets vegetasjon (**figur 3**). Det kunne ikke med sikkerhet fastslås om det var noen rester som var fra før forrige vekstsesong.

Det ble funnet rester etter lirype på 14 steder. Det ble antatt at to funn av fjær på sørligste strekning sannsynligvis var fra ett individ (innringet på kartet), og muligens også to funn helt i nord. Det samme ble antatt om to nærliggende funn 300 m sør for Sørrelva. To funn 1 km sør for Sørrelva kunne også ha vært fra samme individ. Antallet registrerte døde lirype-individer vil derfor være mellom 10 og 14.

I tillegg til rype ble det funnet rester etter to fugler, en antatt vadefugl og en spurvefugl (antatt heipiplerke).

Flere fugler var spist av pattedyr, antakelig rødrev. Aktivitet av fugler, pattedyr og insekter vil i seg selv utgjøre en stor usikkerhet i mulighet for å finne rester etter døde fugler. Døde fugler blir sjelden liggende lenge på et dødssted. Det er mange faktorer som gir usikkerheter i funn av døde fugler, se Reitan 2014. De funne døde fuglene er derfor minimumstall.

Det synes imidlertid kun å være noe omfang på kollisjoner for lirype. Antallet er såpass høyt at det bør vurderes tiltak, og effekter av virksomme tiltak vil kunne være målbart.

Figur 3. Rester av lirype funnet under gjerdet.

5 Vegetasjon langs gjerdet

Vegetasjon langs strekningen består både av ulike hei-utforminger, med krekling, dvergbjørk, andre dvergbusker som tyttebær, blåbær, rypebær, samt blåbær-dominert bjørkeskog og bjørkekratt, og mindre myrområder med gras og halvgras og lyng (Thomassen, Blumentrath et al. 2010). Under befaringen i 2015 ble det ikke konstatert endringer av vegetasjonen, på grunn av nedtramping eller slitasje, verken på vegetasjon fra vekstsesongen 2014 eller årets vegetasjon (**figur 4-5**).

Det ble registrert ekskrementer fra rein langs deler av gjerdet, både på østsida og vestsida. Sannsynligvis var ekskrementene vesentlig fra siste vinter-vår (2014-15). Den største tettheten lå mellom 1 m til 10 m fra gjerdet. Observasjonene tydet ikke på at reinbeitet påvirket vegetasjonen langs gjerdet mellom Semska og Sørrelva i særlig grad. Det kunne heller ikke fastslås om beitetrykket varierte med avstand fra gjerdet.

6 Andre sportegn langs gjerdet

Det ble funnet ekskrementer etter rødrev flere steder langs gjerdet, i hovedsak innen 1 m fra gjerdet. Dessuten bar flere ryer preg av å være spist av pattedyr, og sannsynligvis dreier dette seg mest om rødrev.

Hare-ekskrementer ble også registrert. Dessuten var det rester av døde lemen flere steder.

Figur 4. Vegetasjonen langs gjerdet synes i liten grad å være utsatt for slitasje og tråkk. Her fra den nordligste delen, ved Sørelva.

Figur 5. Vegetasjonen langs vestgjerdet på den sørligste strekningen.

7 Fjellrev – mulige påvirkninger

Fjellrev kan bli påvirket negativt av gjerder. Gjerdene tråles tydeligvis relativt mye av rødrev, og flere ryper var sannsynligvis spist av rødrev. Tilstedeværelsen av rødrev vil være en negativ faktor for fjellrev, både på grunn av konkurransen om mat, og fordi den større rødreven også kan ta livet av fjellrev. Dette ble for eksempel observert i Børgefjell i sommer (<http://www.nina.no/Aktuelt/Nyhetsartikkel/ArticleId/3859>). Det ble ikke gjort funn av verken levende eller døde fjellrever under søkene.

Det er utsatt 50 fjellrev-valper i Junkerfjellet i Rana, gjennom avlsprogrammet for fjellrev. Det ble i 2014 registrert seks ynglinger av fjellrev, med til sammen 48 valper. Det var en antatt minimumsbestand på 13 individer i Saltfjellet i 2014 (Eriksen, Eide et al. 2014). Blir man oppmerksom på fjellrev-forekomst, bør man unngå å forstyrre (Miljødirektoratet 2015).

8 Konklusjon

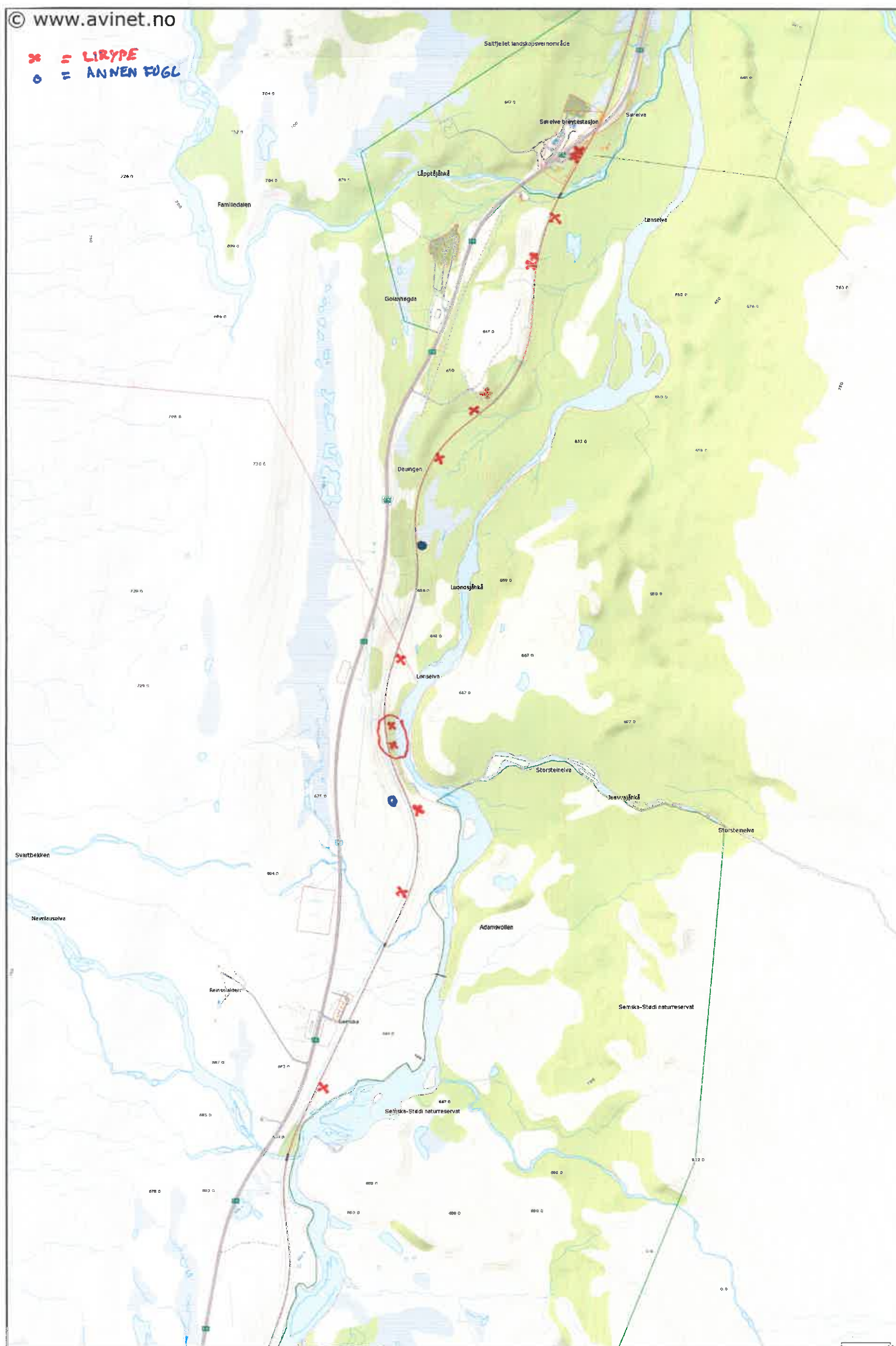
Biologisk mangfold i området ble kun målt gjennom fugler. Det er relativt høyt mangfold av fugler i naturtypene og høydereionene i området. Det ble imidlertid ikke funnet mange kolliderte fugler utenom lirype. Registrerte kollisjoner av lirype lå mellom 10-14, fra siste året. Dette er såpass høye tall at avbøtende tiltak bør vurderes.

For øvrig ble det ikke observert andre negative forhold på vegetasjon, eller trakk av rein langs gjerdet. Sportegn av rødrev langs gjerdet skyldtes antakeligvis mest aktivitet på grunn av forekomst av døde ryper.

Litteratur

- Eriksen, L., N. E. Eide, Ø. Flagstad, O. Kleven, K. R. Ulvund and A. M. Landa (2014). Fjellrev i Norge 2014. Resultater fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for fjellrev. NINA Rapport, Norsk institutt for naturforskning (NINA). **1080**: 46 s.
<http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/rapport/2014/1080.pdf>
- Framstad, E. r., P. A. Aarrestad, T. Økland, M. Evju and J. A. Kålås (2014). Terrestrisk naturovervåking i 2013:Markvegetasjon, epifytter, smågnagere og fugl. Sammenfatning av resultater. NINA Rapport, Norsk institutt for naturforskning. **1036**: 158 s.
<http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/rapport/2014/1036.pdf>.
- Miljødirektoratet (2015). Fjellreven må ikke forstyrres., Miljødirektoratet. **M-394**: 2 s.
<http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/2015/Juli-2015/Faktaark-om-forstyrrelse-av-fjellrev/>
- Reitan, O. (2013). Søk etter døde fugler i Smøla vindpark 2012 - årsrapport. NINA Rapport. Trondheim, Norsk institutt for naturforskning. **925**: 25 s.
<http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/rapport/2013/2925.pdf>.
- Reitan, O. (2014). Søk etter døde fugler i Smøla vindpark 2011-2013. NINA Rapport, Norsk institutt for naturforskning. **1010**: 40 s. <http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/rapport/2014/1010.pdf>.
- Thomassen, J., S. Blumentrath, M. Evju, K.-B. Strann and T. Tangeland (2010). Befaringsrapport i forbindelse med planer om etablering av reingjerde på strekningen Semska - Sørelva, nord på Saltfjellet. NINA Minirapport. **296**: 18 s.

Vedlegg til: Notat – undersøkelser av effekter av gjerde langs jernbanelinja på Saltfjellet
Ole Reitan, Norsk institutt for naturforskning - Trondheim, 05. august 2015

Arkivsaksnr: 2012/1346-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 08.02.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	19/2016	26.02.2016

**Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Reinhornrennet 2016.
Dispensasjon for idrettsarrangement og bruk av motoriserte kjøretøy
for preparering av skiløype. IL Stormfjell.**

Forslag til vedtak

IL Stormfjell ved Morten Hammer gis dispensasjon for å gjennomføre Reinhornrennet i 2016, jfr Kap. IV, punkt 6.1 i verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark..

Det gis også dispensasjon fra motorferdselforbudet i nasjonalparken for preparering av skiløypa med tråkkemaskin og til bruk av 4 snøskutere til transport av materiell og funksjonærer ut i løypa, og til sikkerhetsberedskap, jfr Kap. IV punkt 4.3 i verneforskriften.

Dispensasjonen gjelder for perioden fra og med mandag 14. mars til og med mandag 28. mars.

Preparering av skiløypa skal gjøres i samsvar med opplysninger i søknaden

Bakgrunn

IL Stormfjell ved Morten Hammer søker om dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for å gjennomføre Reinhornrennet 2016.

For å preparere løypa søker de om å bruke tråkkemaskin. I tillegg til tråkkemaskina søker de om dispensasjon for fire snøskutere til transport av materiell og funksjonærer ut i løypa og til sikkerhetsberedskap.

Rennet skal foregå palmesøndag 20. mars 2016. Som en beredskap i forhold til dårlig vær søker de om dispensasjonene gjelder i perioden fra og med 14. mars til og med 28. mars.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-svartisen nasjonalpark ble etablert 8. september 1989.

Formålet med nasjonalparken er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten mulighet til naturopplevelser i området

Innen nasjonalparken gjelder følgende bestemmelser i forhold til ferdsel:

«All ferdsel og aktivitet skal skje hensynsfullt og varsomt slik at en ikke skader natur- og kulturverdier, forstyrrer vilt, tamrein og bufe, eller er til ulempe for andre. Bruk av motorisert isbor er ikke tillatt. Idrettsarrangement, jakthundprøver og annen større organisert virksomhet er ikke tillatt.

Bruk av ride- og kløvhest er bare tillatt langs eventuelle traséer som er særskilt utpekt til dette av forvaltningsmyndigheten».

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til turlagsvirksomhet, naturguiding m.v. Det samme gjelder arrangementer av lokale reiselivsbedrifter, lag og foreninger, og vitenskapelig eller pedagogisk virksomhet som drives av universitetet, skoler eller andre institusjoner og som ikke strider mot vernebestemmelsene.

Ferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet er tillatt».

Videre er Motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavtflyving med luftfartøy forbudt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken. Det finnes ingen aktuelle unntaksbestemmelser i verneforskriften og saken må derfor vurderes i forhold til § 48 i naturmangfoldloven. Denne lyder: «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Vurdering

Sikkerhetshensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser har ingen relevans i denne saken.

Verneverdiene i denne del av nasjonalparken er knytta til gammel furuskog, urørthet og til sjeldne fuglearter og våtmarksfugl.

Storparten av arrangementet foregår utenfor nasjonalparkgrensa og preparering av skiløypa vil ikke påvirke verneformålet. Aktuelle fuglearter er ikke ankommet hekkeområdene da de området er dekket av snø og is. Tiltaket vil heller ikke virke inn på furuskogen. Aktuelle lokaliteter for tidlighekkende rovfugl finnes utenfor de arealene som her blir berørt. Omsøkte tiltak vurderes ikke å være i strid med verneformålet og det vil ikke på virke verneverdiene nevneverdig.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i øvre Tollådal er godt. Samla belastning for motorferdsel gjelder kun trafikk inn til noen private hytter.

Konklusjon

Omsøkte tiltak vurderes ikke å være i strid med verneformålet og det vil ikke på virke verneverdiene nevneverdig.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Beiarn kommune		8110	Moldjord
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
I.L. Stormfjell v/Ørjan Kristensen		8110	MOLDJORD
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftjellveien 7	8602	Mo i Rana
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten v/Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog SF avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark
Naturmangfoldloven

Arkivsaksnr: 2016/1422-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 19.02.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	20/2016	26.02.2016

Dispensasjon for oppføring av reinsdyrgjerde. Strekningen Lønsdal stasjon- Kjemåforsen innen Saltfjellet landskapsvernområde. Jernbaneverket.

Forslag til vedtak

Jernbaneverket gis dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet landskapsvernområde for oppføring av reinsdyrgjerde langs vestsida av jernbanen (Nordlandsbanen) innen Saltfjellet landskapsvernområde på strekningen fra Lønsdal stasjon til Kjemåforsen.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Gjerdet skal etableres innen den sonen som Fylkesmannen i Nordland ved pågående revisjon av vernet på Saltfjellet, har foreslått tatt ut av landskapsvernområdet. Dette har nå vært ute på høring, med høringsfrist 01.11.2015.
- Fugleavvisere skal monteres på gjerdet som beskrevet i søknaden og effekten av disse skal vurderes årlig av NINA (eller tilsvarende konsulentfirma) og rapporteres årlig til Midtre Nordland nasjonalparkstyre.
- Dersom effekten av fugleavviserne ikke medfører ønsket resultat vil dette vilkåret bli fortløpende vurdert av Midtre Nordland nasjonalparkstyre når man har mottatt de årlige rapportene.
- Dersom det i forbindelse med etablering av gjerdet er behov for motorisert ferdsel innen Saltfjellet landskapsvernområde må dette omsøkes særskilt.
- Utforming av gjerdet, høyde/undertråd skal være slik at små/mellomstore pattedyr (fjellrev, jerv og gaupe) skal kunne passere uhindret.
- Dersom omsøkte reinsdyrgjerdet berører i «krigskulturminnene» langs jernbanen skal dette først klareres med Nordland Fylkeskommune/Kulturminner i Nordland.

Dispensasjonen gis med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven

Bakgrunn

Jernbaneverket søker i e-post av 18.02.2016 om dispensasjon fra verneforskriften Saltfjellet landskapsvernområde for å etablere et reinsdyrgjerde langs jernbanen på strekningen Lønsdal stasjon til Kjemåforsen. Det skal her etableres et gjerde på begge sider av jernbanen. Gjerdet på vestsida av jernbane berører Saltfjellet landskapsvernområde, mens gjerdet på østsida ikke berører noe verna areal.

Gjerdet vil bestå av stål- eller trestolper med en avstand med ca 2,5 meter til 3,5 meter mellom stolpene. Undertråd på gjerdet vil være ca. 20-25 cm over bakken.

Ved gjerdet skal det settes opp et skilt som informerer allmenheten om hvilket formål gjerdet tjener.

Bakgrunnen for at jernbaneverket her ønsker å etablere et gjerde er at det på denne strekningen et stort antall påkjørsler av tamrein

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet landskapsvernområde ble etablert 8.september 1989.

Formålet med Saltfjellet landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap.

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Innen landskapsvernområdet gjelder følgende bestemmelser i forhold til inngrep: «Alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter er forbudt. Eksempel på slike inngrep er: Oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, flatehogst, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, masseuttak, utfylling av masse, løsbryting og fjerning av stein - mineraler - fossiler, bergverksdrift, vassdragsregulering, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler, forsøpling, utslipp av kloakk eller/andre konsentrerte forurensningstilførsler. Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfelle om et tiltak må anses å endre landskapets art eller karakter vesentlig.»

Forskriftens kap IV punkt 6 presiserer at «Kulturminner må ikke påføres skader, jfr kulturminnelovens §§ 3 og 4.»

Forskriften inneholder ingen relevante spesifiserte unntaksparagrafer for ømsøkte tiltak

Søknaden må derfor vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven.

Denne lyder:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene.»

Langs aktuell trase er det i forbindelse med planlagt sykkelsti foretatt miljøfaglige vurderinger uten at per er påvist spesielle biologisk mangfold verdier (Ecofact rapport 206) Det er mange kulturminner (krigskulturminner) lang aktuell trase.

Vurdering

Søknaden har ingen relevans i forhold til sikkerhetshensyn og tiltaket kan ikke vurderes som en vesentlige samfunnsinteresse.

Miljøfaglige verdier i området er godt kartlagt (Ecofact rapport 206) og det er ingen kjente spesielle verdier i forhold til Biologisk mangfold. Det antas at området brukes alv lirype og annen fugl.

Dette inngrepet (gjerdet) legges nært et langt større eksisterende inngrep (Nordlandsbanen). I fylkesmannens forslag til revidering av vernet på Saltfjellet foreslår de å ta ut en sone langs E6 og Nordlandsbanen. Denne sonen som her foreslås tatt ut har en rekke eksisterende inngrep som dreneringsgrøfter, master og lignende. I forbindelse med faglig gjennomgang er dette forslaget er godkjent av Miljødirektoratet. Saken av vært ute på høring og ingen av høringspartene har hatt noen motforestilling mot forslaget.

Kunnskapsgrunnlaget, både i forhold til verneformålet og biologisk mangfold vurderes som godt.

Erfaringer fra tilsvarende gjerde på strekningen Semska-Sørelva har vist at et slikt gjerde kan medføre påflygninger av fugl (særlig hønsefugl). Det er derfor i dispensasjonen stilt spesielle krav om forebyggende tiltak og dersom disse ikke gir ønsket effekt, ønsker nasjonalparkstyret å kunne vurdere problemstillingen på nytt. Langs jernbanen er det allerede mange inngrep og omsøkte gjerde vil ikke medføre at samlet belastning økes vesentlig.

Konklusjon

Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener at omsøkte tiltak ikke strider mot formålet med vernet og ikke vil påvirke spesielle verneverdier nevneverdig.

Klageadgang/saksopplysninger:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Dersom Saltdal kommune på nytt søker om dispensasjon for etablering av sykkelsti på samme strekning er det ønskelig at disse to prosjektene samarbeider med den målsetning at man forsøker å minimalisere inngrepene.

Det er ønskelig at man ved etablering av gjerdet har et nært samarbeid med Saltfjellet reinbeitedistrikt og det bør etableres en kontakt mot hytteeierne andre friluftslivutøvere i området i forhold til fritidsferdsel.

Når man skal bestemme høyde for undertråd på gjerdet bør man kontakte et relevant fagmiljø/konsulentfirma

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftjellveien 7	8614	MO I RANA
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Søndre Lønsdal hytteforening ved Georg de Besche dy			

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde.

Naturmangfoldloven.

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter M106-2014

NJFF NORDLAND
Norges Jeger- og Fiskerforbund, Nordland

NJFF Nordland
Folkets Hus
Prinsensgate 115
8005 Bodø

19.02.2016

Jernbaneverket v/ jan Birger Almåsbro
Jan.birger.almasbro@jbv.no

Svar på høring om reingjerde Semska - Sørelv

Vi viser til deres e-post 03.02.2016. Da vi er invitert til en meget kort høringsfrist, gjør det at vi har en amputert organisasjonsmessig behandling av saken.

Vi er generelt opptatt av tiltak som kan hindre viltpåkjørsler, men er bekymret for langtidsvirkningen av gjerder som kan fungere som fangstfeller for fugl. Vår bekymring går på hvilken effekt gjerdet har på bestanden av rype, både hekkende lirype på sommerstid og bestanden av vinterrype. I det aktuelle området ser ofte store vinterflokker med rype (blanding av både fjell- og lirype) som trekker fra området Sørfjellet ned mot beitebiotopen ved elva. Dette er til dels store flokker med rype som oppholder seg i høyden på dagen og som trekker ned mot beitevegetasjon om kvelden, og returnerer til dagområdene høyere opp på morgenen. Disse flokkene flyr ofte veldig lavt, og gjerdet kan fungere som en helårs predator.

Ved vurdering av materialet som var vedlegg med e-posten 03.02.2016, kan vi ikke se at dispensasjonsvilkåret for overvåking av fallvilt for oppføring av gjerdet er fulgt.

Vi vurderer ikke gjerdet å være til hinder for jakt da det er i et smalt område som ikke er «jaktland». Det må sørges for nok overganger, slik at det blir fri passasje for folk mellom terrengene.

Konklusjon:

- Undersøkelsene oppfyller ikke kravene om årlige undersøkelser i dispensasjon gitt i brev av 23.07.2010 fra Fylkesmannen i Nordland.
- Det er ikke dokumentert at gjerdet har hatt positiv effekt for å redusere reinpåkjørsler i henhold til kravene gitt i samme dispensasjon.
- Utvidet dispensasjon må forutsette mer omfattende, årlige undersøkelser og deretter en faglig vurdering av kost/nytteverdi tamrein/rype. Undersøkelsene må oppfylle kravene gitt i dispensasjonen.

Post- og besøksadresse:
Folkets Hus, Prinsensgate 115, 8005 Bodø
E-post: nordland@njff.org
Leder: Steinar Høgaas

Kontonr 1503.43.24104
Org. nr: 887 667 322
www.njff.no/nordland
Fylkessekretær: Rolf Arne Tønseth

Mobil Rolf Arne: 413 06 557
Friluftsvileleder: Ylva Edvardsen
Mobil Ylva: 941 72 727

NJFF NORDLAND
Norges Jeger- og Fiskerforbund, Nordland

-
- Dersom gjerdet skal bestå etter at evaluering er foretatt, må en gå inn med avbøtende tiltak for å minimalisere kollisjonsfaren for fugl, og da spesielt rype.

Hilsen

Rolf Arne Tønseth
Fylkessekretær NJFF Nordland
Sign.

Post- og besøksadresse:
Folkets Hus, Prinsensgate 115, 8005 Bodø
E-post: nordland@njff.org
Leder: Steinar Høgaas

Kontonr 1503.43.24104
Org. nr: 887 667 322
www.njff.no/nordland
Fylkessekretær: Rolf Arne Tønseth

Mobil Rolf Arne: 413 06 557
Friluftveileder: Ylva Edvardsen
Mobil Ylva: 941 72 727

Jernbaneverket
Jan Birger Almåsbro
Jan.birger.almasbro@jbv.no

Navn på eiendom
Gjelder eiendom 76/1
Kunde

Brevdato 19.02.2016

Vår ref
13/88-15

Vår dato

Deres ref.

Vår saksbehandler
Arne J. Gravem, 91130147
ajg@statskog.no

REINGJERDE SEMSKA -SØRELVA

Vurdering effekten av reingjerdet etter 5 års drift.

Først vil vi påpeke en faktafeil som går igjen: Gjerdet er beskrevet med lengde 4 km. Fakta er at det er to gjerder på hver side av jernbanen, hvert med lengde ca 4 km, altså totalt 8 km gjerde.

Vår vurdering av materialet for evalueringen er basert på:

- NINA, Minirapport 296.
- FMNO. Saltfjellet landskapsvernområde- dispensasjon for oppsetting av gjerde. (Sak 2009/8056)
- Rapport JBV, "egne undersøkelser" er basert på tilfeldige observasjoner langs deler av gjerdet ca en gang i mnd. Rapporten beskriver en del problemer mht. gjerdet som teknisk installasjon, men sier lite om hvorvidt gjerdet fungerer som tenkt mht. påkjøring av rein. Som grunnlag for å vurdere gjerdets påvirkning på andre dyrearter har den liten verdi.
- Rapport fra Nina "Undersøkelse av effekten av gjerde langs jernbanelinja på Saltfjellet." (Reitan O. 2015)
Rapporten er basert på 2 (to) dagers registrering langs gjerdet i juli 2015, delvis punkttaksering og delvis fallviltregistrering langs med gjerdet. Rapporten påpeker at datagrunnlaget er for spinkelt til å kunne påvise endringer i fuglefaunaen. Hovedkonklusjonen er at "antall registrerte døde liryper vil derfor være mellom 10 og 14.....Antallet er såpass høyt at det bør vurderes tiltak."

Som grunneier og jaktrettshaver hadde vi forventet at det ble foretatt årlige undersøkelser i denne perioden på 5 år. Ut fra tidligere undersøkelser omkring samme problematikk (Bevanger K. 1995), vet en at reingjerder som dødelighetsfaktor for rype varierer med plassering, årstid o.a. Gjennomsnittlig fant han at det ble drept 2 ryper per km gjerde og at kun 64% av rypene ble funnet.

Reingjerdene går på begge sider av jernbanesporet, total gjerdelengde blir da 8 km. Ut fra Bevanger (1995) kunne en forvente at det ble drept minimum 16 ryper per år. Reitan takserte bare den ene siden av gjerdet på begge sider, dvs bare halvparten av sektorene hvor en kunne forvente funn av døde ryper. Basert på 64% oppdagbarhet kan en beregne drepte ryper til å være minimum 16-22 ryper per år og dette er da 25% høyere dødelighet enn hva Bevanger fant i gjennomsnitt. Gjerdet har i så fall drept minimum 80-110 ryper på fem år. Dødeligheten for lirype ved kollisjon mot dette gjerdet er betydelig høyere enn jaktuttaket ved ordinær rypejakt i et av Saltens mest populære jaktområder!

De utførte undersøkelsene er for kortvarige til å konkludere mht effekten på dyrelivet totalt, men gjerdet ser ut til spesielt negativ effekt på lirype. En kan også anta at gjerdet i særlig grad beskatter hekkefuglbestanden av lirype, fordi mye av påflyvingen skjer på ettervinteren/våren under dårlige lysforhold (Bevanger K. 1995)

Vår vurdering:

- Undersøkelsene oppfyller ikke kravene om årlige undersøkelser i dispensasjon gitt i brev av 23.07.2010 (Sak 2009/8056) fra Fylkesmannen i Nordland strekpunkt 4 og 6.
- Det er ikke dokumentert at gjerdet har hatt positiv effekt for å redusere reinpåkjørsler i.h.t. kravene i samme dispensasjon (strekpunkt 7).
- Utvidet dispensasjon må forutsette mer omfattende, årlige undersøkelser og deretter en faglig vurdering av kost/nytteverdi tamrein/rype. Undersøkelsene må oppfylle kravene satt i dispensasjonen.
- Dersom gjerdet skal bestå etter at evaluering er foretatt, må en gå inn med avbøtende tiltak for å minimalisere kollisjonsfaren for fugl, og da spesielt rype.

Med hilsen

Jan Nilsen
regionsjef

Arne J. Gravem
jakt og fiskekonsulent

Dette dokumentet er elektronisk signert